

RETALLS D'HISTÒRIA DELS REIS D'IGUALADA

Teresa Sert i Monrós

**Al Sr. Amadeu Morros i Casals,
puntal de la Festa de Reis
a Igualada durant molts anys.**

RETALLS D'HISTÒRIA DELS REIS D'IGUALADA

Teresa Sert i Monrós

**Molt Il·lustre Ajuntament d'Igualada
Departament de Cultura**

Edita: M.I. Ajuntament d'Igualada
Departament de Cultura
Coberta: Pere Noguera i Claramunt
Dipòsit Legal: B-44.157-87
Fotocomposició: Pepita Segura
Impressió: Gràfiques Lluç

Presentació

Aquest llibre que presenta la Regidoria de Cultura parla de la tradició d'un somni fet realitat, com és la Cavalcada de Reis. És la festa de la il·lusió per excel·lència, i tots hi prenem part, perquè en el fons del nostre esperit, tots servem un xic d'aquesta il·lusió màgica que els infants ens encomanen amb la seva innocència.

Patges i Reis, per bé que semblin sorgits d'un conte de fades, són fruit del treball d'un grup de persones amb gran vocació altruista que han assolit amb gran enginy que els carruatges, els vestits, el maquillatge, etc. s'anesin perfeccionant, any rera any, i d'aquesta manera la nit de Reis ha reeixit cada cop més.

L'autora d'aquest llibre, Teresa Sert, és sabadellenca, però fa sis anys que viu a Igualada. Quan estudiava psicologia a través de la Universitat a Distància, va decidir realitzar un estudi de la Cavalcada de Reis igualadina, per presentar-lo com a treball relacionat amb l'assignatura d'Antropologia.

Un cop acabat, la Comissió de Reis s'adonà que allò era molt més que una compilació de dades, ja de per si lloable, i que mereixia més ampli ressò. Aquella va ésser una tasca de recerca d'informació escrita i gràfica que exigí a l'autora una gran constància i dedicació, que li ha permès de plasmar en aquestes pàgines l'evolució d'aquesta tradició, tan arrelada a la nostra ciutat, com és la Festa de Reis, que va guanyant en brillantor i és el delit dels nostres infants.

Joan Solà i Mussons
Regidor de Cultura

INTRODUCCIÓ

Heus aquí la història d'una Festa especial, tan entranyable per a la nostra ciutat que dubto que siguin gaires els igualadins que en passin i crec, tanmateix, que la majoria de persones residents a Igualada, l'ha viscuda, l'ha sentida —de manera directa o indirecta—, n'ha copsat l'encís i s'ha deixat endur pel seu encanteri.

No cal dir que parlo de la Festa dels Reis!

I voldria explicar, breument és clar —una presentació no dona per més— el perquè aquella Cavalcada, que començava modestament al Catòlic a finals de segle, s'ha convertit en la Festa d'avui, talment una metamorfosi que l'ha transformada en un espetec d'actes que mouen a tota la quitxalla —i a la gent gran— de la vila, a rebre el Patge, a donar-li la carta, a atapeir la Sole-dat i les Rambles per veure l'arribada dels Reis i, finalment, —moment culminant— a esperar els criats portadors de les joguines, els presents, els obsequis...

Aquest perquè té un nom: es diu FE. Sí, FE! Nosaltres els homes que hem format part de la Comissió Organitzadora —els del Centre Catòlic, els qui recollírem la torxa després de la guerra i els qui han continuat fins avui— tenien, teniem, tenen FE! Creien, crèiem, creuen en els Reis!

I aquesta Fe és encomanadissa. No de cop, però s'encomana de mica en mica si les persones que van al davant la palesen, volcant tota la seva il·lusió en els preparatius i en la realització de la Cavalcada de cada any.

Vegeu les dificultats amb què s'acararen els, diguem-ne pioners, del Catòlic.

Prou malden perquè la Festa s'obri a tot Igualada sense fer distinció de cap mena, però sigui que la situació política, social i econòmica està enrarida —hi ha algun any que els Reis no surten—, sigui que hi ha tal volta algun defecte d'organització, i molt possiblement per les dues coses al plegat, el cas és que la Festa sembla feta només perquè en gaudeixin els infants d'un sector, d'una classe determinada.

Als anys vint, l'organització dels Reis fou titllada de «mascarada»; en els anys de pre-guerra la Comissió, que presidia el Sr. Ramon Ribalta, va veure com li prohibien el pas de la Cavalcada pels carrers de la ciutat, acusada de ser una «pràctica anacrònica» i no sé quantes coses més... Doncs bé, malgrat tots els obstacles, si us hi fixeu, la llavor ja començava a germinar. Aquells homes, enmig de contrarietats, entrebancs i malastrugances, van comunicar la seva Fe —feta d'il·lusions, somnis i somriures d'infant— fins i tot en aquells que no hi creien.

Es va organitzar la «Festa de l'Arbre de Noel!» Era el mateix que la Festa dels Reis, però sense Reis.

Era l'esperit de la Festa que s'havia contagiats. No oblidem —i això ho explica tot— que el seu centre, el seu objectiu i la seva raó, són els nens.

Després de la guerra, els Reis tornaren. Els membres de la Comissió, enduts per la nostra creença en els Reis, vàrem treballar perquè la Festa fos cada vegada més igualadina, sense discriminar ni marginar ningú, i el nostre primer fruit va ésser constatar que havíem transmès el missatge, que havíem encomanat la nostra Fe. Nosaltres ja érem grandots i ben aviat se'ns van afegir, es varen incardinar a la Comissió un estol de jovenets de divuit, dinou i vint anys, i fins i tot més joves —alguns d'ells sortosament encara hi són—. Aquest va ésser el primer pas important, perquè ells —creient— van ser també transmissors de Fe.

Després vingué el Patge Faruk, les xerrades per ràdio, el lliurament personal —de nen a Patge— de la carta als Srs. Reis...

El contagi s'entenia. Els nens creien en els Reis; els pares creien en els nens, i, a través dels ulls brillants dels seus fills, els pares creien en els Reis.

I la Comissió ha continuat —tan ben portada pel malaguanyat amic Amadeu Morros!— la seva tasca d'encomanar la Fe. I ho ha aconseguit plenament en tots els aspectes: espectacularitat, llum, carrosses, estrella, llepolies, pluges de caramels... però per mi el més important és veure la munió de jovent que es mou al voltant de la Festa. La gent jove continua sentint-se atreta pel seu encís. També hi creuen. Són les noves baules de la cadena que n'assegura la continuïtat.

Avui tots els igualadins i —per contagi també— molts que no ho són, però que han vibrat amb la Festa d'Igualada, creuen en els Reis.

I és que aquests Senyors, rera les cares pintades, els vestits fastuosos, els turbants amb maragdes, les barbes patriarcalcs, les capes ostentoses, els joiells i les diademes daurades, fan cada any el seu recorregut d'amagat i es valen dels membres de la Comissió Organitzadora —que els saben fidels i que a més a més estan segurs que són capaços de transmetre llur Fe de pares a fills i de fills a néts— perquè facin la feina pesada, el treball dur: perquè suïn tinta per si uns paquets s'han extraviat, perquè escoltin amb paciència les reclamacions dels impacients, perquè tinguin els nervis a punt de desconectar-se per si fallen els cavalls, les bateries, els motors dels cotxes..., perquè tinguin sempre l'ai al cor per por d'un accident, perquè...

I els Senyors Reis els ho agraeixen fent que, malgrat les enrabiades, els maldecaps, la por i els nervis, quan tot acaba i acaba bé —que per això vetllen els Reis— se sentin envaïts per una escalforeta íntima de benestar —molt difícil d'explicar però que satisfà a bastament— per haver contribuït a curullar d'il·lusió, de misteri, de màgia, de meravella i de pau els infants de la Ciutat.

En una de les pàgines d'aquest llibre llegireu els motius que donen els senyors de la Comissió per continuar un any darrera l'altre. Bé, doncs, podeu afegir-hi aquest: perquè creiem en els Reis!

Lluís Valls i Soler

Membre de la Comissió Organitzadora

RETALLS D'HISTÒRIA DELS REIS DIGUALADA

Epifania

L'Epifania és una de les festes antigues del cicle litúrgic. Ja en el segle XII ens en parlen els Pares Orientals. Hi ha diferents dies que es diuen així, però per als Occidentals que accepten la festa, a voltants de l'any 400, l'Epifania és abans de tot, el dia dels Reis.

La història d'aquells personatges misteriosos que van adorar Jesús pocs dies després del seu naixement, apareix a l'evangeli de Sant Mateu. Màgics els diu, és a dir, sacerdots, i com a tals respectats a la seva terra pel prestigi de la seva saviesa i per la influència de la virtut. No eren reis però sí consellers i senyors dels reis.

Venien de Pèrsia, «de les regions de l'Orient», diu Sant Mateu on els sacerdots revisaven els astres amb la túnica cenyida als ronyons, el mantell flotant a l'esquena i les cames cobertes per estretes calces. Així estan representats a les pintures de les catacumbes, aquests peregrins de la llum.

David, un dels grans vidents de l'època, i prodigiós intèrpret de somnis, va endevinar els anys i mesos que faltaven per a la vinguda del Mesies. La vella profecia del ministre Nabuconodosor estava pròxima a complir-se. Així ho deien els desxifradors de totxos «cúficos» i els signes astrològics: Per tot l'Orient diu l'historiador dels Cèsars, corria el rumor que un gran rei s'aixecaria a Judea, per conquerir el món.

Enmig d'aquesta expectació, tres savis descobriren una estrella desconeguda, i es varen dir mútuament: «Aquí tenim el signe del gran Rei, anem a buscar-lo i donem-li les nostres ofrenes». Després de mesos de viatge arribaren a Betlem, i l'estrella misteriosa es parà davant d'una petita cabana on era nascut Jesús i li varen fer obsequi dels seus béns.

Això és el que diu el text sagrat. La llegenda tindrà cura de transformar els savis en reis poderosos, vestits de porpra, posar corona sobre els seus fronts i la fisonomia de cada un. «El primer, deia Sant Beda, al S. VII, es deia Melcior; era un vell de cabells blancs. El segon es deia Gaspar, un noi ros que va oferir l'encens, i finalment el qui va oferir la mirra, que era negre de color i barba i es deia Baltasar.

La Festa dels Reis a Catalunya

Segons la tradició, els tres reis d'Orient, van quedar tan satisfets i contents d'haver adorat el nen Jesús, que de tornada als seus països van repartir entre les persones que trobaren en el seu llarg camí de tornada, tot el que portaven, per a fer expansiva la seva alegria. En record d'aquesta alegria real, cada any, es reproduceix el seu gest generós i es prodiguen els presents.

Es fa creure als nens, que en tornar de Betlem, els tres Reis porten joguines a tots els infants que són bons minyons i no fan enfadar els seus pares ni els mestres.

Dels tres Reis, l'un és ros, perquè ve d'una terra on la gent és rossa; l'altre negre per la mateixa raó, i el tercer és blanc, no per ésser el més vell, sinó tot el contrari, ja que és el més jove de tots. Però explica la llegenda, que en el moment d'arribar a Betlem i en veure el gran resplandor que sortia de la cova, va voler ser el primer a adorar, i va apartar bruscament els seus companys, per posar-se al davant. Jesús, com a càstig per abusar de la seva joventut, va convertir en blanques la seva cabellera i la seva barba, com si ja fos un vell.

Perquè els Reis sàpiguen el que un desitja, cal escriure una carta. Quan els nens van a l'escola l'han de fer ells mateixos i fer-ho amb molta cura, ja que, les que no estan bé, els Reis les llencen sense llegir-les. Quan no la poden escriure perquè són petits, ho fan els pares: El dia primer d'any, les cartes es posaven al balcó. Modernament s'han posat bústies especials per a aquest fi a les cases destinades a la venda de joguines, i més modernament encara, s'instal·len representants dels tres personatges que recullen personalment les cartes infantils.

La instal·lació de bústies reials, fou introduïda l'any 1877, a una casa de venda de joguines situada al «Pasaje del Reloj» de Barcelona.

Els dies anteriors a la festa, els nens només parlen dels Reis; tothom els pregunta què han demanat i quan ja ha passat la diada, què és el que els han portat.

Antigament es feia creure als nens que tan sols es podien veure els Reis quan es portava una canya verda a la mà i es vestia una camisa mullada, el que garantitzava la no visió, ja que en aquesta època de l'any, no hi ha canyes verdes i el temps no invita a posar-se una camisa mullada. També hi havia la creença que els Reis no portaven res als nens que havien volgut veure'ls.

Una altra de les tradicions diu que cada rei era portador d'uns objectes molt especials. El Rei Ros, portava les joguines, el Rei Blanc les llaminadures i el Rei Negre el carbó.

En molts pobles, sobretot en els petits, hi havia el costum, en arribar la foscor, de sortir els nens amb fustes i materials combustibles encesos a la punta, per cridar l'atenció d'aquests personatges sobre l'existència de la vila, i tenir la seguretat que no passarien de llarg.

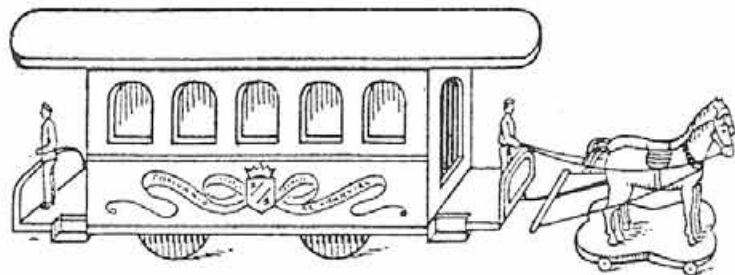
Per rebre els regals, hi ha el costum de posar una sabata al balcó. La tradició explica l'origen d'aquest costum: dos germanets, nen i nena, en saber que Jesús era tan pobre i que no tenia sabates, varen decidir donar-li les seves. Com que eren brutes, les van netejar i perquè s'assequessin les van posar al balcó. El nen Jesús, agraït per la seva actitud, no va voler les sabates i en premi a la seva bondat, els va omplir de regals. Des de llavors s'ha continuat posant les sabates al balcó i els Reis les van omplint any darrera any.

També es diu que s'hi posen les sabates perquè els Reis sàpiguen quines són les cases on hi ha nens, i si són nens o són nenes, o petits o grans, i quants són. Això els serveix de guia per saber la quantitat i tipus d'objectes que han de deixar.

En alguns llocs, s'ha perdut aquest costum i existeix la tradició de posar al balcó o a l'interior de les cases, on se suposa que deixaran els regals un gran cistell, i un plat amb aigua i un tros de pa sec per als camells, i també tres copes per als Reis, perquè beguin si tenen set, abans de continuar amb el repartiment, que és una gran feina que encara no han acabat.

A moltes cases es posava el cistell o cove lligat al balcó amb una corda, sobretot als pisos alts i el deixaven penjat. Això es feia perquè si els Reis no tenien escales prou altes, poguessin omplir els coves amb facilitat.

En alguna ocasió, a mitjan segle XIX, s'havia organitzat alguna cavalcada a Barcelona, que representava l'arribada dels Reis. Al davant hi anava una gran quantitat de nois a peu, carregats de cistells plens de caramels i seguits d'altres carregats amb llargues escales que servien per pujar les jo-

Joguina de la darrereria del segle XIX, segons un catàleg dels magatzems El Siglo.

Nina de la darrerria del segle XIX,
segons un catàleg dels magatzems El Siglo.

guines a casa dels rics, que els havien anat a dipositar amb anterioritat, destinats als seus fills. Tancaven la comitiva tres personatges molt ben vestits a «tall de rei», i anaven damunt de cavalls molt ben guarnits. Aquestes cavalcades s'acabaren a mitjan segle passat a causa dels esdeveniments polítics del moment.

Els regals dels Reis han evolucionat notablement al llarg del temps. La industrialització de les joguines és moderna. Abans els mateixos nens es confeccionaven els jocs. Als nois, com a molt, els portaven una pilota o una baldafa, i a les nenes una nina de cartró deformada i basta, que s'anomenava «pepa». Generalment portaven peces de roba i sabates, que s'esperava comprar en aquesta diada en comptes de fer-ho unes setmanes abans o després. Els regals eren austers en nombre i amb qualitat. Uns altres articles clàssics que portaven eren fruits secs com: figues, nous, avellanes i ametlles, tal com diu la cançó que els pastors cantaven en anar a adorar a Jesús:

«Panses i figues
i nous i olives,
panses i figues
i mel i mató».

A les cases de pagès, entre els regals que els Reis feien als nois, mai no hi faltava un flabiol o una «sansonía», i aquesta és la raó del perquè a les zones rurals hi ha molta gent que sap tocar aquests instruments.

Les primeres joguines industrials que portaven els Reis, foren animals de cartró per als nens i nines de cartró per a les nenes. Aquestes últimes portaven uns grans de sorra dins seu, i en moure-les feien un sorollet característic, que desapareixia quan es foradaven d'algun lloc, ja que la sorra sortia.

Els articles de pastisseria, les neules i els torrons, representen un segon període, un progrés social i un benestar general.

També era corrent que a les noies els portessin una mica de carbó i una pila de teies, com per induir-les que, en un futur, fossin bones mestresses de casa. Per aquest motiu, ara hi ha articles de pastisseria amb aquestes formes.

Era corrent també al segle passat, que a segons quins llocs, els Reis portessin coses d'enganyifa, com trossos de fusta, paquets que semblaven una cosa i a dins hi havia cendra, o qualsevol altra bestiesa, ja que hi havia una certa tendència a ser durs i cruels amb els nens. Altres objectes típics per a nenes eren: didals, agulles i labors a mig fer.

Els Reis solien portar coses a la quitxalla fins que tenien nou o deu anys, segons els casos. L'últim any, i entre d'altres objectes, hi havia una ceba com més gran millor, que volia dir que per l'any que ve no feia falta esperar res.

El dia 6 els nens es desperten molt d'hora, els nervis i l'alegria els treuen el son. Passat el primer moment i després d'esmorzar, tenen la necessitat de propagar la seva alegria i es dirigeixen a casa dels seus amics i familiars, on és possible que tinguin també algun paquet per a ells.

Joguines industrials de vers mitjan segle XIX.
(Museu Municipal d'Indústries i Arts populars).

Orígens i cronologia de la festa a Igualada.

Període: del començament fins a 1936

La data de començament de la festa dels Reis a Igualada, sembla que és l'any 1899, segons es desprèn de la informació publicada a «La Semana d'Igualada» del 31 de desembre de 1899, i de l'article del setmanari «Sometent» del 4 de gener de 1908. Hi ha també el Sometent del 5 de gener de 1907, que diu que fou l'any 1895 quan comença la celebració, però no hi ha cap més document que ho confirmi.

La iniciativa sortí dels vicaris de Santa Maria, Joan Camprodon, Jaume Bosch i Dr. Lluís de Sobregrau, els quals foren secundats amb entusiasme pels socis del «Centre Catòlic de Obrers» els quals varen ser els encarregats d'organitzar la festa.

El «Centre Catòlic de Obrers», tenia com a objectius —tret del seu reglament—:

- 1º) «Fomentar o propagar las creencias católicas romanas, base de las buenas costumbres, por medio de los conocimientos religiosomorales, científicos, literarios y artísticos».
- 2º) «Proporcionar al mismo tiempo algunos ratos de honesta expansión, en especial los Domingos y días festivos».

(veure document núm. 1)

1899.- La primera «crida» «Que'l Nunci dels Reis d'Orient fa als nens i nenas bon-minyons ab motiu de la vinguda dels tres Reis Magos a la ciutat d'Igualada la nit del 5 de Jener de 1899».

(veure document núm. 2)

Els senyors Ramon Sisquella, Sr. Rosich i Sr. Dalmau, representaven els Reis, precedits de l'Àngel i sis criats seguits d'una banda de música i cotxes amb els paquets que s'havien de repartir.

1899.- «La Semana de Igualada», 31.12.1899

Còpia literal de la crònica apareguda en aquesta publicació.

«LOS REYS MAGOS»

«Tradicional es en nostra terra la costum de posar los nens i nenas lo plat al balcó en la vigilia dels Reis esperan los seus regalos,

en commemoració segons sembla, de las hermosas ofrenas d'or, encens y mirra fetas al Redemptor de llinatge humà. Més per avivar més y més aquestas ignoscents creencias, es oportú que'ls noys vegin ab sos propis ulls als Reis Magos ab son mantell reyal, dalt de caballs engalanats».

«Això es lo que's proposa la Comissió en vista dels grats recorts que en eixa Ciutat deixà la vinguda dels Reis Magos l'any passat».

«Aquest any, donchs, tornarán altre vegada los tres Reis Gaspar, Melcior y Baltasar, acompanyats del S. Cor de Jesús y disposats à obsequiar d'un modo extraordinari als nens y nenas que s'esforsan en creurer als seus pares».

«Tot lo referent à las cartas y paquets se trovará detallat en la Criada y Advertencies que's donan à llum y que's distribuirán per tot arreu».

«La Comissió, no obstant, espera de la bondat y fortuna dels Igualadins, que contribuirán en quant els siga possible à pagar las joguines que's regalarán als nens pobres».

CRIDA

«Nens y nenas, nins y ninas,
¿recordeu que l'any passat
los Reis d'Orient de bon grat
os van omplir de joguines?»

Donchs aquest any lo seu nunci
torna a passá altre vegada
per los carrers d'Igualada
llegint lo següent anunci:

Lo divendres prop vinent,
si no hi ha cap entrebanch,
encara que hi hagi fanch,
passaràn los Reis d'Orient.

Muntats en cavall gallart
com a tals persones cal,
farán sa entrada triomfal
ab gran pompa cap al tart.

Sos criats bons y prudents
sens dupte anirán á peu
y al seu costat los veureu
afables y molt atents.

A comitiva tant noble
anirà a rebre ab amor
la Banda del Sagrat Cor
tocant un ayrós pasdoble.

Y així estarán divertits
los tres Reys al veure'ls joves
donarlos mes y mes probes
de ser músichs erudits.

Voltarán per los carrers
y plassas de la ciutat
y si heu fet forsa bondat
os mirarán riallers.

Y enfilantse pel balcó
ó pels estudis passant
sont digne representant
os darà lo bo i milló.

¡Quin plaer i quina ditja!
¡Quin goig tant gran, tant inmens,
quan veureu tots los presents
que vostre esperit desitja!

Portarán tartranas plenas
i també cotxes ben plens
de baldufas per los nens
y de nines per las nenas.

Panderos, platets, trompetas,
caballs de fusta o cartró,
bens que fan lo ploricó
y pilotes y estampetas.

Galetas, xufas, confits,
turrans, figas, xocolata,
formatje, admetllas de plata
y caramelos ben guarnits.

Neulas tampoch faltarán
ni vestits de seda fina,
ni ninots ab barretina
d'aquells que'l cap van girant.

Y además de tot aixó...
una vareta ben tendra,
ó una miqueta de cendra
ó una capsas de midó.

Apa, nois donchs ja ho sabeu,
feu la carta desseguida
y porteula corretgida
al bussó que trobareu
en el nostre "Centre Catòlich"
Allavors lo President
las portará als Reys d'Orient
ab un misatge simbólich.

Poseuhi'l nom dels carrers
número de casa y pis,
perque com que son forasters
no ho sabrien de precís.

Demaneu lo que us agradi
no us quedeu curts, demaneu,
per demanar, no us penseu
que cap dels tres Reys s'enfada.

Y aixís al arrivá'l dia
desitjat y benehit
s'omplirá lo vostre cor
de plaher y d'alegria
quan veureu que tot arriba
lo que vareu demanar
tot, tot, tot, sens res faltar
a vostre esperansa viva.

Poseo lo plat al balcó
nens i nenes, nins i nines,
y entre mitj de les juguines
y de molts llums de coló,
y entre mitj de vostres pares
y del burgit de la gent
veureu las hermosas caras
dels magnífics Reys d'Orient.»

1900.- «La Semana de Igualada» 13.1.1900 publica:

«A las seis y media de la tarde del día 5 del presente acompañada por la Banda-Orquesta Juventud Filarmónica, salió del Centro Católico de Obreros, la majestuosa comitiva de los Reyes Magos, precedidos de brillante estrella, guiados por un angel que ostentaba ricos vestidos. La severidad de los Reyes, sus preciosas vestiduras y la alegría que despertaban entre la gente menuda repartiendo juguetes a granel, presentaba ante los ojos del espectador, uno de aquellos cuadros que tanto entusiasman al ver hermandada la inocencia con las

tradiciones católicas. También repartieron juguetes a mas de cuatrocientos niños pobres de ambos sexos, participando así en una fiesta que de otro modo sería tan solo para la clase acomodada».

(veure el doc. núm. 4)

1901.- Per primera vegada se suspèn la cavalcada, segons es desprèn de «La Semana de Igualada» del 5 de gener de 1901.

«Debido seguramente al malestar que aqueja al vecindario, los Sres. Reyes han resuelto no hacer su entrada triunfal como en años anteriores. Las lágrimas y tristezas apenarian en demasia su corazón sensible. Con todo los niños que se han portado bien no les tendrán en el olvido en la noche de hoy y menos todavía en el próximo año, que se proponen recorrer con gran solemnidad esta población».

(veure el doc. núm. 5)

Hi havia vagues al gremi de blanquers.

El Sometent del 4 de gener de 1908, confirma que no es va fer la cavalcada.

1902.- Tampoc no es va celebrar la festa segons el «Sometent» del 4 de gener de 1908.

1903.- Per primera vegada els Reis fan una «solemne adoració» a la parròquia de Sta. Maria, i també per primera vegada van acompanyats per dos «heralds», que representen la ciutat i que surten a rebre'ls.

El «Centro Católico de los Obreros» sol·licita a l'Ajuntament una ajuda econòmica per poder fer-se càrrec de les despeses que suposa el repartiment de joguines i altres objectes gratis als nens i nenes pobres que van a les diverses escoles de la ciutat. L'Ajuntament va acordar una ajuda de 25'- ptes. a la sessió del 18 de desembre del mateix any. (veure doc. núm 6).

1904.- Augmenta el nombre de patges. Aquest any foren nou.

Els Reis no pogueren sortir el dia 5 a causa de la pluja però ho van fer el mateix dia de Reis a la tarda.

1905.- No se'n va organitzar.

1906.- L'Ajuntament subvenciona la festa amb la quantitat de 50'- ptes. segons es publica a «El Igualadino» del 6 de gener.

1906.- Sometent del dia 6 de gener:

(Primera descripció detallada de la cavalcada) «Avuy, a l'hora d'entrar en prempsa aquest periodich, farán entrada en nostra ciutat els

tres Reis d'Orient. Segons expressa la Crida que va circular impresa fa pocs dies, aquells monarcas arribaran en briosos cavalls que junt ab son seguiment, una banda de música y guiats per dos heralds, anirán a la esglesia de Sta. Maria per adorar el Nen Jesús, recorrent després els carrers de la ciutat, pera repartir totes les joguines que portin entre'els nens y nenes.»

1906.- 13 de gener «... y sobretot quant s'enfilan escales amunt y pujan als balcons...»

1907.- «Sometent». En una crònica d'aquest periòdic es comunica al personal que els reis arribaran a les quatre i faran lliurament dels paquets als nens pobres dintre del «Centro Católico», sortint després a repartir a les cases on ho hagin demanat.

És el primer any que es reparteixen les joguines al local del «Centro Católico», cosa que mereix les felicitacions del cronista, ja que d'aquesta manera no cal que els nens estiguin matriculats a cap escola per tenir dret a les joguines de beneficència.

Diu també la crònica que «... uns 500 foren obsequiats ab juguets y dolsos en aquest acte...»

1912.- «L'Igualadí» del 29 de desembre de 1912. Crònica de la sessió de l'Ajuntament: «Discussió a l'Ajuntament davant la demanda d'ajuda econòmica per la festa dels Reis, hi ha consellers que creuen que és propagar la ignorància».

1914.- 24 de desembre L'Igualadí. Sessió de l'Ajuntament: «...llegit un ofici del Centre Catòlic d'Obrers demanant subvenció per a comprar joguines per a repartir a les famílies pobres amb motiu de la festa dels Reis se'ls concedí 125' ptes., seguint els precedents d'anys anteriors...»

1916.- «L'Igualadí» (Setmanari Republicà Autonomista) Critica l'elecció del «Neri» (personatge molt conegut a la ciutat) com a persona escollida per fer de Rei Negre.

1920.- A la crida dels Reis, es veu clarament que hi ha tristesa general a l'ambient ciutadà i que per aquesta causa els Reis no faran la seva acostumada aparició.

Aquest malestar està justificat. La població obrera està amb «Llocaut» fa 20 setmanes.

El 6 de gener els Reis tan sols van ser vistos al teatre del «Centre Catòlic», on van fer lliurament de les joguines als nens pobres que presentaven la contrasenya establerta.

Aquestes contrasenyes es necessitaven per poder tenir el regal de Reis, que es donava a tots els nens que es presentaven acompanyats de la seva mare al Centre Catòlic des del dia 2 al 4, de set a nou del vespre.

Aquest any no hi va haver repartiment a particulars.

1921.- «L'Igualadí» del 9 de gener de 1921 (Portaveu del partit Republicà d'Igualada i del seu Districte) comentava: «MENTRE ELS REIS PASSEN...» En mig d'una aparatosa magnificència, passa pels carrers de la ciutat una cavalcada de la qual destaquen tres figures reials, representatives d'aquells altres Reis d'Orient de què ens parla la llegenda bíblica. Van muntats en magnífics cavalls acompanyats d'una munió de criats que, enfilant-se per balcons i finestres reparteixen una infinitat de joguines que els bons Reis Màgics han portat de llunyanes terres, per alegria de la quitxalla.

Els segueix una colla de gent, principalment mainada freturosa de veure si es deturen davant de casa seva si pensen en ells. Però els Reis ja saben quins són els nens que mereixen el seu favor i quines les cases que han de visitar. Perquè els Reis Màgics sols porten joguines per als nens bons minyons. I els nens bons minyons són tots els de les cases adinerades que han pogut comprar joguines per als seus fills, enviant una carta perquè els Reis es recordin d'ells. Per als nens dolents no hi ha joguines, per als fills dels miserables, dels pobres, dels dissortats, els bons Reis no porten res...

Acabada la jornada, els Reis es retiren a descansar, satisfets amb l'agradable impressió que els ha proporcionat veure les cares rialleres dels infants bons minyons per als quals no han portat res; en aquells mateixos instants el plor els privava d'adormir-se a causa de no haverlos visitat els bons Reis.

La història també ens parla de Reis que han passat pel camí de la vida, deixant al seu pas un seguici de recordances, les unes tristes, les altres agradables. D'aquests Reis n'hi ha hagut de bondadosos de cruels, de savis i d'ignorants, de magnànims i generosos i de venjatiu i superbs, però tots han estat protegits per les lleis humanes. Aquests homes coronats, són declarats inviolables per altres homes que han confeccionat una Constitució. Tant se val que siguin aptes per a dirigir el govern d'una nació, com que no ho siguin; que posseeixin aquella preclara intel·ligència que necessita que es creu amb dret a imposar la seva voluntat a altres homes, pel sol fet d'haver nascut dintre un palau reial, com que no la posseeixin; que siguin d'ànima mesquina i d'esperit raquític com de gran voluntat i talent suficient per a governar un poble; tant se val. Són inviolables i irresponsables.

Les lleis humanes exigeixen als ciutadans respecte i acatament a aquestes testes coronades; en canvi ells estan autoritzats per a procedir com millor els sembli respecte a aquestos mateixos ciutadans. Es vol major contrasentit?

... Els Reis Màgics de «quincalla» i els Reis vertaders van passant... els uns reparteixen joguines per als nens, els altres lleis per als homes. Els primers, siguin qui siguin, amb tal de saber muntar a cavall ja serveixen; els segons, per a servir, necessitarien moltes qualitats que la majoria d'ells no tenen... a pesar del qual continuen en el seu lloc fent de rei, per la voluntat d'uns pocs, poquets homes i per la covardia dels més que, amb tot i estar descontents, no tenen suficient valor per a despendre's —amb un gest heròic— d'aquest règim que els endogala i esclavita.»

J. Quintana

En el mateix periòdic i a l'apartat «Ecos de Actualidad» s'hi deia:

«Novament els catòlics de la nostra ciutat han organitzat enguany la mascarada dels Reis d'Orient. Novament han volgut ensenyar als infants xics i grans, la tremenda desigualtat de la nostra societat cristiana. Els pobres en una part i els rics en una altra. Continua la comèdia. Tots som germans, aniran predicant els propagadors del catolicisme i immediatament en tots els actes de la vida aniran arrambant els desheretats a una banda i els privilegiats a una altra. Els nens pobres hauran vist desil·lusionats com els Reis i els seus criats passen de llarg davant del balcó de casa seva i com afanyosos penjaven l'escala per enfilelar-se, carregats de paquets al balcó dels nens rics. La primera desil·lusió de la seva vida hauran d'agrair-la a la mascarada dels Reis Catòlics. A aquest fi hauran demostrat que en el món que comencen a viure hi ha classes...

(Document Núm. 8)

1931.- Primera fotografia trobada de la festa dels Reis d'Igualada.

1932.- «Diari d'Igualada» de 5/1/1932: «La Comissió Organitzadora del Centre Catòlic, que prepara aquest any la festa dels Reis, es compon dels senyors següents:

Ramon Ribalta
Ramon Ribes
Ignasi Castellort
Josep Valls
Lluís Lladó
Pere Pelfort
Josep Casanovas
Manuel Castells»

1932.- Del «Butlletí del Centre Catòlic»

DE LA FESTA DELS REIS

«El dia 5 del present mes, com els anys anteriors, el nostre Centre va organitzar la tradicional festa dels Reis, amb la consegüent cavalcada, que recorregué els nostres carrers, per a distribuir joguines als nens i nenes de la ciutat.

Una de les modificacions introduïdes en aquesta festa i que ha merescut l'aplaudiment sincer de tothom, ha estat el repartiment de

joguines, entre les famílies necessitades, en els seus propis domicilis, en lloc de fer-se com abans, en el nostre local.

Que aquesta festa ha pres carta de naturalesa en el conjunt d'actes populars igualadins, ho prova autènticament el fet de la subscripció oberta per eixugar les despeses que aquest acte ocasiona, en defecte de la subvenció que, anteriorment, l'Ajuntament atorgava. S'obri una subscripció de caràcter íntim que donà el resultat següent:

Lliga econòmica	100 ptes.
Centre Catalanista Republicà	56 ptes.
Círcol Mercantil	50 ptes.
Casino Foment	25 ptes.
«Cámara Agrícola»	22 ptes.
Club Excursionista	22 ptes.
Altres donatius	120 ptes.

(veure doc. núm 9)

1932.- 30 de desembre, «Diari d'Igualada», «...es prepara la cavalcada...»

1932.- 31 de desembre «Diari d'Igualada» (Veure doc. núm. 10)

«NO DEIXEN SORTIR ELS REIS»

«La comissió organitzadora dels Reis ha rebut de l'Alcaldia un ofici denegant l'autorització de sortir enguany la tradicional cavalcada dels Reis Màgics pels carrers de la ciutat, permetent sols el repartiment de juguines dins el local del Centre Catòlic.

En aquella comunicació no s'esmenten els motius que justifiquin la radical determinació de la nostra primera autoritat.

En estendre's la notícia tothom s'ha estranyat d'una prohibició tan inoportuna que no pot fonamentar-se ni en pretextos d'ordre públic, ni polítics, ni religiosos de cap mena.

La cavalcada dels Reis no pot sotmetre's a fiscalització laica, puix és l'expressió de la nobresa dels sentiments d'uns homes que volen associar-se, il·luminant la joia dels infants, dels infants pobres i rics.

Ultra això, la negativa de l'Alcaldia perjudica fortament els interessos dels nostres comerciants.

La comissió organitzadora de la cavalcada ha començat a fer gestions encaminades a aconseguir la revocació de l'ordre prohibitiva. No pogué entrevistar-se amb el senyor Biosca per trobar-se absent.

Aquest matí una comissió de comerciants de juguines, acompanyats del President del Centre Gremial, ha estat a la Casa de la Ciutat, pel mateix fi. Ha estat rebuda pel tinent d'alcalde Sr. Mussons (M.) al qual ha exposat els perjudicis que s'irrogen als seus interessos de-

negant la sortida de la cavalcada dels Reis.

El Sr. Mussons, ignorant de la decisió de l'Alcaldia ha contestat que s'entrevistessin amb el Sr. Biosca el qual probablement arribaria a la tarda.

La comissió ha acordat fer-ho així.

Hem intentat esbrinar els mòbils de la negativa. Sembla que existeix el criteri de no autoritzar cap manifestació pública. Si persisteix, preveiem moltes topades i no pocs disgustos.

Voldríem que la nostra primera autoritat, adonant-se de les raonades reclamacions que hom li farà, tornés sobre aquest acord, i autoritzés la sortida dels Reis Màgics d'Orient».

1933.- «Diari d'Igualada». Dilluns, 2 de gener de 1933.

«LA FESTA DE REIS»

«Dintre els records que tots conservem de la nostra infantesa, cap potser més joliu, més agradable que el dels Reis. Amb quina emoció vèiem el criat ros, blanc o negre, separar-se de la comitiva, precedida per l'estrella refulgent, i venir dret al nostre balcó o finestra. Quina emoció més fonda quan vèiem que aquell ésser sobrenatural, en nostra pensa, ens lliurava el paquet que a nosaltres ens semblava sempre el més voluminós i d'on eixien les joguines que havíem demanat en la lletra feta amb tota la innocència i amb tota l'esperança!».

«Forasters i gent de casa omplia el carrer de la Soledat a l'hora de l'arribada dels Reis Màgics; en el repartiment de joguines a les famílies menesteroses, es feia que també arribessin a elles la joia que omplia a les altres i per tot arreu, balcons plens i carrers enllumenats, i els quatre cavalls amb estrella, Àngel, Màgics i carrosses, passaven una vegada a l'any per tot arreu i tota la ciutat en rebia la influència benefactora».

«Però tot això s'ha acabat. El pas dels Màgics aquest any no es farà més que pels viaranyes del Cel, i l'alegria dels infants benestants solament començarà l'endemà al matí, quan vegin les joguines als balcons o damunt el llit però, i els infants pobres, aquells que rebien directament dels Reis la joguina i que ara no la tindran, amb quina tristor no recordaran la diada de Reis de l'any 1933?».

«L'autoritat governativa no ha volgut ajudar els desigs dels qui no volien que es perdés un dels nostres costums més típics, i per si els esforços realitzats per la Comissió de Reis, pesi a les gestions dels comerciants a qui també perjudica aquesta decisió, no ha considerat prudent donar el permís que se li demanava, i refermant la seva primera determinació, ha privat el pas dels Reis pels nostres carrers».

«I, cosa rara; si consultem individualment els membres del nostre Ajun-

tament, són molts, la majoria que diuen que ells no negarien la permissió; el mateix Alcalde sembla o semblava, inclinat a una transacció per bé que de moment posava unes condicions inacceptables, que podien anar-se endolcint».

«Doncs, qui és el causant, qui és el que ha disposat que aquest any no fos permesa la sortida de la cavalcada dels Reis? Fóra convenient saber-ho, per veure a qui han d'agrair els infants "humils" (per utilitzar la paraula de moda) l'haver-se perdut les joguines de la diada de Reis 1933».

(Veure doc. núm 11)

1933.- «Diari d'Igualada» 2/1/1933. «Crònica Local».

«LA QÜESTIÓ DELS REIS»

«Enguany no sols s'ha negat la subvenció acostumada als organitzadors de la tradicional cavalcada dels Reis, sinó que l'Alcaldia ha desautoritzat la seva sortida.

És evident que aquesta mesura perjudica en primer lloc els infants pobres, als quals els Reis donaven a tastar la realitat de les il·lusions somniades. I això francament, desdium de l'executòria de demòcrata de què es vanen els nostres governants.

Seguint el fil de les gestions efectuades dissabte a la tarda, pels comerciants de joguines i directius del Centre Catòlic, a fi d'obtenir la revocació d'una prohibició que hom qualifica d'insòlita, hem d'informar als nostres llegidors que el Sr. Biosca, davant les reclamacions del Centre Gremial, fomentà la seva decisió en el desig d'acabar amb el tracte de desigualtat que es dóna als infants menesterosos en aquella diada.

Hom desfèu amb poques paraules els arguments originals de la nostra primera autoritat, oferint-se a l'Ajuntament per organitzar, per mitjà de contribucions econòmiques el repartiment de joguines a totes les llars humils, per bé que tenim entès que l'any passat el Centre Catòlic ja ho féu en bona part, així.

A la comissió organitzadora que hi acudí amb la mateixa finalitat, el Sr. Biosca féu semblants manifestacions, afegint que autoritzava la sortida dels Reis si aquests feien l'entrada a la ciutat en cotxe tancat i amb les cortines tirades dirigint-se així al Centre Catòlic per fer el repartiment de joguines als pobres. El lliurament de paquets als domicilis particulars haurà d'ésser fet per criats dels Reis Màgics sense caracteritzar.

Com és natural, hom rebutjà la generosa autorització de l'Alcalde, per entendre que una sortida així no necessitava permís de ningú.

Lamentem de debò que per manca de comprensió, la nostra ciutat i els nostres infants es vegin privats de la joia resplendent de la Cavalcada dels Reis».

Al mateix diari hi ha una nota del Centre Catòlic, comunicant a tots els lectors que «... per mitjà d'aquesta nota, assabentem a tots els qui pugui interessar que, per una ordre de l'Alcaldia, prohibint la tradicional cavalcada de Reis, hem hagut de suspendre amb recança els treballs d'organització d'aquesta festa tan popular».

(Veure doc. 12)

1933.- «Diari d'Igualada», 3/1/1933 (dins de l'apartat Crònica Local).

«ELS REIS I UNES PANCARTES DE CINEMA»

«Rondant pels nostres carrers, hem d'ésser sovint espectadors de les exentricitats i del bon humor d'alguns comerciants disposats a divertir el públic.

Ara mateix, amb motiu de la proximitat dels Reis, en una merceria que dóna a la Rambla i al carrer Nou, s'exhibeixen, a títol de reclam, dues grans pancartes en les quals "volem creure que per seguir la 'moda' reformista dels nostres laics" uns ninots de cinema i una redacció snobística, substitueixen les al·legories i les al·lusions usuals a la festa dels Reis... pels quals el comerciant fa la festa.

No hi hauria res a dir si aquest, una mica més conseqüent amb les pròpies conviccions s'hagués abstingut, no venent joguines en una "festa tan reaccionària i cavernícola com la festa dels Reis". Perquè, senyors, seria hora que acabessin els contrasentits o la murrieria d'aquells que per tot drap es diuen anticatòlics, i no es descuiden de comerciar amb objectes religiosos, imatges de sants, llibres de Primera Comunió, figures de pessebre, etc., posem per cas.

Tornant a la merceria de més amunt, hem de confessar que ens estranya l'omissió del nom dels reis en la propaganda, puix tenim entès que el seu propietari formà part de la comissió de comerciants que anà a veure l'Alcalde perquè deixés sortir la cavalcada dels Reis».

(Veure document núm. 13)

1933.- La prohibició de la cavalcada provocà protestes generals. Per saber les raons de la manca de permís es va fer una entrevista amb el Sr. Alcalde, que va ser publicada al Diari d'Igualada del 4 de gener.

Entre d'altres coses s'hi diu: «Declaracions de l'Alcalde Sr. Biosca»:

«Podeu ben creure que jo no sóc contrari a les festes i actes tradicio-

el Sr. Panadès. L'altra part de la seva moció referent a les armes de joguina pot tenir-se en compte per indicar-ho a les esmentades entitats.

La petició del Centre Catòlic té una primera part...

El Sr. Biosca no completa el seu pensament, segurament perquè el Sr. Panadès reprèn la paraula: «No dic que no s'hagi de donar, —manifesta en to d'aclariment—. Jo voldria que aquest obsequi es fes més gran. Si no hi ha temps enguany, que l'Ajuntament ho acordi per un altre any».

(Veure doc. núm. 16)

1933.- «Diari d'Igualada», «Crònica local» 29/12/1933

«REIS» ELECTORERS

«L'aversion dels nostres esquerrans vers la festa dels Sants Reis Màgics i, en particular, vers les manifestacions joioses de la seva prodigalitat mirífica a favor dels nens que són bons minyons de tot el món —bella figuració que ha servit als pares per a esbadellar les il·lusions rosades de llurs fillets i àdhuc per estimular-los el caràcter i conducta llur— és motivada exclusivament pel simbolisme religiós que inclou.

Fa llàstima oir-los bescantar un espectacle tan lluminós i al·lucinator com la cavalcada dels Sants Reis, amb l'excusa de combatre una superstició (ells, els grans fetitxistes) i de vetllar per la independència espiritual del nen, amb el mateix zel amb què ho faria qualsevol psicòleg standaritzat.

Però, com que les festes dels infants són insubstituïbles, els nostres esquerrans s'han vist precisats a improvisar-ne, plagiant els procediments i les diades cristianes.

Per això, els Sants Reis també passaran ben a contracor certament, pels Centres d'Esquerra. Potser no els faran personalment els obsequis a la mainada; però tant se val! es valdran de la mitjançeria d'unes mans femenines o de qualsevol autoritat municipal.

El fet és que els Reis passen. Però no passen els autèntics —ja hem dit que eren un plagi— i són, a més, setmesons, car arriben per Cap d'any. Per això llur munificència no és desinteressada. Els maliciosos murmuren que, a canvi d'unes joguines, demanen polidament el vot.

Són uns Reis electorers, vaja!»

«PICS»

(Doc. núm. 17)

Referència apareguda a l'Igualadí del 30 de desembre de 1933 sobre la festa de l'Any Nou.

«Enmig de l'escenari, decorat expressament per a aquesta festa, apareixerà l'arbre de Nadal, ben carregat de joguines de les més diverses classes.

Res de criats negres, ni de reis rossos. Mai els reis ni els seus criats no han donat res al poble. Feia falta acabar amb aquesta farsa.

Seràn les nostres mateixes dones, les que a plena llum donaran una joguina als nens necessitats que els omplirà d'alegria. No trobem paraules suficientment elogioses per remarcar la meritòria feina que les nostres dones fan, des de la Secció Femenina del Centre Republicà.

Així bones amigues, actives i renovadores és com ens agrada veure-us, doncs és aquest i no altre l'esperit de la república».

1934.- L'Igualadí, 5 de gener.

«La Festa de l'Arbre de Noel»... sis-cents foren les joguines distribuïdes entre la mainada... sense necessitat de recórrer a l'engany de fer creure que els reis porten coses boniques als nens bons (rics) i no res als pobres».

1934.- Diari d'Igualada, 31 de desembre

«LA CAVALCADA DELS REIS»

«Ja són posades al vestibul del Centre Catòlic, les bústies perquè els nens i nenes posin les seves cartes per als reis. Aquests faran l'entrada triomfal el dia 5, pel carrer de la Soledat, començant a repartir les joguines als petits.

La Comissió Organitzadora ha de procurar que aquests personatges es recordin d'una manera especial dels nens pobres, que també rebran magnífics obsequis a casa seva.

Aquest any doncs, no es farà el repartiment al Centre Catòlic. Per aquest motiu, els nens podran rebre encara de dia els paquets que els porten els reis i aquests podran continuar la seva ruta a la resta de la comarca».

1935.- La Crònica Local del Diari d'Igualada, detalla el nou itinerari de la cavalcada.

(Veure document núm. 18)

1936.- Aprofitant la propera diada dels Reis, el Diari d'Igualada, dirigeix una (4.1) carta als infants, perquè en demanar les joguines mirin de sol·licitar regals no bèl·lics.

Fa menció aquest article a les guerres, i als països on es lluitava, i acaba dient:

«... Demaneu per a ells el millor present de Reis; la pau. Potser els Reis tindran mitjans per a fer-la-hi arribar...»

Poc temps després, això es podia demanar per a nosaltres.

(Veure doc. núm. 20)

1936.- «Diari d'Igualada», gener de 1936.

Amb aquesta descripció detallada de la cavalcada s'acaba un període de la història de la Festa.

«LA CAVALCADA DELS REIS»

«La visita d'enguany dels Sants Reis d'Orient a la nostra ciutat restarà gravada en la memòria de tots els igualadins. La Cavalcada va constituir un gran èxit en tots els ordres: espectacular, benèfic i d'organització. El pas de la règia comitiva fou presenciada per tots els igualadins, que admiraren la munificència i generositat dels Sants Viatgers envers els nens pobres. Es distribuïren més de dos-cents cinquanta paquets gratuïts. La gent s'embadalia davant l'esplendor de la comitiva, composta d'una quinzena de cavalleries amb llurs genets, precedida de la bandera de la ciutat, una banda de música i un timbaler.

La comitiva era seguida i aclamada incesantment per una munió d'infants i... no infants. Nosaltres ens sentíem rejoyenits anant darrera dels Sants Reis, i esguardant-los amb pampallugeigs d'admiració i de joia infantívola.

Els balcons i finestres eren en particular ocupades pels infants que, amb el cor tremolós i els ulls esbatanats d'il·lusió, esperaven els presents dels reis, de mans de llurs aguerrits patges.

La Cavalcada féu l'entrada al capvespre, i es retirà a bona hora.

Felicitem calorosament els seus organitzadors, en particular el nostre bon amic senyor Pipó, que en fou l'ànima, ajudat activament pels senyors Ortínez, Cortadelles, Ribas i altres».

Durant la Guerra Civil, la cavalcada no es va fer.

L'any 1940 es prengué la tradició però amb alguns canvis.

Període: de l'any 1940 fins a 1987

Després del parèntesis obligat de la guerra, es repregué la tradició, però amb algunes novetats respecte a l'etapa anterior.

1943.- Cavalcada (components).

1940.- L'Ajuntament subvenciona la festa amb 500' ptes., i aquesta va ser organitzada pel «Centro Nacional, Frente de Juventudes y Acción Católica». Posteriorment l'organització va passar al «Centro Nacional», (avui Ateneu Igualadí).

1943.- El Sr. Lluís Valls Soler, gran entusiasta de la festa introdueix el «Patge Faruk», que és l'únic representant oficial que els Reis envien a Igualada, i que és qui realment entra en contacte amb els petits igualadins.

Aquest personatge fa la seva arribada a la ciutat el dia 28 de desembre (diada dels Sants Innocents). És negre i és l'encarregat de vigilar de prop els petits.

Per celebrar l'esdeveniment s'organitza una festa infantil a un teatre. Quan acaba l'espectacle i després d'una curta espera fa la seva aparició el reial personatge, en mig de la sala, acompanyat d'una cinquantena de patges, tots negres.

L'entrada triomfal ve acompanyada de música, ja que el patge Faruk té un himne o marxa propi, que coneixen la totalitat dels assistents, compost per en Joan Just i la lletra d'en Lluís Valls.

1943.- Cavalcada.

Himne del Patge Faruk

Els infants tots d'Igualada
us volem sempre al costat
per això creurem els pares
i farem sempre bondat.

De la ràdio veu amiga
que ens avisa amb to suau
de la llar és l'alegria
dolç misteri i franca pau.

Benvingut Patge Faruk!
Benvingut Patge Faruk!

Benvingut, Patge Faruk,
Vostre pas per Igualada
omple el cor de la mainada
d'il·lusió i de gratitud.

Vostra cara somrient
la bondat ens encomana,
precedint la Caravana
dels tres Reis de l'Orient.

Missatger de la gran Festa
vol, en mig de la il·lusió
que la nena sigui llesta
i el nen sigui bon minyó.
En els fulls de meravella
d'aquell llibre colossal
adornat de mil estrelles
ens hi apunta el bé i el mal.

Benvingut Patge Faruk!
Benvingut Patge Faruk!

Benvingut, Patge Faruk,
Vostre pas per Igualada... etc.

veus • Guió i piano

Marxa del Patge Faruk

Original del Mestre
JOAN JUST

Lletra de
LL. VALLS

First system of a musical score. It includes vocal parts for Soprano (S), Contralto (C), Tenor (T), and Bass (B), along with a piano accompaniment (P). The vocal parts S and C have identical melodic lines. The Tenor and Bass parts are silent, indicated by dashes. The piano accompaniment consists of two staves with rhythmic patterns and chords.

Second system of the musical score. The vocal parts S and C have melodic lines with dynamic markings *f* and *mf*. The Tenor (T) and Bass (B) parts have melodic lines with dynamic markings *f* and *mf*. The piano accompaniment (P) continues with chords and rhythmic patterns, including dynamic markings *f* and *mf*.

3

S
C
T
B
P

S
C

T
B

P

First system of musical notation for Soprano (S), Contralto (C), Tenor (T), Bass (B), and Piano (P). The Soprano part begins with a melodic line, while the Contralto, Tenor, and Bass parts provide harmonic support. The Piano part features a complex accompaniment with arpeggiated chords and rhythmic patterns. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte).

Second system of musical notation for Soprano (S), Contralto (C), Tenor (T), Bass (B), and Piano (P). The Soprano part continues its melodic line, and the other parts provide harmonic support. The Piano part features a complex accompaniment with arpeggiated chords and rhythmic patterns. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte).

Musical score for piano and voice, page 5. The score is written in G major and 4/4 time. It consists of two systems of music. The first system features a vocal line and four piano accompaniment staves. The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4. The piano accompaniment includes a right hand with eighth-note patterns and a left hand with chords. The second system features a vocal line and three piano accompaniment staves. The vocal line has a long melisma starting on G4, with notes A4, B4, and C5, and a final note G4. The piano accompaniment continues with complex textures, including sixteenth-note runs in the right hand and chords in the left hand. Dynamics are marked *mf* throughout. The score concludes with a double bar line and repeat signs in the piano accompaniment.

Handwritten musical score for guitar, page 6. The score is written on ten staves. The first four staves are grouped by a brace on the left. The fifth staff has a complex melodic line with many accidentals and slurs. The sixth and seventh staves are mostly rests with some notes. The eighth and ninth staves are also mostly rests. The tenth staff has a complex melodic line with many accidentals and slurs. The piece ends with a double bar line and the marking "al. S."

En aquest himne es fa referència a «la ràdio veu amiga», fent esment a les emissions radiofòniques que des del dia 29 de desembre de cada any fins al 5 de gener, van dedicades als nens i en les quals el Patge Faruk, es dirigeix a cada un d'ells assenyalant els defectes que han de corregir i ressaltar les qualitats que tenen. Aquests programes són escoltats per gran part de la població infantil igualadina.

Per poder fer aquestes emissions, els pares o persones properes als nens omplen un imprès ja establert i així el personatge radiofònic retransmet el missatge.

Comissió Cavalcada Reis

MISSATGES "PATGE FARUK"

Dia _____

MIGDIA	TARDA
--------	-------

Texar l'horari que no interessa
Cal deixar 12 o 24 hores

Nom i cognoms _____

Edat _____ anys

Domicili _____ n.º _____

Ciutat _____ Telèfon _____

Defectes _____

Qualitats _____

Observacions _____

NOTES: Si no es fa constar el contrari, aquest missatge serà radiat en català.
Escriu, si us plau, amb lletra clara, o a ser possible, a màquina.
Horaris emissió a través de Ràdio Cadena IGUALADA F. M. 89,4 Mhz.

dies festius 4 tarda

dies laborables 4 migdia 7 tarda

Primer pla del Patge Faruk.

El Patge Faruk parlant per la ràdio als infants d'Igualada.

En l'himne al Patge Faruk es diu:
«En els ulls de meravella
d'aquell llibre colossal
adornat de mil estrelles
ens hi apunta el bé i el mal».

Aquest tros es refereix al fet que el patge, el dia de la seva arribada, porta dos llibres, l'un blanc i l'altre negre, en el qual diu que va apuntant les coses bones i dolentes que fan els nens, per a final d'any fer un balanç i segons sigui positiu o negatiu, hi hagi més o menys joguines per a ells.

Recomana el dia de la seva arribada un bon comportament, sempre però en particular aquells dies que precedeixen a la festa ja que ell i els seus ajudants es queden a la ciutat per anar preparant la feina que suposa el repartiment de joguines i esperar els seus senyors, els Reis Melcior, Gaspar i Baltasar.

El dia 1 de gener i al mateix teatre on tingué lloc l'acte de l'arribada del Patge Faruk, es fa el lliurament de la carta per als Reis.

El Patge Faruk, rep personalment la carta de mans de cada un dels nens i en el transcurs de la cua que es fa per fer el lliurament, els patges ajudants acostumen a dirigir-se als nens i els fan comentaris sobre el que han o no han de fer. Després se'ls fa obsequi de caramels, auques, globus, etc, que generalment són donatius de comerciants de la localitat.

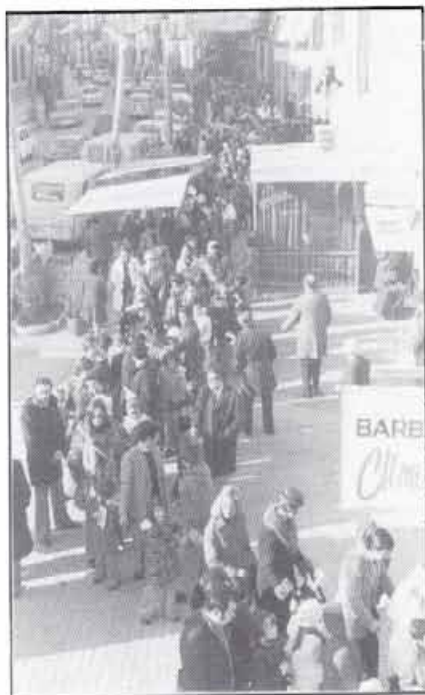
«Centro Nacional» any 1954. El Patge Faruk, parla el dia de la seva arribada.

Aspecte de l'«Ateneu Igualadi», el dia 28 de desembre, quan arriba el Patge Faruk.

Vistes de les cues que es fan el dia 1 de gener, en anar a portar les cartes.

El patge Faruk, fa petits obsequis als infants, quan ells li donen la carta.

**Una vegada rebuda la carta, el patge Faruk parla breument amb els nens.
Dia 1 de gener de 1983.**

No tots són infants, els qui van a portar la carta al Patge Faruk.

Aquest petit, es va espantar (1982).

Dia 1 de gener. Una vegada lliurada la carta, els patges obsequien els nens amb globus, caramels, auques, etc.

1953.- «Diari d'Igualada», 10.1.53

Per primera vegada es fa el repartiment de joguines a l'«extrardi» (Barri de Sant Magi), ja que inicialment el repartiment a les cases tan sols es feia pels carrers on passava la cavalcada, i que venien detallats a la part baixa de les crides.

També com a innovació es fa una emissió de segells. Se'n van fer 1.000 que s'esgotaren i duïen dibuixat el Patge Faruk. El Sr. Carles Lladó, va ser l'autor del dibuix.

Aquests són alguns dels models de segell emesos, per franquejar les cartes dirigides a ses Majestats.

1952.- És el primer any que el patge Faruk recull les cartes personalment al «Centro Nacional». Abans es donaven les cartes a dos «heraldos», que a dalt de cavall es passejaven per Igualada el dia primer de l'any, i les introduïen en unes alforges.

Hi va haver un curt període de temps en què les cartes es dipositaven a unes bústies que hi havia al Centre Nacional.

Comitiva que acompanyava el patge Faruk l'any 1953.

1954.- El Patge Faruk, comença a fer «comarca». Es desplaça a Castellolí on fa molt contenta a tota la mainada.

És el primer any que es venen les cartes per als reis ja franquejades. («Diari d'Igualada»).

1955.- «Diari d'Igualada», 8.1.55

No va poder sortir la cavalcada, perquè plovia i nevava, però els Reis es dirigiren al «Salon del Centro Nacional» el qual estava ple de gom a gom. El Patge Faruk, va explicar als presents el perquè no sortien els reis al carrer. On sí van anar és a l'Hospital.

L'1 de gener el patge Faruk va continuar fent comarca, i visità Tous i Copons.

1956.- El Patge Faruk recorre més poblacions: Òdena, Carme, Castellolí, Copons i Tous.

A Copons li van fer una gran arribada, ja que l'esperaven amb farolets i torxes.

El «Diari d'Igualada», detalla que hi havia 22 patges negres, 16 de rosos i 10 de blancs.

Dos aspectes de l'àngel de l'any 1956.

1958.- És l'any que comença el repartiment simultani, i la cavalcada acaba a la Plaça Castells.

Els patges foren 60.

1959.- Els camions van també al Barri de Fátima i de Ntra. Sra. de Montserrat.

Va durar molts anys que el Gremi de Blanquers, feia un regal per cada un dels fills dels seus treballadors, de menys de 8 anys i el feia portar pels patges el dia de la cavalcada.

Gènesi de les carrosses dels Reis

El dia 4 de febrer de 1961, la Comissió Organitzadora de la Cavalcada, va dedicar un sopar íntim d'homenatge al Sr. Amadeu Morros i Casals, pel seu afany durant més de 20 anys al front de dita Comissió. Hi assistiren un total de 50 comensals, tots ells membres de la Comissió Organitzadora o vinculats a la festa dels Reis. Abans d'asseure's a la taula, en nom de tots els presents, es va fer arribar un bonic ram de flors al domicili de l'homenatjat, destinat a la seva esposa Sra. Teresa Carulla de Morros.

Després de diversos parlaments ponderant la tasca del Sr. Amadeu Morros, se li lliurà un artístic pergami, obra de l'igualadí Frederic Montfort, com també un obsequi personal costejat per tots els assistents.

A l'hora de les postres, el membre de la Comissió i locutor de Ràdio Igualada, Josep Vidal i Bertran, va improvisar una imitació del popular programa radiofònic, de la Cadena SER, titulat «Ustedes son formidables!», tot dient que el millor homenatge que es podria retre en aquells moments al Sr. Morros, seria poder-li dir: Senyor Amadeu, ja tenim carrosses! Aquest era un anhel de l'homenatjat i de tota la Comissió, cobejat feia anys, per tal de dotar la Cavalcada de la vistositat i enllumenat necessaris i d'acord amb els temps moderns, per efectuar el tradicional recorregut per la ciutat.

La idea va ser acollida amb forts aplaudiments i tot seguit es va procedir a la seva realització confeccionant-se una relació de col·laboracions espontànies entre els assistents, que va aconseguir un resultat altament satisfactori de 17.000 pessetes, i a la vegada, es va prendre l'acord de continuar sol·licitant altres aportacions econòmiques fins a cobrir el pressupost necessari per a la construcció de les esmentades carrosses.

Finalment el Sr. Amadeu Morros, va agrair amb paraules emocionades l'homenatge fent ressaltar, però, que malgrat que es dedicava a la seva persona ell el traslladava a tots els membres de la Comissió Organitzadora de la Cavalcada, ja que mercès a l'esforç de tots ha estat possible fins ara, la puntual arribada a Igualada de la caravana de la il·lusió el dia 5 de gener de cada any.

L'any sobre, el 1962, els Reis ja varen arribar amb fastuoses carrosses a Igualada, costejades en bona part per les aportacions econòmiques rebudes, encara que per totalitzar l'import del seu cost, més endavant (1963), la Comissió Organitzadora, es va veure obligada a formalitzar un préstec de 50.000 pessetes al Banc Central, amb l'aval solidari de tots els components de la Comissió.

1962.- Es comencen a fer números de loteria, per al sorteig de Nadal, carregant un tant per cent destinat a pagar part de les despeses que suposen els paquets de beneficència.

Al llarg del temps se n'han fets dos models.

Hi ha una altre novetat: s'il·lumina el començament de la cavalcada amb bengales. Això hi dóna més vistositat.

1963.- No sempre ha estat fàcil poder fer la cavalcada.

Aquest any i per poder pagar les despeses que suposava la Festa, els Srs. de la Comissió van haver de demanar un crèdit al Banc Central, el qual els fou concedit, per valor de 50.000' ptes.

El préstec anava a nom d'AMADEU MORROS i RAMON MUNTANER i GOU, però tal com es veu al document que segueix, tots els membres de la Comissió es van solidaritzar amb el compromís.

IGUALADA, 15 de Febrero de 1.963

La COMISION ORGANIZADORA DE LA CABAIGATA DE LOS REYES MAGOS se ha visto en la necesidad de tener que formalizar un crédito bancario para atender los gastos extraordinarios de la CABAIGATA de este año de 1.963, de cuyo crédito se han responsabilizado ante el BANCO CENTRAL de esta ciudad, los señores D. AMADEO MORROS CASALS y D. RAMON MUNTANER GOU.

Los abajo firmantes, componentes de la COMISION ORGANIZADORA de dicha CABAIGATA, por el presente documento se solidarizan con aquella responsabilidad contraída por los mencionados Sres. Morros y Muntaner y formalmente responden con ellos, en la parte proporcional que les corresponda, del indicado crédito bancario por el importe de CINCUENTA MIL PESETAS.-

José Singla Morera

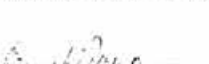

Pablo Llacuna Alemany

Benito Tomás Bascomp

Antonio Moncunill Torres

Ricardo Gabarró Prat

José Vidal Bertrán

Emilio Rabell Camps

Ramón Sistaré Noguera

José Valds Camps

José Queralt Vila

Francisco Lladó Salat

Salvador Prat Bellu

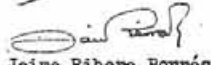

José Arihan Prat

Eudaldo Castelló Cort Cuadreny

Martí Tomás Torra

Juan Pont Forn

Antonio Botines Prat

Jaime Ribera Borrás

José Gleyal Busqué

José Godó Serra

José Lladó Pont

Juan Vives Pascual

José Mª Pomes Cot

Antonio Bausili Gibert

Jose Estany Balmanes

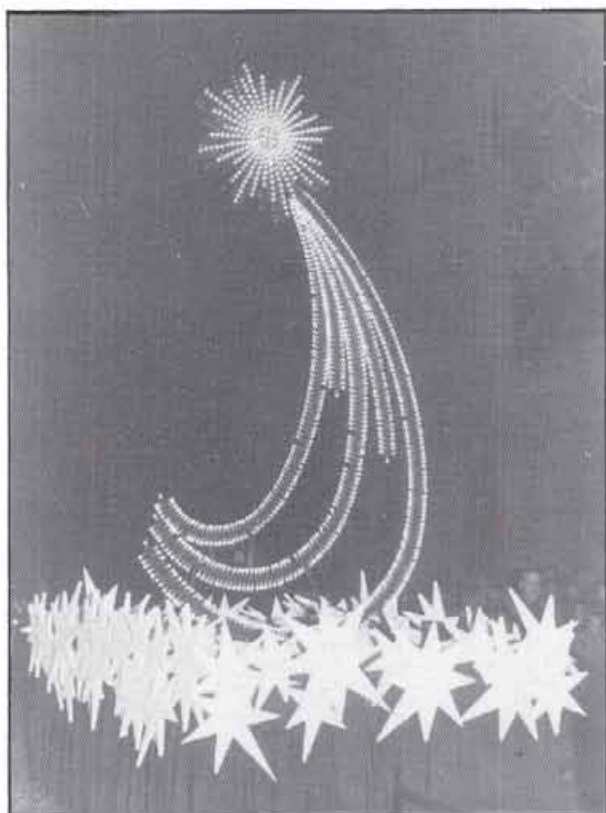
1963.- 98 patges repartiren 1.795 paquets en menys de 3 hores. El preu cobrat per paquet fou de 15 pessetes.

1965.- L'Ajuntament d'Igualada va concedir a la Comissió Organitzadora la medalla del Mèrit Cultural que els fou lliurada en un dels actes de la Festa Major.

És el primer any que es fa una auca i no una crida com s'anava fent.

1966.- El «Diari d'Igualada» publica una entrevista amb el Sr. Amadeu Morros, en la qual explica que de primer els Reis en arribar anaven al temple de Santa Maria a adorar el Sant Infant, però que a causa del xivarri que es feia a dins del temple, això es va haver de suspendre.
(No es troba quan va acabar aquest costum).

És el primer any que la cavalcada ve precedida per l'estrella reial. Desapareix l'àngel que fins aleshores l'anunciava.

1970.- Se celebra el 75 aniversari de la cavalcada. Per fer-ho més sonat, s'organitzaren uns concursos, i les despeses varen ser pagades per l'Ajuntament.

Aquests foren:

«Concurs infantil de dibuixos»

«Concurs d'aparadors»

«Concurs de fotografies»

El motiu de la celebració fou la trobada del Sometent del 5 de gener del 1907, on parla que la primera cavalcada tingué lloc l'any 1895. Però posteriors indagacions indiquen clarament que la festa va començar el gener de 1899.

1973.- Aquest any, es va fer un estudi de les cartes que es dirigiren al Patge Faruk, amb els resultats següents:

PERCENTATGES

De les cartes rebudes el 89'44% estan escrites
el 10'56% estan en blanc

De totes les cartes: el 45'13% són de nen
el 54'87% són de nena

EN CONJUNT:

Un 76'92% les escriuen ells mateixos

Un 23'08% ho fan els pares

En català ho fa el 15'89%

Cada un, demana una mitjana de 4'035 joguines.

De les joguines que demanen, el 29'47% són anunciades per televisió
i el 70'53% no

cosa que ve a suposar, arrodonint, 1 de TV i 3 que no per criatura.

En la majoria dels casos (més del 90%), la joguina «important» (la primera) és de T.V.

Demanen regals per altra gent un 30'25%.

ELS NENS

Un 79'54% les escriuen ells mateixos.

Un 20'46% ho fan els pares.

En català ho fa el 14'77%.

Cada un, demana una mitjana de 4'079 joguines.

De les joguines que demanen, el 29'80% són anunciades per T.V.
i el 70'20% no.

Són joguines bèl·liques el 7'24%; en demanen el 29'54% dels nens.
Demanen regals per altra gent un 26'15%.

LES NENES

Un 74'76% les escriuen elles mateixes.

Un 25'24% ho fan els pares.

En català ho fa el 16'82%.

Cada una, demana una mitjana de 4'00 joguines.

De les joguines que demanen, el 29'20% són anunciades per T.V.
i el 70'80% no.

Demanen nines el 71'02% de les nenes.

Regals per altra gent, en demana el 33'64% de les nenes.

D'un total de 218 cartes llegides: 23 són en blanc
88 són de nens
107 són de nenes

el que fa un total de: **195 cartes escrites**

De les 88 cartes dels nens: 70 les escriuen ells
18 els pares

De les 107 cartes de les nenes: 80 les escriuen elles
27 les escriuen els pares

En conjunt, de les 195 cartes escrites: 150 ho han fet la canalla
45 ho han fet els pares

De les 359 joguines que demanen els nens: 107 són anunciades per
televisió
252 no ho són

De les 428 joguines que demanen les nenes: 125 són anunciades per tele-
visió
303 no ho són

En conjunt, de les 787 joguines demanades: 232 són anunciades per tele-
visió
555 no ho són

Joguines bèl·liques: 26

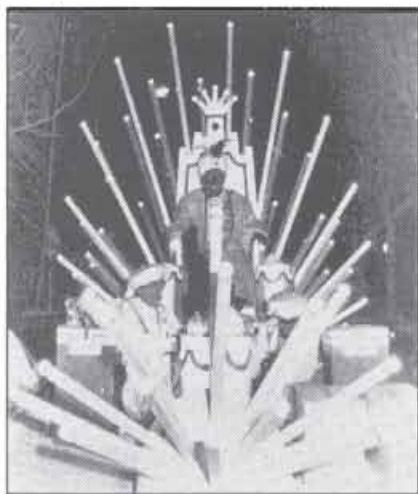
Nines: 76

Demanen per altra gent: 23 dels nens és a dir, 59 en total.
36 de les nenes

Escrites en català n'hi ha: 13 dels nens
18 de les nens, amb un total de 31.

Aquest treball va ser fet pels Srs. Robert Majoral i Joan Valls.

1979.- S'estrena una nova carrossa per al Rei Baltasar. El seu pressupost és de 474.105'- ptes.

1983.- El Patge Faruk a Sanahuja.

Aquest any és el Rei Gaspar, qui va amb carrossa nova. El seu cost és de 530.929'- ptes.

1984.- El Rei Melcior també estrena carrossa i el seu cost és de 750.000'- ptes.

1985.- La neu acompanyà la vinguda de ses Majestats. Fou una nit problemàtica pel que fa al repartiment a causa del blanc mantell que tapava tot el terra i que poques hores després paralitzà la ciutat. Això no obstant, la cavalcada va poder seguir el seu camí i la neu encara li donava més bellesa.

1987.- És un any important per a la festa. S'estrena l'estrella i se li dona més lluminositat. Està composta de dues mil bombetes.

Els Reis porten vestits nous. Solament la capa del Rei negre ha suposat més de 160 hores de feina.

Tot Catalunya pot veure la «Cavalcada dels Reis d'Igualada», ja que és transmesa en directe pel canal autonòmic català TV3.

Tal com va la festa actualment

Els actes s'inicien el dia 28 de desembre amb l'arribada del Patge Faruk acompanyat d'altres patges.

Des del dia 29 de desembre en endavant hi ha les dues audicions radiofòniques diàries per l'emissora local, durant les quals el Patge Faruk, es dirigeix als nens de la ciutat en particular.

El dia 1 de gener a l'Ateneu hi ha la recollida de cartes dirigides als Reis de l'Orient.

El dia 5 de gener, a dos quarts de set de la tarda, comença la cavalcada. Surt de davant de l'Hospital d'Igualada i passa pels carrers que formen l'eix longitudinal de la ciutat. (Bàsicament passa pel que era l'antiga carretera Barcelona-Lleida, abans de ser traslladada als afores de la ciutat.

Mentre es fa la cavalcada, els patges ja reparteixen els paquets pels carrers on van passant, pujant amb escales pels balcons de les cases.

Acabada la cavalcada es reparteixen la resta de paquets; hi ha una vintena de camions que es dirigeixen a diferents punts de la ciutat. Cada camió va acompanyat de diversos patges que són els encarregats de fer el repartiment a domicili. Cada paquet és lliurat per un patge, o sigui que en una casa hi aniran tants patges com paquets s'hagin de lliurar.

Aquests personatges, a més de portar el paquet, ajuden els nens a desembolicar-los i acostumen a participar de l'alegria dels petits fent-los els comentaris adients.

Una de les coses a destacar, i un cas únic a Espanya, és la pujada amb escales pels balcons, per fer lliurament dels obsequis.

Els Reis visiten els malalts internats als Centres Hospitalaris i a la Llar del Sant Crist d'Igualada.

La pujada al balcó.

Aquesta característica de la festa és única, ja que no hi ha cap més lloc on els patges se serveixin d'escales per pujar als pisos i fer lliurament dels paquets.

Els tres Reis protegeixen, sens dubte, els patges que fan el repartiment i puguen per les escales, ja que amb tants anys de cavalcada no hi ha hagut cap accident.

Els patges, repartint per les cases.

Els Reis visitant un centre hospitalari.

Visita dels Reis a la Llar del Sant Crist.

Organització interna

Les poques hores de durada que té l'esdeveniment, tenen una preparació de mesos, ja que la Comissió Organitzadora, composta per 30 membres, a més de tots els col·laboradors, comença les reunions 8 o 15 dies després que s'ha fet la cavalcada, per revisar els resultats i prendre nota de tot el que vulgui corregir-se o millorar.

Una altra reunió especial se celebra amb l'única finalitat de presentar i revisar comptes i el llibre memòria que fins al darrer any ha fet el Sr. Amadeu Morros i Casal.

Durant l'any, mentre uns membres de la Comissió van posar a punt tota la documentació per carrers, segons els districtes, altres fan la compra de les joguines per als regals de beneficència; es procura la contractació de la Banda de Música, es retoquen o construeixen carrosses noves, es revisen els vestits dels patges, etc. (Un 50% dels vestits dels patges són propietat de la comissió).

Es reparteixen els regals a totes les famílies que ho demanen, pagant una quantitat per paquet, quantitat que serveix per pagar les despeses que comporta la cavalcada i els obsequis de beneficència.

A més de paquets per als nens, en moltes ocasions es porten objectes d'alt valor econòmic, com poden ser anells de promesa, i altres joies, el que pot donar una idea de la confiança que mereixen tant el sistema com les persones que intervenen en el repartiment a domicili.

Economia

Per poder pagar les despeses que la festa comporta, hi ha diversos tipus d'ingressos:

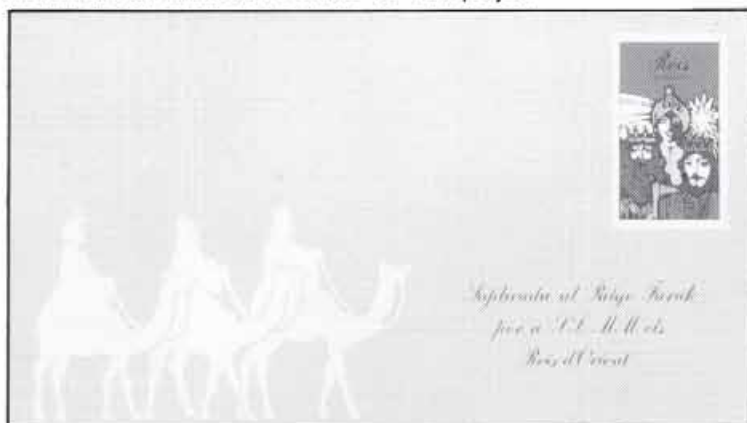
- La venda de cartes impreses «Suplicada al Patge Faruk, per a SS.MM. els Reis d'Orient», que es troben als establiments comercials d'Igualada, al preu de 50' pessetes.
- Hi ha una aportació Municipal

L'any 1903	25' ptes.
L'any 1940/41	500' ptes.
L'any 1975/76	20.000' ptes.
L'any 1977/78/79	30.000' ptes.
L'any 1981	75.000' ptes.
L'any 1982/83/84	100.000' ptes.
L'any 1985	200.000' ptes.
L'any 1986	250.000' ptes.
L'any 1987	300.000' ptes.

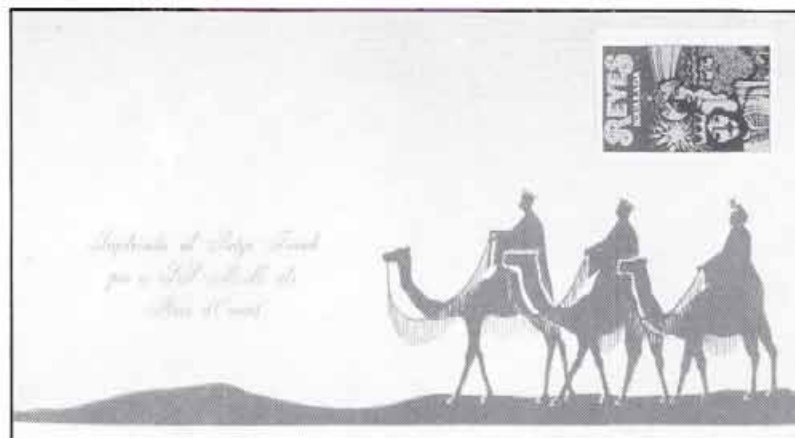
- S'envien cartes a alguns igualadins, tant residents com no de la ciutat, sol·licitant una col·laboració econòmica.
- Es venen participacions de loteria de Nadal amb un recàrrec.
- Es cobra una quota per cada paquet que els patges reparteixen als domicilis. Actualment 300' ptes. per paquet.
- Hi ha una recaptació per a la venda d'entrades per assistir a l'arribada del «Patge Faruk»
- També hi ha l'aportació que es fa per a l'emissió de missatges a Ràdio Cadena Igualada.

Cartes

La carta dirigida al Patge Faruk, també ha canviat a través dels anys. El primer model era en castellà i s'havia de franquejar.

Model de carta nou. Hi ha tres colors: verd, blau i carbassa.

Mecanisme per a la recepció de paquets

Fins l'any 1985.

En aquesta part intervenen joves dels que el dia 5 faran de patges, a més dels membres de la Comissió.

1r.) S'omple l'etiqueta.

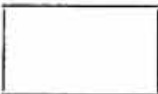
2n.) Es fa la relació de paquets (les dues feines són simultànies).

3r.) Un dels senyors de la comissió diu el districte on pertany el carrer de l'etiqueta i aquesta dada s'apunta.

4t.) Un noi enganxa l'etiqueta, ja plena, i passa el paquet a un altre noi que:

5è.) el col·loca on li pertoca d'acord amb el districte que va marcat.

Totes les etiquetes són iguals.

<hr/> <hr/> Obsequi de SS. MM. Els Reis d'Orient <hr/> <hr/>

A _____ _____
IGUALADA

Des de l'any 1986, els districtes, nombre de paquets, etc., ja ve donat per ordinador.

Tots els paquets que es reparteixen van embolicats amb el mateix tipus de paper.

No s'admeten altres tipus d'embolcall extern.

Aspecte que ofereix el Teatre de l'Ateneu els dies anteriors al repartiment de joguines.

Paquets de beneficència

Normalment el tràmit per rebre els paquets de beneficència es fa a través de Càritas, encara que també es pot fer directament per mitjà dels membres de la Comissió.

En fer la sol·licitud a la Comissió s'ha de presentar un certificat de residència expedid per l'Ajuntament.

Organització interna (Beneficència)

S'omple una fitxa, amb les dades pertinents i el repartiment de joguines depèn de l'edat del sol·licitant i del sexe.

La Comissió té establerts sis tipus diferents de paquets depenent de l'edat del beneficiari:

- Un tipus de joguines per a nenes de 2 o 3 anys
- Un tipus de joguines per a nenes de 4 o 5 anys
- Un tipus de joguines per a nenes de 6 o 7 anys
- Un tipus de joguines per a nens de 2 o 3 anys
- Un tipus de joguines per a nens de 4 o 5 anys
- Un tipus de joguines per a nens de 6 o 7 anys

Es fan uns lots que es reparteixen simultàniament amb els paquets que no són de beneficència.

CAVALCADA DELS REIS MAGS D'ORIENT				
COMISSIO ORGANITZADORA				
Cognoms i nom _____				
Data de naixença _____				
Adreça _____				
Fill de _____				
i de _____				
19 ____ Nº ____	19 ____ Nº ____	19 ____ Nº ____	19 ____ Nº ____	19 ____ Nº ____

Repartiment de joguines en un centre benèfic.

Reis (personatges)

Les tres persones que fan de rei, són escollides per membres de la Comissió, i el seu nom és mantingut en secret, tant per l'interessat, com pels membres que ho saben. Això és una tradició ja establerta, i el secret és mantingut fins al dia de la festa.

Es dona la circumstància que mai, al llarg del temps, cap de les persones escollides s'ha negat a interpretar el paper.

NOM I COGNOMS DE PERSONES QUE HAN ENCARNAT ELS PERSONATGES DELS REIS: (no se saben tots)

1899	Manuel Rosich	Ramon Sisquella	Joan Dalmau
1936	Alfons Tort Busquets	Josep Casanovas	Llorenç Perramon
1956	Josep Jorba Aguilera		Salvador Balil
1959	Antoni Bausili Gibert	Carles Lladó Badia	Josep M ^a Calvet Francès
1960	Josep Singla Morera	Josep Aribau Font	Martí Torné Valls
1961	Lluís Sagristà Estruch	Josep Bataller Martí	Lluís Valls Soler
1962	Antoni Palmés Bertran	Josep Galán Gargallo	Miquel Vives Badia
1963	Joan Vidal Bosch	Josep Godó Serra	Manel Vich Mestres
1964	Josep Brunet Vila	Josep M ^a Riba Codina	Josep Lladó Badia
1965	Felip Verdès Martí	Josep Valls Camps	Marius Tomás Torra
1966	Pau Llacuna Alemany	Pere Méndez Soriano	Joan A. Garcia Urgelès
1967	Domènec Majoral Graells	Josep M ^a Tomás Riera	Francesc Botet Casadesús
1968	Josep M ^a Bausili Bosch	Francesc Lladó Salat	Josep M ^a Vives Vidal
1969	Ricard Torras Torres	Josep M ^a Adzet Adzet	Joan Carner Jorba
1970	Lluís Victori Boladeras	Eudald Casanovas Guixà	Joan Dalmau Rafel

1971	Enric Basas Teixidó	Josep M ^a Gabarró Prat	Josep M ^a Homs Serra
1972	Ramon Olivé Rius	Ramon Claramunt Padrós	Josep Vilanova Lluch
1973	Antoni Lancina Torras	Josep Perramón Farré	Joan Bta. Papasseit Gual
1974	Fidel Homs Serra	Francesc Fontanellas Guix	Francesc Florensa Abadal
1975	Antoni Secanell Sala	Joan Agramunt Pelfort	Eduard Palmés Llió
1976	Antoni Alemany Munné	Aleix Castelltort Miralda	Josep Mussons Mata
1977	Josep Queralt Vila	Jaume Fàbregas Graells	Xavier Miquel Padró
1978	Josep Martí Verdés	Francesc Claramunt Pol	Josep Miserachs Codina
1979	Joan Galtés Casals	Antoni Mateu Llió	Josep M ^a Pomés Cot
1980	Salvador Farrés Cantarell	Jaume Domènech Enrich	Ramon Muntané Gou
1981	Francesc Carrer Marcé	Victorià Closa Balcells	Joan Riba Sala
1982	Jaume Solé Farré	Jaume Bascompte Dalmases	Jordi Badia Enrich
1983	Manuel Vidal Massaguer	Miquel Farrés Rojas	Josep Casellas Just
1984	Antoni Monclús Marqués	Josep Martínez Trescents	Antoni Dalmau Jover
1985	Carles Subirana Canudes	Francesc Fàbregas Graells	Josep M ^a Munné Batet
1986	Josep M ^a Llusia Castillo	Gumersind Godó Murt	Antoni Castells Solà
1987	Josep Jorba Canet	Josep Mari Llacuna	Magi Puig Gubern

Patges (Organització)

Actualment són uns 300 cada any els patges, dels quals la majoria són negres i ajudants del Patge Faruk.

La majoria són joves estudiants que s'ofereixen i que el 50% de les vegades es paguen ells mateixos el vestit, encara que també hi ha persones de mitjana edat que els agrada fer aquest paper i que repeteixen any darrera any, tan sols per la satisfacció que suposa veure la cara d'il·lusió dels nens.

Quan falta poc per a la festa, la Comissió escriu una carta als patges de l'any passat i normalment repeteixen l'experiència. Les sol·licituds dels nous s'atenen suposant que quedin lliures vestits de la Comissió.

El primer any s'acostuma que siguin patges blancs o rossos que són els papers menys sol·licitats.

Aquests nois intervenen i col·laboren tant en la venda de loteria com a la distribució, preparació, càrrega-descàrrega de joguines i sobretot en la desfilada i el repartiment del dia 5 de gener de cada any.

Motius que justifiquen la festa

Hi ha una sèrie de motius, que justifiquen la continuació dels Srs. de la Comissió a continuar organitzant la Cavalcada i que van detallar l'any 1973, en una entrevista que els van fer al Diari de Barcelona.

- «Alguns de nosaltres fa molts anys que tenim cura de la festa, formant part de la Comissió i en acabar ens proposem demanar el relleu, a causa segurament del cansament, però després ens recordem que a tots nosaltres el Reis, ja ens havien portat coses; després en van portar als nostres fills, i ara n'hi ha de nosaltres que ja tenim néts als quals els en porten, i això juntament amb les anècdotes viscudes tots els anys que expliquen els patges, esborren tot el cansanci i continuem amb els nostres Reis, i a més...
- Perquè començant per les nostres primeres autoritats, agències de transports, cases comercials, tendes, particulars i la Ciutat, tota, continuen ajudant-nos.
- Perquè els 2.239 paquets de joguines repartides aquest any representen un percentatge elevadíssim de famílies identificades amb la festa.
- Perquè en l'acte de l'arribada del Patge Faruk, s'omple de gom a gom el teatre del «Centre Nacional».
- Perquè el dia del lliurament de la «carta», és necessari muntar dos «tronos» i així i tot, no s'aconsegueix evitar que hi hagi grans cues.
- Perquè a l'arribada de la cavalcada, i mentre dura tot el recorregut, la gent contempla el pas amb expressions d'alegria i entusiasme.
- Perquè són poques les festes tradicionals que ens queden...

... i així, mentre hi hagi aquests «perquè», es continuarà fent, comptant com fins ara amb la protecció dels Sants «Gaspar, Melcior i Baltasar,... mentre hi hagi nens».

Anècdotes curioses

Cada any en el transcurs de la Festa dels Reis es produeixen un seguit de situacions anecdòtiques que mereixen explicar-se. Són en quantitat incomptable, i valguin com a mostra les següents:

L'any 1975:

A la Rambla de Sant Isidre esperaven els patges una colla de nens, entre els quals es trobava un nen anglès anomenat Stuart Baresield Ball. Varen arribar els patges i mentre els dos nens de la casa s'hi dirigien en català, al jove anglès se n'hi va acostar un i li parlà en la seva llengua. No cal dir la sorpresa dels pares i la naturalitat amb què el Stuart s'ho va prendre, ja que per ell era el més natural del món que sabés anglès el patge d'Igualada.

L'any 1980:

Quan els Reis feien la visita acostumada a la Mútua Igualadina, la senyora Bernardina Martos Calvache, va donar a llum una nena. Mentre la mare va baixar a l'habitació el tocòleg va donar la nena al Rei Negre, el qual la va deixar als braços dels seus pares. En aquest cas la sorpresa va precedir les lògiques manifestacions d'alegria de la família.

Testimoni d'un patge J.F.P. (any 1980)

«ELS ALTRES NENS»

Aquesta vegada no puc dir allò d'un any més... aquesta vegada les vivències recollides en les curtes hores que va durar el meu paper de patge del Rei Baltasar han estat massa importants perquè es quedin arxivades dins meu.

Necessito que vegin la llum; vull que la gent sàpiga una mica el que és l'arribada dels Reis per aquells que estan al nostre Asil.

A primera hora de la tarda, molt abans que la cavalcada comencés la desfilada pels carrers d'Igualada, un grup de patges, acompanyats del Patge Faruk, vàrem entrar a la sala on ens esperaven il·lusionats els qui allà viuen els seus últims anys.

Voluntàriament i juntament amb uns altres tres, em vaig oferir per anar a les sales dels impossibilitats. L'impacte fou terrible, el món que descobria comença on acaba el que vaig deixar fora d'aquelles parets.

Em vaig acostar a una velleta, que era a un racó, al costat de la finestra; la seva cara encara brillava a la llum del sol.

Més que parlar-me, em xiuxiuava les seves últimes esperances i em donava els seus bons desigs de pau i salut. En els seus ulls la brillantor de les il·lusions perdudes i els records d'una infantesa ja molt llunyana em demostrava que els seus pensaments eren més a la vora de la joventut que de la vellesa.

Les respostes, on trobar-les?, què dir-li?... En els meus anys de patge negre, mai no havia passat un moment més difícil.

Què dir a aquells a qui les seves condicions mentals també els han abandonat? La situació arribà a un punt, que les llàgrimes i el color de la vergonya van quedar dissimulades sota la capa de maquillatge.

La il·lusió i la felicitat eren més grans en rebre els caramels a mans plenes que el regal en si. Era la il·lusió d'uns «nens» grans en anys, però joves en les seves reaccions.

Després de marxar, un propòsit ferm: tornar cada any a l'Asil.

Des d'aquí, i per tots aquells amb els quals no vaig poder parlar, un desig: trobar-nos de nou l'any 1981 quan tornin els Reis a Igualada. Allà hi ha moltes respostes als interrogants de la nostra vida.

Tan sols em queda una cosa per a dir: Gràcies, moltes gràcies a aquests altres «nens» per la lliçó.

El Patge J.F.P.

Vivències d'un Rei

Voldria explicar-vos amb sinceritat infantil tota aquella munió de pensaments que s'atropellaven dintre meu, en les curtes però intensament viscudes hores de la meva fugissera reialesa.

Quina sensació d'impotència en trobar-me davant teu, estimat nen, en aquell llit de l'Hospital! Per què la negror de la meva pell no va poder traspuar el que sentia el meu cor? Ser Rei, encara que només sigui per un dia, necessita una llarga preparació, i jo he assolit la reialesa com aquell qui juga. Quina fallada que he comès! Si les coses en aquest món es poguessin fer dues vegades! No t'hi capfiquis, majestat, contempla aquella nena; quina mirada tan transparent!... Què li diré?... Com li ho diré?... Perquè sense trencar-li la joia d'aquests moments, la pugui fer reflexionar, que estimi més, que treballi més, que comparteixi més. No li puc parlar de sacrifici, la neguitejaria, li donaria un mal son. Que difícil que és comunicar-se amb els infants!... Com canviem les persones en fer-nos grans! I aquell altre nen? Em mira somrient, però se li endevina una mena de tristor en els seus ulls. Què li deu passar?... Diuen que els Reis ho saben tot. Jo no dec tenir fusta de Rei.

Música, llums, aplaudiments, m'animo, em desperto, vull correspondre, saludo, reparteixo caramels, em sento important. Reflexiono. La vanitat perd els homes. Amb més raó deu perdre els Reis. Les càmeres m'enfoquen... haig de somriure... No pensis Reiet... Viu el moment... Gaudeix d'aquest somni meravellós... Un gernació m'aclama... La meva imaginació vola a l'antiga Roma... Neron. L'amfiteatre. Juli Cèsar entrant sota arcs de triomf pels seus carrers.

La caravana s'atura. Els del Natació m'ofereixen un delicat homenatge. Em sento afalagat. No em puc entretenir. Estic enfeinat. No puc decebre tots aquests nens i nenes que em segueixen embadalits amb la mirada. Ells estan convençuts que els Reis som molt rics. Que ho veiem i que ho endevinem tot.

Malgrat ser Rei, tinc set com qualsevol mortal. Un nen i una nena, ja crescutets, però que sempre tindran el cor jove, es compadeixen de mi, i m'ofereixen un cafè. Gràcies Madrona, gràcies Joe. Quin detall! Bec amb canya, oblidant la meva reialesa. Un caramel llançat amb maliciós desig, o potser amb inconsciència, em fuetaja l'ull. Deixo el cafè... tan bo que era. Sento dolor, però dissimulo. Un Rei no es pot queixar... saludo amb un somriure als llavis... Torno a proveir de municions el «lliuretirador». Esclavatge reial!

La meva ment, amb eteri recorregut fa cap a Betlem... He adorat el Déu Infant? Ni tan sols hi he pensat. Per què, Jesús, per què els homes i els Reis, som tan desagrats?... tan despistats?... És el meu egoisme que m'enterboleix els ulls? Quina ceguesa! Tants honors!... tantes aclamacions! És que m'ho he cregut que sóc Rei? Que en sóc de «babau»!... Abusant que porto la cara

emascarada i que ningú no em coneix, faig i dic coses que no han de fer ni de dir els Reis. Estic eufòric. Sento una sensació de joia, com mai no l'he sentida. La transmetré als infants? O potser són ells qui me l'encomanen a mi?...

La carrossa es para, baixo. Entro al col·legi dels P. Escolapis. M'esballeix una estranya emoció. Són tants segles de la nostra història aquí condensats!: els Agustins, el vell pelegrí, la Bona Mare, els P. Escolapis, els germans presoners de la guerra civil, les pròpies entranyables vivències infantils, els nens i nenes que diàriament trepitgen aquest històric recinte... els seus professors... Mentre resto absort amb les meves falòrnies, unes delicades mans femenines, adreçant-me el turbant, em retornen a la realitat.

Més emocions encara. La Mútua. Un nen que acaba de néixer. Quina bona estrella! Arribar al món en aquesta nit màgica de Reis. I aquella àvia en el llit de dolor? No li he dit res... sols li he fet un petó al front; els seus ulls s'han alegrat i ha volgut fotografiar-se amb el Rei... M'he sentit feliç... Potser era aquesta la medicina que li convenia? Ara que això s'acaba, començo a aprendre a ser Rei?...

— Adéu Gaspar. Adéu, Melcior, no ens veurem mai més? No podrem tornar a reviure aquest somni meravellós?...

Ja a casa, mentre em rento la cara i em trec les ampul·loses vestimentes reials, recito en beu baixa, els corpreneadors versos de Calderón: «Sueña el rey, que es rey, y vive con este engaño, mandando, disponiendo y gobernando y este aplauso que recibe, prestado en el viento escribe, y en cenizas lo convierte la muerte, desdicha fuerte. ¿Que hay quien intente reinar, viendo que ha de despertar en el seno de la muerte»...

Baltasar

(Igalada periòdic de l'Anoia 14-1-87)

Recepció oficial a la Plaça del Rei

Cada any l'Alcalde de la Ciutat, rep els Reis a la Plaça del Rei, on els dirigeix unes paraules de benvinguda.

L'any 1981, l'Alcalde Manuel Miserachs, els rebé amb les paraules següents:

«Estimats Reis de l'Orient:

Trobeu com cada any la gentada arrengrerada als nostres carrers i places per donar-vos la benvinguda en la vostra visita anual a la nostra ciutat que us espera anhelosament. Com més va, més gran és la gernació d'Igualada i de la Comarca que us rep. Això és una demostració que el vostre pas és acollit amb veritable simpatia i amb el més sincer afecte. La Festa no decau, ben al contrari.

Els infants us reben amb la il·lusió pintada als ulls espurnejants, pels regals que els porteu amb abundor. Els grans amb l'esperança de temps millors. Esperem una anyada amb salut i feina. Feina que dissortadament va tan escassa.

Que la il·lusió dels menuts, que l'esperança dels grans no sigui sols la flor d'un sis de gener, sinó que perduri durant tot l'any que encetem com l'estrella del Septentrió que brilla totes les nits al firmament.

Deixeu doncs, Majestats Orientals, darrera vostra, l'estela persistent de les nostres il·lusions i de les nostres esperances, que no l'esborrin els enganys i les decepcions de cada dia.

Senyors Reis: ompliu-nos de joguines, curulleu-nos d'esperança.
Visca els Reis d'Orient».

El Rei Baltasar, respongué amb el vers següent:

«Ja som aquí igualadins!
Un any més som a Igualada
amb aquesta cavalcada
que va i ve per tants camins.

Com que estem un xic cansats
sense fer més compliments
saludem, de cor i atents,
el poble i autoritats.

Ja fet això us preguntem:
xics i grans, heu fet bondat?
Si és així de molt bon grat
mans i cor us obrirem.

Ara bé si heu fet el plaga
no complint algunes lleis
penseu que tot i essent Reis
també ens agrada fer vaga.

Una cosa ara ens cal dir:
que els qui han demanat petroli
se l'hauran de pintar a l'oli
puix l'OPEP no en vol servir.

No us mostreu desenganyats
perquè pel que fa a joguines,
a regals i coses fines
d'això en venim carregats.

Nosaltres mai no hem estat
ni una mica rancorosos
i com que som generosos
tindreu el que heu demanat.

Ciudadans tots d'Igualada
un darrer desig ens mou:
i és dir-vos felix Any Nou
amb una forta abraçada.

I.C.M.

Detall d'un dels pressupostos

1980

Cavalcada: carrossa	27'91%
Joguines	24'80%
Donatius	17'14%
Impremta	9'95%
Dia de la carta i arribada Faruk	6'85%
Personal	5'68%
Organització	5'17%
Assegurances	2'19%
Agències	0'31%
	100 %

Normalment, el pressupost es mou dins d'aquests valors, fora dels anys en què hi ha despeses importants en un dels apartats en particular, com pot ésser canvi de vestits reials, canvis de carrosses, etc.

Col·lecció de Crides

Any	Autor
1899	—
1900	—
1907	—
1918	— Jaume Boloix i Canela
1920	— Jaume Boloix i Canela
1921	— Antoni Godó Valls
1922	—
1923	— Antoni Godó Valls
1925	—
1936	—
1943	—
1946	—
1947	—
1948	—
1949	—
1950	—
1951	—
1952	—
1953	—
1954	—
1955	—
1956	—
1957	—
1958	— Rvd. Antoni Malats
1959	— Manel Mateu
1960	— Bonaventura Casas
1961	— Lluís Valls Soler
1962	— Germans Pio i J. Morera
1963	— Domènech Santacana
1964	— Sra. Xaubet Vda. Jordana

El dibuix que envolta les crides des de 1946 a 1964 és fet per Miquel Llacuna i Alemany.

CRIDA

Que 'l Nunci dels Reys d' Orient fa als nens y nenas bons-minyons ab motiu de la vinguda dels tres Reys Magos á la ciutat d' Igualada la nit del 5 de Janer de 1899.

¡Tre tri! ¡Tre tri! ¡¡Tretretriiiiiiii...!!

Lo Nunci dels Reys, atent,
crida avuy á la mainada,
per dirshi que 'ls Reys d' Orient
passarán per Igualada.

Passarán dalt de caball,
ab vestits de seda bona,
pels carrers amunt y avall,
quan vindrán de Barcelona.

La música, anomenada
dels joves del Sagrat Cor,
los farà una gran tocada
per posals de bon humor.

Ab los músichs al redura
y 'ls criats al seu costat
vindrán per la carretera,
quan las cinch haurán bogat.

Los tres Reys qu' ab tant amor
vos volen obsequiar
se dihen de non Melchor
Gaspard y Baltasar.

Tots tres Reys son bons y sabis,
tots tres tenen ab amor,
la rialla sobre 'ls llavis
la bondat á dintre 'l cor.

¡Ay, quin guig poguerlos veure!
als tres Reys com los veuréu!
¡Ay, quin gust lo poguer veurer
los plats plens com tots trauréu!

Los veuréu ab robes fines
font 'l ullat als que son bons,
repartint moltes joguinas
per botigas y balcóns.

Portarán no sé quants cotxes
plens de flautas y timbals
escopetas, jocs de botgas
y vestits de generals.

Carros, balas, rolas, trampas
y librets ab sants bonichs,
cuadros macos ab estampas
pels nens grans, mitjans y xichs.

Per las noyas aplicadas
que als papás han obelit

ninas macos ben mudadas
qu' están quietas dia y nit.

També neulas, pastas fines
y confits de lo milló,
y entre dolços y joguinas...
una mica de carbó.

Apa, nens y nenas-ninas,
feu las cartas desseguit
perque os omplin las botinas
los tres Reys aquella nit.

Si es que feu molt mala lletra
y feu topos y gargots,
ells no os han de comprometre,
ni 's riurán de vostros mots.

Quan tinguen la carta escrita
la tirén dintre el bussó,
com que molt se necessita
no os deixén la direcció.

Escribíu la á estil bocolich
(ó pagés) no mirén prim:
lo bussó al «Centre Católich»
del carrer de Sant Joaquin.

Apa, nens, creyéu als pares
apa, nonas feu bondat
y podrén veurer las caras
del tres Reys molt aviat.

Feu las cartas desseguida,
feulas fer si no 'a sabéu,
demanéu allí sers mifa
las joguinas que volguéu.

Y dels Reys á la vigilia
ab lo coc posat ab Deu
al costat de la familia
los presents esperaréu.

A l'airesa comitiva
ben contents podrén mirar
y veuréu com vos arriba
lo que 's varéu demanar.

Miraréu entre músicas
y entre llums d' atxes de vent
las joguinas més bonicas
que os han dut los Reys d' Orient.

LO NUNCI DELS REYS.

LA SEMANA DE IGUALADA

PERIODICO DE INTERESES RELIGIOSOS Y LOCALES

PRECIOS DE SUSCRIPCION

lata, trimestre.	6 reales
incisa.	6 »
y extranjero, semestre	16 »

ADMINISTRACION Y REDACCION
Calle de Santa María, 5.

ANUNCIOS

A los suscritores medio real por línea.
Abonos y Remitidos, á precios convencionales.

Crida.

Nens y nenas, nins y ninas,
recordeu que l' any passat
los Reys d' Orient de bon grat
os van omplir de joguinas?

Donchs aquest any lo seu Nunci
torna á passá altre vegada
per los carrers d' Igualada
lleigint lo següent anunci:

Lo divendres prop vinent,
si no hi ha cap entrebanchi,
encara que hi hagi fanchi,
passarán los Reys d' Orient.

Muntats en caball gallert
com á tals personas cal,
farán sa entrada triomfal
ab gran pompa cap al tart.

Sos criats bons y prudentes
sens dubte entrán á peu
y al seu costat los veureu
afables y molt atents.

A comitiva tant noble
ahirá á rebre ab amor
la Banda del Sagrat Cor
tocant un ayrós pasdoble.

Y així estarán divertits
los tres Reys al veure 'ls joves
donarlos mes y mes probes
de ser músichs erudits.

Voltarán per los carrers
y passas de la ciutat
y si heu fet forsa bondat
os mirarán riallers.

y enfilantse pe 'l balcó,
ó pe 'ls estudis passant
son digne representant
os dará lo bo y milló.

¡Quio plaher y quina ditja!
¡Quin goig tant gran, tant immens,
quan veureu tots los presents
que vostre esperit desitja!

Portarán tartranas plenas
y també cotxes ben plens
de baldufes per los nens
y de ninas per las nenas.

Panderos, platets, trompetas,
caballs de fusta ó girró,
bens que fan lo plajicó
y pilotas y estampetas.

Galetas, xufas, gornits,
turrons, figas, xoppata,
formatje, admetllas de plata
y carmelos ben guaruits.

Neulas tampoch fallarán,
ni vestits de seda fina,
ni ninots ab barretina
d' aquells que 'l cap van girant.

Y además de tot aixó...

una vareta ben tendra,
ó una miqueta de cendra
ó una capsa de midó.

Apa, donchs, noys ja 'ho sabeu,
feu la carta desseguida
y porteu-la corretgida
al bussó que trobareu

en nostre «Centre Catòlich.»
Atavors lo President
las portará als Reys d' Orient
ab un missatge simbòlich.

Poseu-li 'l nom dels carrers
número de casa y pis,
perque com son forasters
no ho sabrían de precís.

Demaneu lo que us agradi,
no us queden curts, demaneu,
per demorar, no us penseu
que cap dels tres Reys s' enfadi.

Y així al arrivá 'l dia
desitjat y benedit,
s' omplirà lo vostre pit
de plaher y d' alegría,

quan veureu que tot arriba
lo que vareu demorar,
tot, tot, tot, sens res faltar
á vostre esperança viva.

Posen lo plat al balcó
nens y nenas, nins y ninas,
y entre mitj de las joguinas
y de molts llums de cadó,

y entre mitj de vostres pares
y del burgit de la gent
veureu las hermosas caras
dels magnífichs Reys d' Orient.

CRIDA

VISITA DELS TRES REYS D'ORIENT
— A LA CIUTAT D'IGUALADA —

Igualadins, grans y xichs,
 analfabets, il·lustrats,
 bons, malais, prims y sapats,
 menestrals, pobres y rics;
 pro, sobretot, nens y nenes,
 que us agradan els turrons,
 y d'hermoses il·lusions
 tenui les animes plenes,
 que desitjau tenir nines
 y ab gust llepau els conlits,
 y voldriau bons vestits
 y tenui fam de joguines;
 escoltau atentament
 aquesta anyorada crida,
 que fa un any no l'heu sentida
 del Nunci dels Reys d'Orient.

Jo us porto la bona nova,
 que la regia comitiva
 ab felicitat arriba
 y a Catalunya ja s'trova,
 y us puch fer ben avinent,
 perquè es cosa feta y dita
 que rebereu sa visita
 lo diumenge prop-venint.

Prou han sabut que a Igualada
 hi ha nens que no fan bondat;
 pro, també s'han enterat
 que una part de la maynada
 molt nombrosa y aixerida
 compleix ses obligacions
 y saben ser bons minyons
 entre 'ls esculls de la vida;
 y perxó volen venir
 los meus amos y senyors,
 per ompli als bons de favors
 y de mercès á desdir.

Y 'ls nens que no us portau be
 no creyant al pare y mare,
 ja cal que tots feu desde ara
 un propòsit verdadé

de no ser mes esquitats,
 de fer les coses ben fetes,
 de no fer mes malifetes,
 de no ser entremaliats.

Y aixis lo cinch de Janer
 podreu sortir al balcó
 y gosareu de debó
 contemplant ab molt plaer
 com decidits y joyosos
 els criats dels meus senyors
 vos pujaran sos tresors
 somrients amorosos.

Una cosa us haig saber,
 que es per demés important:
 com que 'ls Reys van visitant
 los pobles del regne enter,
 han combinat prudentment

sa tasca gens limitada,
 y han resolt fer sa arribada
 á les tres proximitament.

Aixis ab claror de dia
 y no ab les atxes enceses,
 podreu veure les riqueses
 que han de ser vostra aiegria.

Fora d'aixó es tot igual;
 vindrán per la Soletat
 y després d'havé adorat
 faran son curs triomfal,
 repartint ab gran amor
 y abundancia als nens y nenes
 joguines de totes menes
 y dolços de lo millor.

Y com els tres Reys tant rics
 estiman molt a n els pobres
 y 'ls plau molt fer bones obres,
 guardan presents molt bonichs,
 que sols ells repartiran
 complascuts y satisfets
 als noys y noyes pobrets,
 si al Centre Catòlich van.

Ara escribiu desseguida
 la carteta als Reys d'Orient
 demanantlos humilment
 mercès y favors sens mida.

Poseuhi la direccio,
 y un cop escrita, tanqueula
 y al Centre Catòlich duheula,
 hont hi trovareu bussó.

Yo aniré allí á recullirias,
 y les daré als senyors meus,
 qu'escaltarán vostres veus,
 y gosarán en complirias.

Tingueu forsá confiança
 tots aqueils que heu fet bondat,
 y els que be no us heu portat
 no heu de perdre l'esperança,
 perquè 'ls Reys son complacents,
 y sempre han estat molt bons,
 y ohirán les peticions
 de tots els cors penitents.

Podreu, donchs, comensá á treure
 la pols dels vostres vestits,
 perquè sian ben lluhits
 lo dia que us torni á veure.

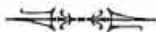
Adeu, maynada aixerida,
 adeu, ciutat de Igualada,
 fins á l'hermosa diada
 per vosaltres benclida,
 que acatant les sabies lleys
 de les orientals nacions,
 á cumplir noves missions
 se'n va

Lo Nunci dels Reys

CRIDA DELS REIS

Publicada amb motiu de la visita qu'els de l'Orient
Gaspar, Melxor i Baltasar, farán a l'hermosa
ciutat d'Igualada el dia 5 de Gener de 1918.

I

Gent de la terra, fills d'Igualada,
un altra volta, com cada anyada,
oíu la crida dels Reis d'Orient;
dels Reis esplèndits i francs i nobles
qui en les balcones de tots els pobles
pels nois i noies deixen present.

Oíu el nunci qui a tots convida.
Oíu el nunci qui us fa la crida
escrita en llenques de pergamins.
Els Reis d'Arabia qui l'han firmada,
amb l'escut regi l'han segellada
per fer la joia de tots els nins.

Oíu, les mares igualadines,
Dieu als vostres infants i nines
que escriguin cartes, plens d'il·lusions.
Dieu als joves i a les donzelles
que posin cintes en les cistelles
i que les deixin en els balcones.

Que ja s'acosten, com cada anyada,
gent de la terra, fills d'Igualada,
els tres Reis màgics, els Reis d'Orient;
els Reis esplèndits i francs i nobles
qui, quan fan via seguint els pobles,
pels nois i noies deixen present.

II

Et Centre Catòlic Obrer d'Igualada
ens diu que s'acosta el cinc de Gener,
i vol aquell dia fer gran cavalcada
per fer més solemne l'alegra arribada
dels Hostes, al Centre Catòlic Obrer.

I vol el dit Centre que en el mentat dia
tothom l'acompanyi joliu i mudat,
per rebre els grans Prínceps amb goig i ale-
dones farán l'entrada per la reial via gría,
i pel carrer nostre de la Soletat.

I vol el dit Centre que, oínt les estrelles
d'aquella vesprada del cinc de Gener,
els homens i dones, fadrins i donzelles,
els nins i les nines, els vells i les velles,
tothom surti a rebre-ls, tirant-se al carrer.

Prepara el dit Centre l'orquestra i les atxes
per fer més vistosa la entrada triomfal,
escales, ballestes, i carros i patges,
doncs vol que no's fassin enlloc homenetges
com el que prepara la terra pairal.

Avisa el dit Centre que'ls Reis generosos
qui omplenen de joia poblats i camins,
segueixen la terra en póltres il·lustrosos
porten joguines pels nois bondadosos
que han d'ésser enveja dels igualadins.

Avisa el dit Centre, que quan l'hora sia
tothom surti a rebre als Reis amb anel,
amb crits de gaubança i amb só d'alegría;
será senyal certa que fan nostra via
quan s'ovirí un àngel portant un estel.

Quan sien a dintre dels murs d'Igualada
els Reis qui'ns visiten en nom del Senyor,
doncu-los amb joia la bona arribada
i feu que'ls saludí la vostra mainada,
que son Reis pacífics i Reis de l'amor.

Seguíu aplaudint-los i victorejant-los
en totes les places i en cada carrer;
canteu-los homances, de cor saludant-los,
aneu a corrués tot acompanyant-los
fins ésser al Centre Catòlic Obrer.

Allí, en la gran sala del Centre Catòlic,
als nens i les nenes de cases humils
darán els Reis màgics, amb zel apostòlic,
la gran joguina, l'objecte simbòlic,
la pràctica ofrena de variis exànis.

Després, quan els pobres infants ja ditxosos
omplenen de ditxa les llars dels obrers,
els Reis de l'Arabia en póltres il·lustrosos
farán les visites als rics bondadosos,
seguint nostres places i nostres carrers.

Dels nois i les noies farán una llista
segons les adreces d'escris i postals;
com porten l'alforja de tot ben provista,
no hi haurá una casa que se'ls miri trista
quan passin esplèndits davant dels portals.

Per tot on floreixin aimades donzelles,
per tot on fulgurin naixents il·lusions
els Reis de l'Arabia tindrán coses belles,
doncs ells sols disfruten omplint les cistelles
que pengen els joves a dalt dels balcones.

III

Gent de la terra, fills d'Igualada,
el vostre nunci, com cada anyada,
us fa la crida dels Reis d'Orient;
mes ja' que'l nunci qui us fa la crida,
com l'esperança ja té marcida,
no espera rebre cap més present.

Siau vosaltres almenys ditxosos,
germans de patria qui, venturosos,
rebeu encara presents bonics;
sortiu a rebre plens d'esperança
els Reis magnífics qui, sens tardança,
serán els vostres més grans amics.

Sortiu a rebre-ls, infants i nines,
tendres criatures igualadines
de cabells rossos i rostres francs;
sortiu a rebre-ls, mostrant la joia
que és l'alegría d'un fill del Noya
plé d'enyorances i cabells blancs.

Oíu el nunci qui a tots convida.
Oíu el nunci qui us fa la crida
escrita en llenques de pergamins.
Els Reis d'Arabia qui l'han firmada
amb l'escut regi l'han segellada
per fer la joia de tots els nins.

El Nunci dels Reis

JAUME BOLOIX I CANELA.

Crida dels Reis

Publicada amb motiu de la visita que'ls de l'Orient, Gaspar, Melxor i Baltasar faran a l'hermosa ciutat d'Igualada el dia 6 de Gener de 1920

I
Fills i filles d'Igualada,
bons infants igualadins,
el Nadal de Catalunya
l'any dinou ha sigut trist.
Els àngels de l'Anunciada
aquest any no s'han sentit
pregoant la pau als homes
ni lloant el nom del Crist.
Ha ofegat la veu dels àngels
de l'odi i del despit.
Jesus no ha trobat estada
ni entre pobres ni entre rics.
Si no s'ha sentit el cantic,
tampoc els homes han vist
en el cel aquella estrella
que sola veuen els humils.
Per això, fills d'Igualada,
bons infants igualadins,
el Nadal de Catalunya
l'any dinou ha sigut trist;
i per això son tan tristos
els Reis d'Orient de l'any vint,
perquè ningú veu l'estrella
sinó als ulls dels nois petits.

II
Infants d'Igualada, Jesús sempre torna
encara que siguin els homes ingrats;
encara que estiguin els pobles en guerra
els àngels els parlen d'amor i de pau.
En sense vosaltres, que sol s'hi estarà
el Déu de la glòria a dins del Portal!

Infants d'Igualada, els Reis sempre tornen
encar que no veegin els homes l'estel.
Sortiu, doncs, a rebre'ls amb santa alegria
els Reis generosos qui venen d'Orient.
Al menys podran dir-li al Nin de la Cova
que encara l'estimen els bons innocents.

¿Sentiu? Ja s'acosten. Pareu be l'orella.
Si és gran el silenci dels malis i dels torns,
és gran el bullici de l'odi que esclata
i és grossa la lluita d'obrers i patrons.
Pareu be l'orella, que'ls Reis ja s'acosten
cestant presentalles d'encens, mirra i or.

¿Veieu? Ja s'oviren. Obriu les parpelles.
Si les xameneies no fan negre fum,
és gran la tenebra del cor i la pensa
i és frèstec el núvol que'ns porta l'atur.
Obriu les parpelles, que'ls Reis ja s'acosten
ofrint presentalles de pau i de llum.

Sortiu, doncs, a rebre'ls, bons fills d'Igualada,
que ve la diada del sis de Gener.
Si venen més tristos que en altres anyades,
si us sembla que arriben donant més batecs,
és perquè no troben en tot Catalunya
l'ofrena abundosa de llurs tres presents.

De l'or que rebien de mans poderoses,
pocs grans podran dur-ne al Rei pobriçó,
Magnats insensibles, quen veuen que passen,
els tanquen les caixes i els tanquen els cors.
Com no's compadeixen de fam ni pobresa,
quant més algú truca, més ells fan el sord.

De l'encens puríssim que aquí arreplegaven,
pocs grans podran dur-ne al verdader Déu.
Tothom i a tot hora ja la idolatrics,
tothom sent fretura d'ofrir més encens
als déus i deesses de folles disbarxes,
al cos i a la taula i a l'auri vedell.

D'arèbica mirra que és tan amargada,
pocs grans podran dur-ne al Hom dels dolors.
Sen més cada dia en tot Catalunya
els qui l'agavellen a dintre del cor,
de tanta que'n porten sovint als seus llavis
els qui son joguina de vils redemptors.

Encar que així sia, bons fills d'Igualada,
pareu be l'orella i obriu ben be els ulls.
Els Reis ja s'acosten, l'estel ja fulgora,
per valtres no resen bolets ni locots,
els Reis de l'Àrèbia trobaran joguines
pels nois i les noies amics de Jesús.

Doneu-los en paga granets d'or puríssim
de místics efectes i de caritat.
Doneu-los en paga l'encens aromàtic
de vosres preçaries al peu de l'altar.
Doneu-los en paga la mirra escarlata
de privacions vosres ofertes de grat.

Feu cartes ben plenes d'hermoses demandes,
que ja se us acosta el sis de Gener.
Porteu-les escrites al Centre Catòlic,
que allí hi fan estada com sempre'ls tres Reis,
donant mil joguines a tots els nens pobres
abans de fer ruta pels nostres carrers.

I fent Ells acomi de vosres ofres
d'or, encens i mirra, contents i agrats
diran, quan arribin plegats a la Cova,
postrats a les plantes de Déu fet un Nin:
Si'ls homes no us porten les tres presentalles,
hi ha us nois que'us en donen, els igualadins.

III

Fills i filles d'Igualada,
benvolguts i estimats nins,
el Nadal de Catalunya
l'any dinou ens ho entristí.
Si no s'ha sentit el *Glòria*
els homes tampoc han vist
aquella divina estrella
que sola veuen els petits.
Per això li han semblat tristos
els Reis d'Orient de l'any vint
al Nunci qui us fa la Crida
amb el cor tot alligat.
Sort que l'heu vista vosaltres
en mig del cel, tendres nins,
la blanca estrella que porta
els homes a Jesucrist.
Sort que l'han vista l'estrella
tots els ulls dels nois humils
perquè no seben que és l'odi
que fa dels homes Gains.
Celebreu els Reis vosaltres,
bons infants igualadins,
i deu-li un xic d'alegria
al Nunci qui és vostre amic.

El Nunci dels Reis
Jaume Bolox i Canela

Advertències:

1.º Aquest any per raó de les circumstàncies els Reis vindran d'incògnit a nostra ciutat, és dir, no's deixaran veure amb l'aparatge de costum pels nostres carrers; únicament seran visibles el dia 6 de gener al Centre Catòlic, aon repartiran joguines als nens pobres que presentin confiança, a les quatre de la tarda de dit dia.

2.º Fins el dia 4 hi hauran els bussos aon han de tirar les llurs cartes els nens i nenes, a l'entrada principal del Centre Catòlic.

3.º Les contrasenyes que necessiten proporcionar-se els nens pobres per adquirir el regal dels Reis, s'entregaran a tots els que s'presentin acompanyats de la seva mare en l'indicat Centre Catòlic, des del dia 2 fins al 4 d'aquest mes, de les set a les nou del vespre.

4.º Aquest any no s'admetran recadus en el Centre com els altres anys.

La Comissió

Igualada, gener de 1920

W. HERRERA

CRIDA

anunciadora de la visita que'ls tres Reis
de l'Orient faran a la ciutat d'Igualada,
el dia 5 de gener de 1921

Nens i nenes d'Igualada
que teniu bonesa al cor,
escolteu-ne la tonada
d'eixa crida somniada
que'l Nunci vos fa amb amor.

Ja los Reis amb alegria,
sa vinguda han preparat,
i en cinc de gener el dia
faran gustosos la via
vers la nostra ciutat.

Portaran per les ninetes,
punes fines de colxí,
a cabaços les trompetes,
dolços, carbons i pepetes,
i jocs de cuina a desdi.

Pels nens de tot Igualada
confits, neules i turrons,
caixes de mel perfumada,
i una bona carretada
de pilotes i bombons.

Per les ninetes granades
també los Reis portaran...
fins a les enamorades,
els hi duran flors ornades,
per quan vingui son galan...

Per les mares bondadoses
que tan aimen sos fillets,
portaran milers de coses,
totes gaies i formoses
amb plates de panallets.

Pels pares de l'encontrada
portaran cigars Havans,
paquetilles per l'anyada
per evitar l'esperada
a la porta dels Estancs.

En fi, a tots faran joia
els bons Reis de l'Orient...
i vindran des de la glòria
cantant himnes de victòria
tot passant entre la gent.

Alegreu-vos nens i nenes,
alegreu-vos xics i grans,
sonnieu vostres joguines,

puix venint de mans divines
(que formoses que seran!

Sortiu tots a l'arribada
que serà prop la foscó,
puix s'hi ha tot Igualada
el donar-vos una ullada
somriuran amb il·lusió.

Mireu de l'àngel l'estrella
i dels demés els cavalls...
Ja veureu que n'es de bella
la tan galana poncella
que vé de místiques valls.

Sentireu l'olor divina
i el tric-trac dels seus paquets...
riurà el nen com clavellina,
somriurà alegre la nina
i us portaran molts joguets.

Mes... també feu-ne memòria
que'l Nunci us recomanà,
qu'entre mig de tanta jola
tinguessiu tots una història
ben digne de relatà...

Siau bons que la bonesa
agrada als reis d'Orient...
regni en els cors la puresa,
que jamai ha d'ésser ofesa
d'obra, parla o pensament.

Hi hagi pau entre vosaltres,
com un jorn Jesús va dir,
estimeu-se'ls uns als altres,
visqui l'amor amb nosaltres
ditxa i ventura a desdir.

Nens i nenes d'Igualada,
que teniu bonesa al cor
i heu escoltat la tonada
d'eixa crida somniada
que'l Nunci vos fa amb amor,
espereu eixa diada
que la veureu arribada,
amb joguets, pau i candor.

El Nunci dels Reis,

Antoni Godó i Valls

Crida dels Reis

publicada amb motiu de la visita que'ls d'Orient,

GASPARR, MELCHOR I BALTASAR

faràn a l'hermosa ciutat d'Igualada, el dia 5 de gener de 1922

Ja'm coneixeu tots de sobres,
nens i nenes de Igualada,
i tant als rics com als pobres
sé que us plau molt ma arribada.

I jo també us tinc de dir
que'l meu goig es sense mida,
quan els Reis me fan venir
a fer-vos la relal Crida.

Perque heu de saber que a Orient
tenim cartes a mil' lions
del bo o mal comportament
dels nois de totes nacions.

I us puc dir amb alegria
que de les vostres persones
ens arriben cada dia
notícies d'allò més bones.

Sabem bé que, en general,
els noiets igualadins
se porten sempre com cal
i son bons, atents i fins.

Sabem que sou obedients,
que doneu molt bon exemple
frequenteu diligents
l'escola i el sagrat temple.

Fins sabem que haveu format
uns «Pomells de Joventut»:
de fé i patria en bell esclat
n'heu fet molts un gai escut.

Està clar que altres n'hi ha
de trapellers com ells sols,
que als pares fan enfadar
en lloc de dar-los consols.

Però estem més que segurs
que, plens d'arrepentiment,
amb els sentiments més pura
escriurán als Reis d'Orient.

I ells, que son bons i amorosos,
els perdonarán de cor
i els mostrarán ben joiosos
les proves del seu amor...

Ja ho sabeu que'ls Reis estimen
als noiets que fan bondat
i que mai els escatimen
els tresors de sa amistat.

Prepareu-vos, doncs, mainada,
que'ls tres Monarques d'Orient
visitarán a Igualada
el dijous que'es prop-venent.

I vindrán ben proveïts
de joguines i bombons,
de calçats i de vestits,
de xocolata i turrons.

¡Qui sab quantes caixes plenes
de regalos portarant
per tots els nens i les nenes,
i fins pels grans n'hi haurán.

Demaneu lo que volgueu
quan la carta'ls escrigau,
que jamai acabareu
els tresors del seu palau.

Demaneu-los-hi igualment
favor pels pobres soldats
que lluiten heròicament
en el Marroc, allunyats.

Aixís la carta, pens u-la;
no'ls fassau pas esperar;
al Centre Catòlic dugueu-la
que jo l'aniré a buscar.

No us descuideu de posar-hi
ben clara la direcció
i que en tot pugan notar-hi
vostre seny i discreció.

Els nens pobres no oblideu
el costum dels anys passats;
al Centre compareixeu
alegrois i refiats.

Als rics els obsequiarán
els criats dels meus Senyors;
pro a vosaltres us darán
ells mateixos sos tresors.

I prou. Adeu fins al dia
de vostra ditxa estimada,
de vostra pura alegria,
de vostra gloria anhelada.

Adeu, fins al dia hermós
de bellesa incomparable
que'l vostre cor candorós
fruirá amb pier inefable

la mirada riallera,
el tracte franc, complascent,
la bondat pura i sincera
dels tres Monarques d'Orient.

¡Ah! una cosa'm descuidava,
i es que no puc precisar
com altres anys indicava
l'hora exacta d'arribar.

Es molt grossa l'extensió
que hem de fer en tal diada;
amb aixó serà qüestió
de vigilar l'arribada.

No dic més. Seguiu sent bons
com manen totes les lleis.
Adeu; que a altres poblacions
se'n va

LO NUNCI DELS REIS

CRIDA DELS REIS

publicada amb motiu de la visita que els d'Orient, Gaspar, Melcior i Baltasar, faran a l'hermosa ciutat de Igualada, el dia 5 de gener de 1923

Tot just que Maria l'Infant bressolaja
de cor adormint-lo devora un roser
Jesús li somreia i d'amor enclava
son ànima verge que el cel li dongué.

I a voltes fitant-ne sos ulls amorosos
enllà de la terra, voreta del cel,
cloïa sos llavis morencs i febreros
cercant la llum dolça d'un màgic estel.

La Verge que vela del Fill la recança
a voltes li deia mirant-lo amb neguit:
Què esperes dels núvols que tanta esperança
encén els teus llavis quant ets adormit?

Jesús que l'aimava li diu a l'orella:
No ploris, mareta, qu'espero un gran jorn,
espero dels núvols del cel una estrella
que porti alegria per tot l'encontorn.

I al cap d'uns quants dies del cel ufanosa
en surt una estrella d'un blau esplendent,
un àngel la duia, per ser més hermosa,
i aixís n'és la guia dels Reis d'Orient.

Els Reis arribaren als peus de Maria
i adoren la glòria del gran Rei d'amor
li porten les roses d'allà Alexandria
l'incens i la mirra i un gerro ple d'or.

Jesús els hi parla: Bons Reis de la terra
que vostres ofrenes als peus m'heu posat
del món allunyeu-ne lo crim i la guerra
i a tots els que creguin doneu de bon grat

la tendra alegria, la pau i riquesa
i als nens i les nenes passeu-los cad'any
milions de joguines, regals i bonesa
que facin d'ells homes actius i d'afany.

Complint la paraula que a Déu vam donar-ne
de fer-vos ofrena de nostres regals
vindrem a Igualada per a demostrar-ne
que nostres joguines no'n tenen d'iguals.

Durem per les nenes feineres i bones
coixins de fer puntes, ganxets i jerseys
ninetes que riguin, que dormin ben mones
que mai no s'acaben les coses dels Reis.

També darem cuines, col·legis i estrelles
d'aquelles que's posen demunt dels vestits
durem ensafmades, turrons, mel d'abelles
bombons i caramel·los dels més exquisits.

Pels nois d'Igualada que be ho necessitin
per fer-se de força i tornar-se ben grans
durem les pilotes i els cercols que cilitin
als fer-nos la carta que tenen de dâns.

També bicicletes, cavalls i trompetes,
patins, automòbils, carrets i fusells,
sabates i sabres, pistons i escopetes,
i capsos amb llapiç daurats i vermells.

En canvi nosaltres tan sols volem veure
qui siguin ben bones les nenes i els nens
que resin i pugui tothom fer-los creure
i al Déu que els estima demanin sos béns.

També una pregària d'amor ben encesa
diu pels que lluiten allà en el Marroc,
que venin els nostres, qu'allí la puresa
hi sigui ben prompte; i això qu'és tan poc
valdrà el què nosaltres contents i ufanosos
durem per les cases el cinc de gener
i els qu'ara siguin més francs i amorosos
seran els que hi guanyin a l'any més proper.

Vindrem a la tarda, veniu a buscar-nos
que ja us volem veure seguit qu'arribem,
busqueu-nos alegres venint a mirar-nos
i aixís altre dia contents tornarem.

EL NUNCI DELS REIS
Antoni Godó i Valls

Ciutat, 3 de gener de 1923.

CRIDA ANUNCIADORA DE LA VISITA QUE ELS TRES REIS DE L'ORIENT, FARAN A LA CIUTAT D'IGUALADA, EL DIA 5 DE GENER DE 1925

Ara ¡hojats! igualadins,
especialment la mainada,
nens i nenes innocents,
de somnis d'or i de plata;
que'l Nunci dels Reis d'Orient
us crida a tots a la plaça,
sols per fer-vos avinent
que sos grans Senyors s'atancen.
Vénen pel camí del sol,
precedits com ell de l'alba,
d'una alba de claretat
que alegre'ls llocs per on passa,
com el cant del rossinyol
quan se va acostant la Pasqua.
Els cavalls que munten ells
són tres boires pirenaïques;
van depressa com el vent,
traspasant valls i muntanyes
i l'immensitat del mar
que, no més de veure'ls, calma's.
Qui'ls obira d'un tros lluny,
els pendria per tres astres
que la nit hagués perdut
de sa vesta perlejada;
a qui els veu de més aprop
li deixen robada l'ànima.
L'un és escaigut i blanc
com la neu de la muntanya,
l'altre, ros com un fil d'or,
té una rosa en cada galta
i el tercer és morenet,
d'una morenor que encanta.
Si voleu saber llur nom,
l'ha ben escampat la fama:
Melcior, Gaspar, Baltasar,
prou que'l sab tot Igualada;
puix ja no és el primer cop
que vindran a visitar-la.
Dia cinc de gener just
posaran el peu a Espanya;
els marlets del Montserrat
serviran-los de guiatge

per venir-se'n fins aquí
poc abans de la vesprada.
En tindreu un signe exprés
d'eixos regis personatges
en un angelet del Cel
qui ha d'anar a llur vanguardia
al damunt del front duent
una estrella radiant.
Emprò cal tenir present
que aquest any, per l'arribada,
no volen demostracions
de musiques ni quitxalla.
Qui desitgi saluda'ls
vagi dret al seu estatge
«Centre Catòlic d'Obrers,
carrer Amnistia, quatre,
on rebran amb ver amor,
sense distinció de classes,
els petits i també els grans
que entre cançons i alimaries
els podran acompanyar
poc després, a la vesprada,
pels carrers de la ciutat
mostrant joia ben galana.

Com que resten agraïts
de l'afecte i entusiasme
amb que'ls heu rebut cada any,
nens i nenes d'Igualada;
com que saben punt per punt
vostra conducta admirable
en complir exactament
amb els mestres i amb els pares;
en nom de Ses Majestats
tinc de dir-vos amb veu alta
que aniran molt proveïts
de juguets de totes classes.
Pels noiets duran timbals,
escopetes, botxes, bales,
automòbils de debò,
carros, cotxes, rodes, trampes,

els vestits i els instruments
per montar una xaranga;
també hi hauran gramofons,
patinets de rodes amples
i aparells radio-parlants
per escoltar des de casa
els discursos de Paris
o bé'ls concerts d'Alemanya.
Per les nenes rics bebès
qui giren els ulls i parlen,
jocs de cuina, tocadors,
moneders, coixins de randa,
didalets, sombreros bons
amb plomijocs i ramatges;
i per tots tinters, llibrets,
turrans, neules, xacolata
i tot lo que la dalir
als nens bons i nenes maques.
Els mateixos ho duran
amb molt gust de casa en casa;
mes abans és convenient
que'ls dirigiu una carta,
indicant exactament
lo que a cada un més plàcia.
La carta la tirareu,
ben firmada i rubricada,
del «Centre» en el ric bussó,
segurs que no'ls farà falta.

Aqueixa és, igualadins,
la comanda que m'han dada
els tres Reis Magos d'Orient,
dels quals sóc el nunci i patge,
enviat expressament
a vostra ciutat galana.
Pels qui avui no m'hagin vist,
aniré en la cavalcada;
jo mateix duré presents
als noiets de casa en casa,
i em podreu tornar raó
de si és tal com us dic ara.

El Nunci dels Reis

Crida dels REIS D'ORIENT als infants igualadins

Nens i nenes d'Igualada
que teniu en la mirada
el flamet del vostre anhel,
al badeu bé les parpelles
pel camí de les estrelles
ens veureu baixar del cel.

Hem deixat en llunyania
palau d'or i pedreria,
i a la terra hem davallat
amb l'alforja ben plena;
que no quedi sense ofrena
cap infant, si fa bondat.

Emprenem el llarg viatge
bo i seguint el clar guiatge
de l'estrella rutilant,
la matelixa d'aquell dia
que ens guià fins l'establia
on somreia el dolç infant.

Car la llum encisadora
que ens mostra en la menjadora,
entre palles, el Nadó,
aclareix nostra mirada
deacobrint nos, cada anyada,
on batega una il·lusió.

Inspirats així per Déu,
sabem tot el que voleu
i ai en sou mereixedors;
amb fe, doncs, heu d'esperar nos
sens provar mai d'enganyar nos
car llegim en vostres cors.

Nens i nenes d'Igualada
que cerqueu amb la mirada
nostre pas; mireu el cel,
que el seguici ja davalla
per dur-vos la presentalla
que espereu amb tant anhel.

El Rei de barba nevada,
que té dolça la mirada,
el Rei blanc, us portarà,
si sou bones i sou fines,
bells «moisés» per a les nenes
que diuen papà i mamá.

El Rei ros també fa via
tot pensant en l'alegria
que us faran els presents d'ell;
les coses que heu somniades
us les diu ben amagades
sota el seu reial mantell.

Pels grandets té arquitectures,
bicicletes ben segures
si no sou massa atrevits;
i ninots que fan tentines
pels petits... deu mil joguines
i un sarró ple de confits.

Als qui han nat en la pobresa
farem dolça la tristesa
amb les coses que els portem;
¡com podríem oblidar nos
si Déu per alliconar nos
nasqué pobre allà a Betlem!

Mes, ai d'aquell a la taula
enlloc de menjar fa el maula
i els seus pares fa enfadar!
Ja us dic que cal que tremoli
que el Rei negre li porta oli
de fetge de bacallà.

Gener de 1936

El Nunci dels Reis

PREGON

de los Reyes de Oriente a los niños de Igualada

Siguiendo la luz divina
la caravana camina
por regiones de ilusión
do florecen los ensueños
de los queridos pequeños
de inocente corazón.

Nuestro gesto generoso
el tesoro más precioso
hoy os quiere regalar:
la alegría pura y bella
que veréis cual una estrella
encendida en vuestro hogar.

Será breve nuestro paso,
pero aun con tiempo escaso,
bien podremos repartir
cien caballos, mil trompetas,
pelotas y bicicletas
¡habrá sólo que pedir!

Otras mil cosas amadas,
y las más inesperadas,
nuestros pajes os darán,
puesto que nuestro cariño
nunca puede a un solo niño
defraudar su puro afán.

Muecas de lindos trajes,
con sus trenzas, sus encojes,
su boquita de carmín,
traemos, pues con largueza
premiar vuestra pureza,
niños, tal es nuestro fin.

Caramelos y bombones
os traemos a millones,
lo mismo que el buen lurrón,
siempre que seáis discretos
y cumplis con fe y muy quietos
con la santa Religión.

Pero tened muy presente:
que sabemos claramente
lo que hacéis y la intención;
andad, pues, con mucho lino,
si no, un frasco de ricino
hallaréis en el balcón.

Sed, pues, buenos y obedientes,
laboriosos y prudentes
con virtud plena y cabal
y veréis así colmados
los deseos más preciados
de vuestra alma angelical.

Mientras a la luz divina
la caravana camina
por regiones de ilusión
do florecen los ensueños
de los queridos pequeños
de inocente corazón,

Melchor, Gaspar y Baltasar

NOTAS: Los buzones para recibir la correspondencia dirigida a los Reyes, están colocados en la puerta principal del Centro Nacional.

Durante el día 4 de Enero, de diez a una y de tres a once noche y el 5 hasta las doce del mediodía, se recibirán encargos en la misma entidad.

La Comisión Organizadora agradecerá los donativos que se hagan para engrosar el reparto de juguetes a los niños pobres.

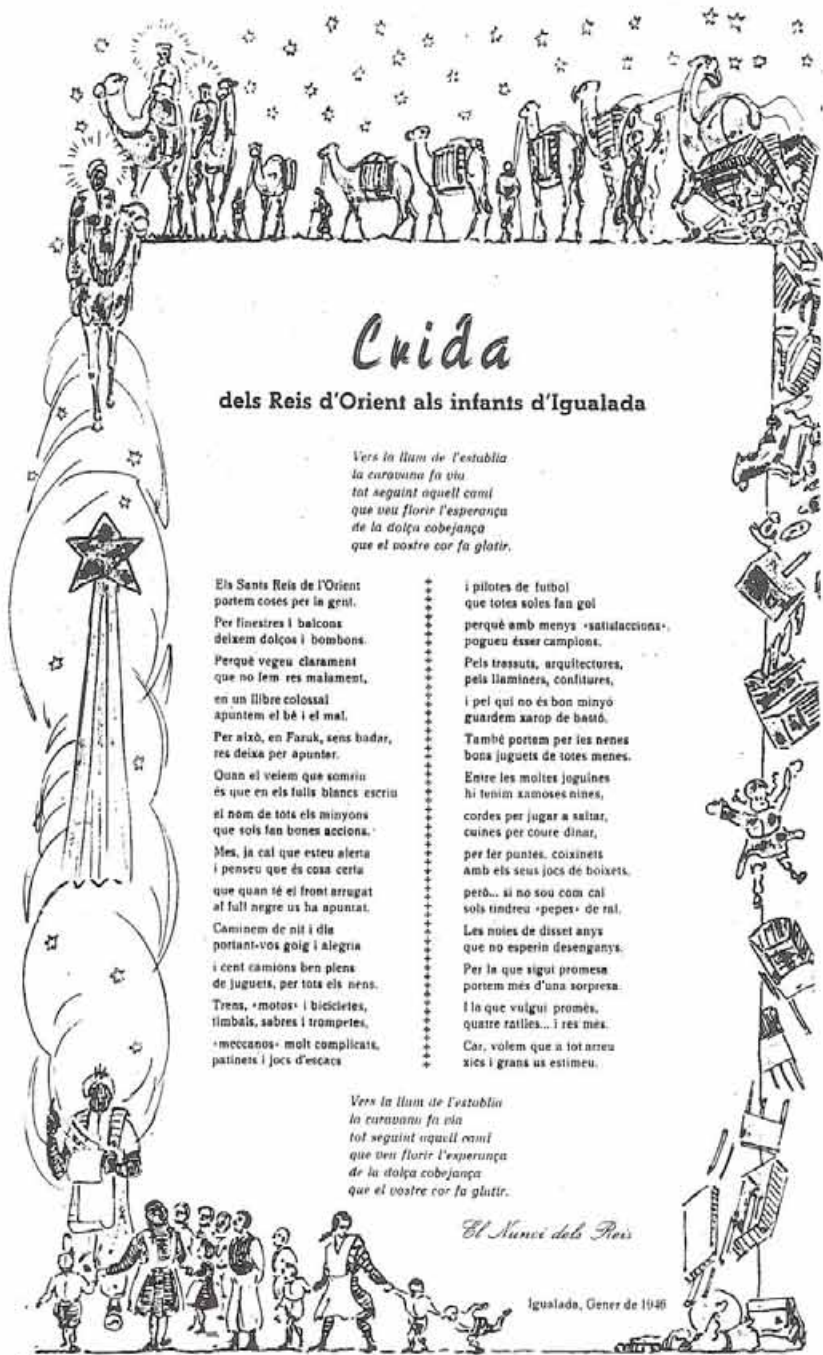
La cabalgata hará su entrada en esta ciudad, por la calle de la Soledad, a las cuatro y media de la tarde del día 5. No obstante, media hora antes, será disparado un petardo. Un cuarto de hora después, dos, y tres en el momento de la entrada.

Con el fin de ayudar a los gastos de la fiesta, se cobrará cuatro pesetas por el primer paquete, tres por el segundo y dos para los restantes. Se agradecerá que los bultos no sean muy voluminosos a fin de que los pajes puedan manejarlos con facilidad y sin peligro. Será rehusado todo paquete que no reúna estas condiciones.

Para dar la máxima solemnidad a la llegada de los Reyes Magos, se agradecerá a los vecinos de la calle de la Soledad pongan colgaduras en sus balcones.

Igualada, Enero de 1943

ITINERARIO: Forasterías Soledad - calle Beata Vedrana - Soledad - plaza de José Antonio - General Vives, al llegar a este punto, la comitiva se dirigirá a los comercios de AUXILIO SOCIAL para hacer el reparto de juguetes a los niños allí acogidos, Custiol - Concepción - Santa Ana - paseo del General Mola - plaza de la Cruz - bajada San Nicolás - Santo Domingo - San Ignacio - San Francisco - travesía Santo Domingo - plaza San Juan - Alba - San Simplicio - García Foxas - San Sebastián - San Roque - San Jaime - San Bartolomé - San Jorge - San Pedro Mártir - San Vicente - Trinidad - paseo Verdaguier - Toledo - San Pablo - San José - paseo Verdaguier - Odona - Clos - San Magin - paseo Verdaguier - Calvo Sotelo - Artañ - S. Fernando - plaza Castilla - S. Agustín - travesía Vallés - Rbla. Carlos VII - Rbla. San Isidro - plaza Pilar - Nueva - Argent - plaza Generalísimo Franco - Santa María y Rosario.

Crida

dels Reis d'Orient als infants d'Igualada

*Vers la llum de l'establia
la caravana fa via
tot seguint aquell camí
que veu florir l'esperança
de la dolça cobejança
que el vostre cor fa gloriar.*

Els Sants Reis de l'Orient
portem cotes per la gent.
Per finestres i balcons
deixem dolços i bombons.
Perquè vegu clarament
que no fem res malament,
en un llibre colossal
apuntem el bé i el mal.
Per això, en Faruk, sens badar,
res deixa per apuntar.
Quan el veiem que somriu
és que en els fulls blancs escriu
el nom de tots els minyons
que sols fan bones accions.
Mes, ja cal que esteu alerta
i penseu que és cosa certa
que quan té el front arrugat
al full negre us ha apuntat.
Caminem de nit i dia
portant-vos goig i alegria
i cent camions ben plens
de juguets, per tots els nens.
Trens, «motos» i bicicletes,
timbals, sabres i trompetes,
«meccanos» molt complicats,
patinets i jocs d'escac

i pilotes de futbol
que totes soles fan goi
perquè amb menys «satisfaccions»
poguem ésser campions.
Pels trossuts, arquitectures,
peis llaminats, confitures,
i pel qui no és bon minyo
guardem xarop de bastó.
També portem per les nenes
bons juguets de totes menes.
Entre les moltes joguines
hi tenim xamoses nines,
cordes per jugar a saltar,
cuines per coure dinar,
per fer puntes, coixinets
amb els seus jocs de boixets.
però... si no sou com cal
sols tindrèu «pepetes» de ral.
Les noies de disset anys
que no esperin desenganys.
Per la que sigui promesa
portem més d'una sorpresa.
I la que vulgui promès,
quatre ratlles... i res més.
Car, volem que a tot arreu
xics i grans us estimeu.

*Vers la llum de l'establia
la caravana fa via
tot seguint aquell camí
que veu florir l'esperança
de la dolça cobejança
que el vostre cor fa gloriar.*

El Nanici dels Reis

Igualada, Gener de 1948

CRIDA

DELS REIS D'ORIENT ALS INFANTS D'IGUALADA

*Per la ruta misteriosa
que en aquesta nit joiosa
il·lumina l'estel d'or,
la Reia Màgica fan sa riu
per a dur-vos l'alegria
que presbent el nostre cor.*

Els tres Reis fan son camí,
portant coses a desdir.

Fan camí vers Igualada
per alegrar la minada.

Cada balcó del veïnat
veurà com puja un criat.

Amb la cara somrient
per a fer-vos un present.

Si és que bé us ho mereixeu,
puix si no, no l'esperau.

En Faruk, el galan pargé
porta en el seu equipatge
un llibrès amb tapes d'or
on apunta sense error

ni que hi valgui cap engany
el que heu fet durant tot l'any.

Té fulls blancs i fulls negrosos
on hi posa els noms dubtosos.

Si heu estat bons, ja serreu
en els fulls blancs com la neu.

Mes el qui no és bon minyó
en els fulls com el carbo.

De joguines de tot preu
en portem un bé de Déu.

Potser més de cent cançons
sens fallar-hi molts bombons.

Trens, motos i bicicletes,
limbals, sabres i trompetes.

Trencacrossos complicats,
patinets i jocs d'escacs

i pilotes de futbol
que sense xutar fan gol.

Pels trassats, arquitectures,
pels llaminers confitures.

Mes, pel qui no és bon minyó
només xarop de bastó.

També portem per les nenes
nines de sedoses trenes.

Cuines per coure dinar
perquè el dia de demà
apreguin sens gaire fresse
l'ari de la bona mestressa.

Per fer puntes, coixinets
amb els seus jocs de boixets.

Però si no sou com cal
sols tindreu «pepes» de ral.

Les notes de disset anys
que no esperin desenganys.

Per la que sigui promesa
portem més d'una sorpresa.

I la que valgui promès
que ens escrigui... i no res més.

*Per la ruta misteriosa
que en aquesta nit joiosa
il·lumina l'estel d'or,
la Reia Màgica fan sa riu
per a dur-vos l'alegria
que presbent el nostre cor.*

El Nanci dels Reis

Igualada, gener de 1947

Crida

dels Sants Reis d'Orient als infants d'Igualada

L'una mà aguantant la brida
i la ploma a l'altra mà,
us escric aquesta crida
que deveu tots esperar.

Vinc del món de meravel·la
on regnen els meus senyors,
que anaren, duts per l'estrella,
a adorar el Rei dels amors.

Pregono la nit somniada
que veu somniure al Nadó
i en vostra ànima encisada
l'esclat pur d'una il·lusió.

S'apropa la cabalgada
dels tres Màgics d'Orient
qui pels infants d'Igualada
porten sempre un bell present.

Han canviat ara els calmosos
elefants, per camions,
i els criats són dalerosos
de pujà als vostres balcons.

Tanta cosa amuntegada,
que no sé com començar,
jels joguets per Igualada
pugén més que el campanar!

Pels que els plau moure enrenou
hi ha trompetes i timbals,
i mil jocs d'allò més nou
pels qui siguin ben formals.

Cavalls, carros, bicicletes,
i pilotes de futbol,
trens elèctrics, camionetes
i teatres de guinyol.

Per les nenes endreçades
portem les nines millors,
amb trenes d'or i arracades
i vestits de bells colors.

També cuines i vaixelles
per jugà a coure dinar,
i per fer coses molt belles
bons tambors per a brodar.

Les que esperen el viatge
de nocces, no hem oblidat,
fins l'anell de prometatge
els duren ben d'amagat.

Però, infants, mai no oblideu,
que el païge Faruk tot l'any
el que feu i el que dieu,
tot ho sap, sens cap engany.

El Rei Negre li confin
el seu llibre colossal,
i ell registra, cada dia,
el que feu de bé i de mal.

Dunces, no feu mai malifetes,
sigueu sempre bons minyons,
i veureu ben satisfetes
totes vostres il·lusions.

*L'una mà aguantant la brida
i la ploma a l'altra mà,
ara signo aquesta crida
i m'entornio entllà d'entllà
on els Reis fan son viatge
tot seguint el dolç guiatge
de l'estel que us fa somnià.*

El Nunci dels Reis

Igualada, Gener de 1948

CRIDA

dels Sants Reis d'Orient als nens i nenes d'Igualada

**Ve de lluny la caravana
de la que s'ac missatger:
travessa desert i plana
amb joia que s'encomena
i amb pas alegre i lleuger.**

Son els Reis de mena bella
que es santellon d'infant,
porten per guia una vambella
que s'ha sum El hosti bella
que a d'ora del cor ha florit.

Fins a bellon han fet via
per donar a Jesús i ent
i obrint al Fill de Maria.
En l'altar a l'Español,
la marra, l'encens i flor.

L'auvent feien estada
amb el Rei Noia
una cosa els es unada,
que als infants reis d'Igualada
els omplien el bosc.

Soc el nenet, nens i nenes,
que ve a dirnos que els Senyors,
els tres Reis de llunyes terres
s'han ja al tim d'apostol atres
i veuen amb pas airo.

Son Reis màgica, generosos
que cada any volen vent
i que es lliren dolerosos,
per donar juguets formosos
a l'infant Igualada.

Preparen, doncs, Família
creient força i fent bondat,
infants de galta rosada,
et no, als Reis per Igualada,
hi passarien de llarg.

Del Rei de llunya venen
del Rei llaur, del Rei l'aupar,
jo en porto l'habaçada,
pau estimo la manada,
i la vol acoutrent.

Porto també les ofrenes
de Melchor, per és el Rei ric,
fina que se men ences plenes
de juguets de llunyes mones
que se porten joia.

- I ja se que ara estem
• a quins païls de Belluar
• que es es Reis que nos i com
• perquè top al final que nos
• i us en voltra començ.
- Atans d'impedir el viatge
• Baltasar en la encarrat
• que escoltavan al seu patge
• Faruk dia en son missatge
• que feu de les sempre bondat.
- Te un llibre de meravelles,
• un llibre gran, colossal,
• i amb lletres i lates i bellis
• sota el llum de les estrelles
• hi agusta el bé i el mal.
- Tot el que tu digui feu de creure
• puix ell us avisa atans
• perquè omplis agraup el desir
• i així, siempre, poguere veure
• vostre nom en els llibre blancs.
- Aquella que no te i creutin
• i sequistin grat dolent
• als Reis no cal que s'acordin
• ni esperin que feu el joia
• perquè no els estimen gens.
- Creigueu sempre als vostres pare
• avis, àies i tieta,
• mengue saps amb bones cates,
• no donen embrasties,
• i signen sempre feu nets.
- Que de regals i juguets
• us porten cent cançons,
• teatres i caramels,
• trens, timbals, fires i mones,
• i caramels i bombons.
- I no xols per la manada,
• també pensen en els grans,
• volen que tot Igualada
• colchet nostra arribada
• amb el oca pur dels encants.
- Ve de lluny la caravana
• de la que s'ac missatger:
• travessa desert i plana
• amb joia que s'encomena
• i amb pas alegre i lleuger.

El Nunci dels Reis

Igualada, gener 1950

CRIDA

DELS SANTS REIS D'ORIENT ALS NENS I NENES D'IGUALADA

**¡Quin brillà avui les estrelles
pels camins de l'inlinit;
si obriu bé vostres parpelles
que en veureu de meravelles
en el cel d'aqueixa nit!**

Nens i nenes d'Igualada
no sentiu dins la vesprada
quina mena de temor?
són els Reis que ja s'atancen
i en sa ruta mai es cansen
puix són plens de fe i amor.

Venen tots de llunyes terres
travessant altives serres
ara han vist el Montserrat,
la muntanya dolça i pia
diuen que els serveix de guin
per trobar vostra ciutat.

Són tots els majestuòs
prò senzills i cariñosos
pels petits que fan bondat.
Porten l'ànima abrassada
i molt dolça la mirada
puix vegegen Jesús nat.

I pensant en les ofrenes
que un jorn feren a mans plenes
ai dolçíssim Jesuset,
dels infants ells es recorden
i en venir la nit us porten
pels balcons algun joguet.

¡Quin soroll! ¡quina gatzaral
quan veureu l'estrella clara
de l'Àngel que va al davant
i aqueils reis amb robes llues
que us daran tantes joguines
que a les mans no us hi cabran.

Prò eis qui a mixta fan tabala
i fan tard sempre a l'escola
no eis diria fan sols ni un mot;
i a les nenes plataniques
res de nines ni musiques
que eis tres Reis ho saben tot.

Als nens bons duran trompetes,
avions i bicicletes,
trens elèctrics, camions,
estilogràfiques fines
i unes bones paperines
de couflis i de bombons.

I a les nenes aplicades
que no són esbojarrades
i que saben de resar,
els duran molta fireta
i una nina molt rosseta
que dirà «papà» i «mamà».

I a les que són més grandetes
uns coixins per fer punteles,
jocs de pintes i algun lix
perquè vagin més polides,
i a les que són presumides
devantals de «piexiglas».

Ai em deixava una cosa:
el bon Faruk no reposa
moltes cases visitant;
sigueu d'òcils a tot'hora
sino el Patge després plora
i als tres Reis ho va cantant.

**¡Quin brillà avui les estrelles
pels camins de l'inlinit;
si obriu bé vostres parpelles
que en veureu de meravelles
en el cel d'aqueixa nit!**

El Nunci dels Reis

Igualada, gener 1951

CRIDA

dels Sants Reis d'Orient als infants d'Igualada

No sentiu nens d'Igualada
 quin ambient més perfumat?
 No veieu que en la nit clara
 el cel és més estrellat?
 No sentiu que el cor batega
 amb un ritme accelerat?
 No veieu en tots més ganes
 de ser bons i fer bondat?
 Són els Reis! Són els tres Màgics!
 que la ruta han començat
 i han enviat a Igualada
 missatger de qualitat
 que us recorda amb sa paraula
 de Bellem la veritat.

I per les nenes que són endreçades
 que juguen quietes a coure fons,
 mengen les sopes i creuen als pares,
 aines i aines per elles hi haun
 i jocs ben bonics per vestir la nina,
 coixins de puntes, tambors de brotà.

Als que no voleu menjar-se les sopes,
 als qui als seus pares els fan enfadat,
 als qui no creuen l'Àvia i la tieta
 i als que no voleu deixar-se rentar,
 aquests no tindran regals de cap mena,
 aquests es faran un tip de pirat.

Però el Patge no vol que ningú plori
 i per ràdio no se canta de parlar
 senyalant-vos ben bé les mailletes
 perquè us en pogueu tots emmenar
 i als fills aegres del seu llibre màgic
 cap de vosaltres hi hagi d'apunat.

I els grans que mirin també a l'estrella
 que guia la ruta dels Reis d'Orient.
 Serà un fugir del llarg i misèria,
 serà un elevar-se ben aprop del cel,
 serà un fer-se ric com volia el Mestre,
 serà un sadollar-se de l'hum de Bellem.

I així endavant seguirà Igualada
 gaudint d'aquesta Festa l'últim
 tot procurant que les aeres espurnes
 s'escampin a l'èter i a tots els cors
 complint la llei d'amor que en el Pessebre
 mana l'Infant nascut tan pobric.

No sentiu nens d'Igualada
 quin ambient més perfumat?
 No veieu que en la nit clara
 el cel és més estrellat?
 No sentiu que el cor batega
 amb un ritme accelerat?
 No veieu en tots més ganes
 de ser bons i fer bondat?
 Són els Reis! Són els tres Màgics
 que la ruta han començat
 i porten cap a Igualada
 missatge de caritat,
 d'ús d'ús de dolç misteri,
 d'alegria i santedat.

El Nunci de Ses Majestats

IQUALADA, gener de 1966

Infants d'Igualada, els Reis sempre vénen
 perquè de tot cor esvimen als nens;
 i així com un dia guats per l'estel
 al Nen de l'estable donaran presents,
 l'estrella els senyala cada any el sender
 i per observar-vos vénen d'Orient.

Escriviu la carta a ells destinada
 amb molt bona lletra i sense barrucs.
 Demaneu-li coses que molt us agradin
 pels uns i pels altres; demaneu per tots.
 Fosse-hi segell i doneu-la al Patge
 i ell en farà entrega a n'els seus Senyors.

Els Reis ja ho volen que els demaneu coses
 doncs per això vénen el cinc de gener.
 Però nos demaneu solament joguines
 que hi han altres coses a més de jugueta:
 Pau, amor, benestar en família
 els Reis també ho porten si ho demana un nen.

Els Reis d'Orient per venir a Igualada
 han buidat tots els seus magatzems
 i han carregat moltes camionades
 perquè tots estigueu ben contents
 i pogueu així com les altres ampaes
 fruit l'emoçió dels més bells moments.

Porten els Reis moltes coses boniques
 per tots els nens que seran bons minyons.
 Trens i cavalls i escopetes i sabers,
 arquitectors i grans camions,
 bitlles de lúria i soldats de plàstic,
 capses de compassos i llumets avions.

CRIDA

dels Reis d'Orient als infants d'Igualada

Vers la llum de l'Estrella
la caravana fa via
tot seguint aquell camí
que vos fairà l'esperança
de la dolça obejança
que el vostre cor fa glori.

Els Sants Reis de l'Orient
potem'coses per la gent.
Per finestres i balcones
dixam dolços i hontons.
Dempe' vegeu clarament
que no fem res malament,
en un llibre colossal
apuntem el bé i el mal.
Per això, en l'aire, senà hadar,
res deixem per apuntar.
Quant el veiem que somriu
és que en els folla blancs escriu
el nom de tots els minyons
que sols fan bones accions.
Mes, ja cal que esteu alerta
i pensau que és cosa certa
que quan té el front arrugat
al fuit negre un ha'apuntat.
Caminem de sit i dia
portant-vos goig i alegria
i cent camions ben plens
de joguets, per tots els nens.
Trena, «motos» i bicicletes,
timbals, sobres i trompetes,
«muccos» molt complicats,
pauletes i jocs d'escacs.

i piques de fustol
que intes soles fan go!
perquè anih menys «satisfaccions»
podreu ésser camions.
Deix transas, arquitectures,
pels llambiers, sonllores,
i pel qui no es bon minyó
guardem xarop de bastó.
També portem per les nenes
bons joguets de totes menes.
Entre les moltes joguines
hi tenim xamosses rimes,
cordes per jugar a saltar,
cuines per coure dinar,
per fer puntes, coixines
amb els seus jocs de bolxets,
però... si no sim com tal
sols tindreu «pepés» de tal.
Les noies de diest anys
que no esperen desengony.
Per la que sigui promesa
portem més d'una sorpresa.
I in que vulgut prontes
quatre ratlles... i res més.
Car, volem que a tot arreu
sica i grata un estímer.

Vers la llum de l'Estrella
la caravana fa via
tot seguint aquell camí
que vos fairà l'esperança
de la dolça obejança
que el vostre cor fa glori.

EL NUNCI DELS REIS
IGUALADA, gener 1957

ATENCIÓN A LAS SIGUIENTES NOTAS

RECEPCION DE PAQUETES: Día 2, de nueve a diez de la noche. Día 3 de las diez de la tarde a las diez de la noche. Y día 4 desde las tres de la tarde a las de la madrugada, en las oficinas indicadas y tal efecto en el vestíbulo del Cuatro Babilonia.

IMPORTANTE: Toda vez que durante la mañana del día 5 habrá que proceder a la clasificación y carga de los paquetes en los camiones, **NO SERÁ POSIBLE ADMITIR NINGUN PAQUETE en dicho día.**

Por cada paquete se cobrará un canon de 10 pesas. No cobrarse a las familias que entreguen más de un paquete en los horarios 10 pesas, por el primero y 5 pesas, por cada uno de los restantes.

Los Camiones que los niños no sean admitidos únicamente a tal fin que los niños pueden inscribirse sin limitación y sin costo. **TODO PAQUETE QUE NO REUNA ESTA CONDICIÓN SERÁ REHUSADO.**

La Colección será su custodia por el resto de la Ciudad a la vez de la hora del día 2. Nadie hará más de un paquete al entregar un paquete, sin un correo de hora antes de la mañana y hora posterior en el momento de la salida.

Para dar la máxima comodidad a la Diputación de los Reyes Magos, se organizará a los puntos de la red de la ciudad y alrededores, siguientes los lugares:

ITINERARIO: Saludá, Plaza José Antonio, San Jorge, Realda General Viva, Realda San Jaume, Realda Carlos VII, Realda San Fernando, Plaza Castells, Plaza Aguiló, Plaza San Juan, Plaza de la Cruz, Plaza General Miró, Santa Ana, Cervera, Castell, San Bartolomé, Ramon, San Jaume, San Roque, San Sebastián, Argel, Plaza Greenhouse, Barre, Santa Maria, Plaza del Pilar, Plaza, Calle Fozas, San Mateo, Cua, Odrin, San Carlos, San Joan, San Pablo, Talad, Plaza Verdugo, Plaza Catalá, Calle Solís, Santa Catalina, Felipe Catalá, y Realda.

Ahora del horario indicado, todas las tardes se cobrará un canon de 10 pesas por cada paquete que se presente en el momento de la entrega. Este canon será devuelto a los niños al momento de la entrega de los paquetes. En caso de que los niños no presenten el canon al momento de la entrega de los paquetes, el canon será cobrado al momento de la entrega de los paquetes.

CRIDA DELS TRES REIS ALS INFANTS D'IGUALADA

De tots veigut ab el Patge
que acompanya al meu Senyor
en les llurs corts l'hoakge
que sem' fari acollir.

El gran patge es renova,
ja ho vet somine l'haia,
aiermet dia, la cura,
tan petita i tan gra.

Si mireu la Duryassa
quan ates up a demia
veure sobre l'establa
an estel que ho molt te.

La meua taca és molt grata,
quan trobo un nen bon miqu,
alhora gens no em taca,
de complure sa illuó.

Mes si algus ment ronden,
te el rebec o el le el usant,
contata als grata, u la dita
lo empli al Patge Parik.

Quin és meo Strayos demoren
les llates dels peticoos
amb cara trista reparen
molletes i omissas.

El somriu ahera als llavis,
i de goig s'omplen ses turs
si els infants creuen als avig,
i son fides complors.

Si al collegi heu el deure,
pensat tota l'atenció,
bates notes han de treure
de saber i aploré.

Fer veu vers Igualada
els Tres Reis sub cavallat
tes pensant en la minada
que'is esperu somiant.

S'evota ja l'arruhada
del Tres Magis d'vient
que veuen, rom cada anyada,
i d'arreu an te present.

Un d'arreu de joguins,
plato i emoniu,
bicicleta, fra, niter,
tren, mecanica i avia.

Els Tres Reis auter fetura
d'omareu p'omment
obsequiant-veu sens menara
per vostre comportament.

Quan vinguen les tinda-
somiant arreu al d'ider
a los llagrimos veuades
s'ani un clam de gormar.

U se treman guardies
pel gorm d'ocouit
d'ant' av' me' belles prove
d'amar i de caritat.

'Nou i meo d'Igualada
feli tornu al vostre entorn,
me vialta atipada
es promesa d'un gran jorn.

Si atenc la radio escoltu
sigalat vos advertiment
fites caseritru
i els pares seran content.

Espero vostres missives
en el Centre Nacional
omules d'iniciatives
i la promesa formal.

Ja llura vostres defectes
i complu amb illuó
sino en hoc de bels objectes
només ja llura carlo.

1953 PATGE FARRIC *Desempeñe Santacrua*

ATENCIÓN A LAS SIGUIENTES NOTAS

Regimen a nuestras instrucciones, quienes, de nuevo, expresan su gratitud por agudarnos a hacer frente a las necesidades económicas de los niños.

RECEPCIÓN DE PAQUETES: Los días 2 y 3, desde las siete de la tarde hasta las doce de la noche y el día 4 desde las tres de la tarde a las 6 de la madrugada, en las oficinas localizadas a tal efecto en el vestíbulo del Centro Nacional.

IMPORTANTE: Toda vez que durante la mañana del día 5 habrá que proceder a la clasificación y carga de los paquetes en los camiones, **NO SERÁ POSIBLE ADMITIR NINGUN PAQUETE en dicho día.** Por este paquete se librará su cantidad de 5 pjas.

La Comisión espera que los niños no sean demasiado impacientes a fin de que sus pajes queden manijados con facilidad y sin peligro. **TODOS PAQUETE QUE NO REUNA ESTA CONDICIÓN SERÁ REHUSADO.**

La Calabigata hará su entrada por la calle de la Soledad a las seis de la tarde del día 5. Media hora antes de la entrada se disparará un petardo; dos, un cuarto de hora antes de la misma y una petardada al momento de la salida.

Para dar la máxima solemnidad a la llegada de los Reyes Magos, se agradecerá a las vecinas de la calle Soledad y Rumbos, organizar sus cantos.

MUY IMPORTANTE: Al objeto de que la distribución de los paquetes sea efectuado con la mayor rapidez y consiguiente adelanto de horario, la totalidad de la Calabigata hará inicamente el siguiente itinerario: Solicid, P. José Antonio, San Jorge, R. Gual, Vives, R. San Isidro, R. Carlos VII y R. San Fernando, finalizando en la Plaza Castells, aproximadamente, a las 8. A partir de aquí, se organizarán unos servicios de reparto simultáneos a través de los cuales y por los mismos pajes, se hará la distribución de paquetes por los distintos sectores de la ciudad comprendidos en las siguientes calles: San Agustín, Plaza S. Juan, Albo, San Simplicio, Plaza de la Cruz, Plaza General Miró, Santa Ana, Gobernación, Castañ, San Bartolomé, Noaró, Castañ, San Javier, San Roque, San Sebastián, Argens, Plaza Generalísimo, Torre, Santa María, Cuadra, Plaza del Pilar, Noya, Carrer Rassa, San Magí, Ceb, Odeón, San Carlos, San José, San Pablo, Toledo, Ponce Verduguer, Plaza Catalana, Calle Solís, Santa Catalina, Puigcerdán, San Magí, Rumbos, P. Verduguer, Casany, Aeda, Martore, Reyes Católicos, Torre Alta, Snc, Montserrat, Jairo, Balona, Casas Barajas, Salvador Martí, P.º de la Gloriola, Baja S. Antonio, Corralá, Antons/Franch, Miermorria, Cardenal Snc, Odeón, S. Laú, S. Vicens, Tossalá, Puigcerdán, Puigcerdán, S. Pedro Martir, S. Llorenç, Bajona S. N'orda, Plaza Santa Ana, Santa Isidro, Tronero Snc, Domingo, Bajona Odeón, S. Ignasi, S. Procopio, Indarria, Torre, Aeda, Cruzetas, Torre, Aeda, Balona, Falcón Catalana, Calle Cuadrat de la Cruz, San José, M. Carré, Alta de San Francisco, Florentina Valls, Casabonils, Torregrossa, Santa Teresa, Asunción Barcelona, Fernando de Antequera, Dr. Lladó, Santiago Rusiñó, Solid, Plaza Cruz, Odeón, San Magí, Carme Verduguer, Asunción Balona, Troncedera, Puigcerdán y Santa Catalina.

Col·lecció d'Auques

Dibuixos

1965	Miquel Mula
1966	Josep Serra Massana
1967	Josep Serra Massana
1968	Carles Solsona i Pinya
1969	Josep Morales, Prev.
1971	Amadeu Caballé
1972	Josep M ^a Soriano
1975	Marcial Fernández i Subirana
1982	Lluís Velázquez i J. Morera
1983	Jordi Llucià i Martí
1986	Miquel Mula
1987	Eduard Esteve

Rodolins

Antoni Bausili i Gibert
Teresa Castellà i Valls
Lluís Valls i Soler
Fca. Llacuna i Ortinez
Josep Morales, Prev.
Amadeu Caballé
Pilar Botines
Ignasi Castelltort i Miralda
Lleonard del Rio
Ignasi Castelltort i Miralda
Marcel·li J. Valls i Torné
Celdoni Martí i Miquel

Auca de l'arribada dels tres Reis a Igualada

Quan la Tessa s'il·lumina
amb la llum pesentada,

ja llavors es va acenar
la Cavallada brillant.

Els tres Reis han fet descomenç
pois l'Hospital ja els espera.

Com somarien els nòrdics
segurant tots els regals.

I ve la nit ensar vela
tota brodada d'estels,

Ara la «Banda» ja entona
un Himne que'ns emociona,

pois que'ls Reis ja van passant
i a tothom van saludant.

No els espanta el fred més viu
perquè al cor porten calor.

Calia de l'amor de Déu
que's feu Nin per amor meu.

Pala petit que feu bondat
moltes coses han portat.

Mecans, cavalls, pilotes,
vestits d'indi i també lites.

per pagar anar al Col·legi
al piau, avui a bé ventagi.

Per les seues endreces
collarets, també arracades.

Hi ha molts ninos. Atenció!
Sembla'n molts de dolts.

Després maladeu no badreu
i al meu consell escolteu.

No feu mai enfadat els parents,
que'ls Reis gireu les carres.

Allà al Centre Nacional
hi ha una llista cultural.

que'l Patge Faruk encara...
deu, mermin, a fer Tull viu!

No feu cos que a última-hora
vegíem algú que plora.

Dintre de poc a Igualada
veurem l'Estrella somnada.

Per aquesta gravetat Crida
ra la solera desorganitzada.

que'ls tres Reis s'han ben passat
«Medalla de la Ciutat».

atorgada gràtuitament
per l'«Ire» Ajuntament.

Que aquesta joia d'espaujo
restimil el nostre albujo.

Auca de l'arribada dels tres Reis a Igualada

Ja heils en el firmament
l'estel dels tres Reis d'Orient.

En l'estel -estem solistes-
arriba pels llumencots.

I diàriament el pagre
se'n riu i el seu missatge.

Que heu de creure i escoltar,
menjar de sal, uns plats.

Les cunetes els hi esmorzen
i el Nadal els hi daren.

El pagre se'n esperava
i obsequi repartir.

Prè en l'estel ja sap de sobres
quines són les ventres altres.

I si tu no has sigut ho,
les farses de controlis.

que els infants que són delirats
no els hi porten pas al gris.

proprio ells que demanen
se ho d'atzen, un es delictat.

Amb el nas molt heu tapat
aura a la Saletat.

salutant als l'aire Senyor
amb nos nos i gressos.

Van primer a l'Hospital,
no es desenten ni un metalis.

Ja passa la caraborda
davant dels grans i mainada.

A l'estel, han arribat
i Bar, fetsos lesu familiars.

adrenes li ens gueren
de morda, en i gressos.

Quante rambos, i an heu plens
de ingurs, per tot els anys?

Des de lletres i trololols,
l'ha a conts respactals.

I nines de l'aire menes
per fer contrates les anas.

Pover l'estel, i el pagre
a hi colla amb gressos contes.

salutant les d'itacions
tant de gran, com d'infantsos.

Ja vin a Sant Agostí,
ja han acabat l'hor contis.

I d'insignis la ciutat
omplir l'hor Magrats.

I tres, infants, adreïnes,
les fany que ve, si a l'hor plus.

AUCA de l'arribada dels tres Reis a Igualada

Així són els igualadencs
amb el seu fillastre.

Les festivitats s'organitzen
algun dia dels mesos d'hivern.

A l'any passat em van donar
de pagament de nou cançons.

En la festa del gavat, l'any
passat van pagar-me'n la font.

Quan el fill és d'altres
per a casa no hi ha problema.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En l'acte ja de treball
i que calia a les esglésies.

De fet era amb els meus
amb la meua mare morta.

Quan venen els reis a Igualada
no hi ha problema per a casa.

Qui no sigui amb els reis
no hi ha problema per a casa.

En l'acte ja de treball
i que calia a les esglésies.

Una festa de reis a Igualada...
no hi ha problema per a casa.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

En un moment de feblesa
heu de parlar amb el fill.

Auca de l'arribada dels tres Reis a Igualada

*Ja, que dels Reis ve l'Estrella
se'n va a la menuda.*

*Que a la ciutat d'Igualada
parla joia a la mainada.*

*Dels Reis primers ambadors
al ciutà cas hi arribada.*

*Al ca d'un home triomfant
que els infants són son cantant.*

*De tot sap la corrala
d'en Jordi i la Muntanya.*

*Llicenciats en escrivim
que a primar d'un portaren.*

*De l'hospital, una atollia,
s'aprendrà la portada.*

*De la ciutat, la senyora,
se per tots capllemiera.*

*Fugassa llum respaldant
la Teletel que ens va dient...*

*Que arriba Sa Muntanya,
en Melicó, Alina, molt trompat.*

*En Glesper, el bonfollit,
que de color és rat rat.*

*F'un de negre i començat,
Beltazar, molt rompiant.*

*Sera hi han de bona llauna
per tots els igualadins.*

*L'origen en Déu, quants carrosses!
Tu serà pels llums nostres.*

*Els pagesos no tenen aïre
i fan nous piques novells.*

*Per pujar caput de munt
i molt boniques regines.*

*Per ric, pobres i malalts,
que pels Reis, tots són iguals.*

*...I si a la Lluna calia
també un paper hi pujaria.*

*Són portadors d'el llumens
i com per tots els remsos.*

*D'launa que s'han començat
i que ara se fan trobats.*

*«Les novetes trobats de,
Caspellin, i es fan trobats».*

*L'aura allà a l'estrella
l'infant i camp d'aberra.*

*Mora! l'estrella se ha dit
de joia... atra nit...*

*Perrovesa en l'aire: com cal
L... i me'n començat quod*

AUCA DE L'ARRIBADA DELS TRES REIS A IGUALADA

Pels tres reis ens arribem d'Igalada.
Els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

Italien, que porta balanes als braços,
són els reis d'or i els reis d'argent.

Explicarem a Maria i als reis,
i els reis d'or i els reis d'argent.

La mare i el rei d'or i el rei d'argent.
I els reis d'or i els reis d'argent.

N'estic joia, Maria i els reis,
però, perquè porten els reis?

La mare i el rei d'or i el rei d'argent.
I els reis d'or i els reis d'argent.

La mare i el rei d'or i el rei d'argent.
I els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

Alguns, però, porten els reis
són els reis d'or i els reis d'argent.

Però, què són, els reis,
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

La mare i el rei d'or i el rei d'argent.
I els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

La mare i el rei d'or i el rei d'argent.
I els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

El rei d'or i el rei d'argent
són els reis d'or i els reis d'argent.

L'Auca que els Reis, d'Igalada, dediquen a la mainada

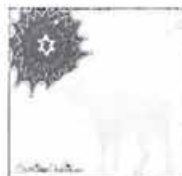
Ja ve Centrendia Jordi,
tot, tot, tot una capiga d'ordi.

Ja Monea Igaladina
s'assembla ben bé a una nina.

Una hicieta us contarem
de tres Reis que arribaren.

Viuem de per tot l'estat,
per això els diuen d'Orient.

En Fardà fa un festival
en el Centre Nacional.

Allà tant gros com petit
hi queden embadalits.

Que grups hi han arribats;
de la bona i els mal educats.

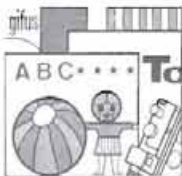
Pel transistor ara sentem
com els pàgnes els orientem.

Purarem les bones abstrac-
tes fins caritat als pobres.

A la plaça, la mainada,
veu i carota la gran diada.

Hi ha tres, pitores, nines...
i carota de jopaires.

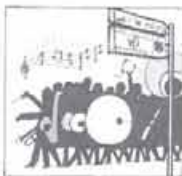
Que hi somem els posit-
tant droplets com aliments.

La grandiosa revetlata
pels centres és esperada.

Una estrella va al davant;
ben clàssica i elegant.

Se sent una universitat
que estudien l'artíficia.

Tot els pàgnes, pels bolones,
absorben als infantes.

El Rei Monea ha buscat
escampa agraït simpàtic.

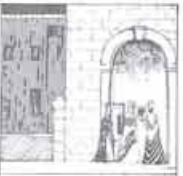
L'excelsa partit el Rei tot,
ell també és molt bondatiós.

El Rei negre és elegant,
avetx i molt arropat.

Senar cap il·luminació
l'infant reb el pagament.

Hi, tres Reis, ben dispen-
patria pla de ideariats.

També per l'entremetida
dura la mica esperada.

Un Rei totus ben escampat
per l'entremetida i clima.

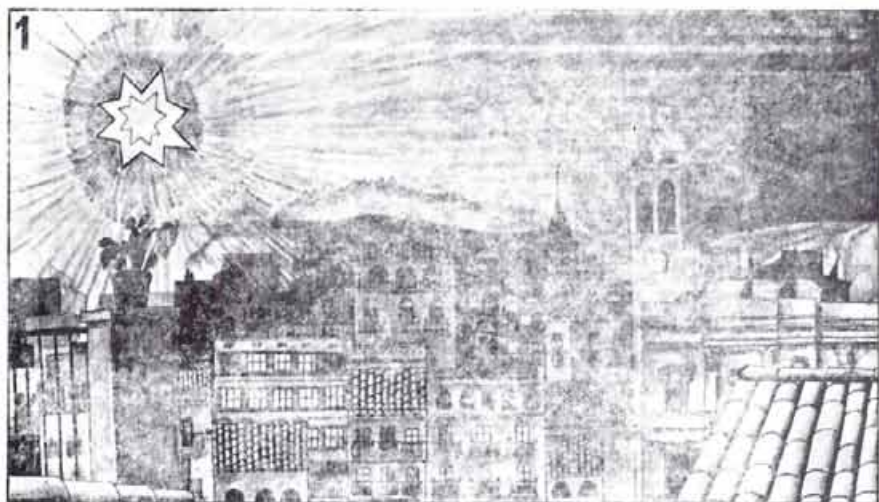
Vers la Tassa, que és parent,
Els no altre que. Anar.

**Els Reis
de l'Orient
porten coses per
a la gent...**

Igualada, 1982

1 Quan al punt de nuja m'hi la quixalua es dintre el lla, enmig la foca s'aberla un estel com una perla, ruïdat, com sol i en, al vell mag del firmament.

2 Tres reis savis, bundadors, intel·ligents, poderosos, com crida any s'han reunit al palau de Kitalle, per festejar i fer memòria del fet més gran de la història.

3 Santa Claus, volant pels aires, sent com els angrís canticles afines les seves veus. -Vaig a aparcar els meus trineus que ja el sol se'n va a la posta i el Nadal ja se'n acostà.

4 Reunio a molt air nivell a la sala del castell. -"Demanarem bicicletes, coets que fan figuretes, timbals, llibres i calors, trons, cavalls, despertadors.

5 Pararem "supermans", nines, i moltes altres joguines". Un pargu escriví la comanda del rei Ros. "Guardeu la tandal" diu santa Claus, fre'turós, "jo tinc pressa, toco el dos".

6 I ho d'una revelada el Faruk se'n va a Igualada, santa Claus amb el trineu molt més lluny de l'Atenou: Suïssa, Bèlgica, Holanda, Japó i la Nova Zelanda.

7 Passant pel l'net del Bruç em: ha arribat el Faruk amb un nombros seguiment de crials de l'Orient. -"Deivem-ho te", tant se val, fem-li rebuda triomfal!"

8 To'hom ja té a punt la carta: la Mia, l'Àbel, la Marta... i després de llarga espera han satisfet la fal·lera. El Faruk els recomana: estudi, benedat i gana.

9 Ja ha sortit la cavalcada fent camí cap Igualada. -"Aletà, som-hi minyons!" -"Quin regitell de camions!" -"Ja arriben?" -"Aí, quin patit!" -"Fixeu-vos, ja són aquí!"

10 Igualada enfervorida omple els carrers. Llum i vida s'esmuny per la Soledat, i arriba amb gran majestat l'ambaixada -oh bell esclat- És la nit del gran miracle.

TEXT: LLEÓNARD DEL RÍO I CAMPAJO

DIBUXX: LLUIS VELAZQUEZ GAYA
JOSEP ARIENSA

IL·LUSTRACIONS: JOSEP ARIENSA I PABLO
DE "Igualada" el 5-1-1977

A i setmanari igualadí "El Sometent", del dia 7 de gener de 1907, podem llegir textualment:

"Desde el nostre recort que s'hi celebra (a Igualada) els mostres de goig i manifestacions de regocij la diada dels Reis havent adquirit mes importància i major solemnitat desde l'any 1895, en que el Centre Catòlic d'Obres va celebrar per primera vegada aquesta festa organitzant el corteig real que recorra bona part de la ciutat, y repartint munyó de joguets entre els nens y nenes pobres".

Creiem que és el testimoni més versemblant que ens parla de la iniciació de la Cavalcada d'Igualada l'any 1895.

Si donem per certa la informació que ens va arribar d'Alcoy on diuen que allí es va organitzar

la primera Cavalcada de reis, l'any 1880, podem sentir l'orgull que la d'Igualada és la segona més antiga d'Espanya.

Així mateix la manera peculiar de fer lliurament dels paquets de joguines a la mainada mitjançant unes escales de mà, per on puja al balcó el patge dels reis, podem dir sense por d'equivocar-nos

que la nostra Cavalcada és la pionera i possiblement l'única que té establerta aquesta forma tan original que la distingeix de totes.

L'any 1906 es va donar a conèixer un personatge inedit: "el Patge Faruk". Aquest va aportar a la festa un gran relleu i una nova vitalitat i populanitat extraordinària. Els seus consells i observacions que fa a la guixalla per mitjà de la ràdio, causen un gran impacte i fins i tot influïxen en l'ensena de petits defectes dels infants.

Com herald dels reis, arriba el dia 26 de desembre i se li ret una apoteòsica rebuda per tota la Igualada infantil.

Aquesta patge va suprimir els heralds que recollien les cartes a la via pública.

fent-ne ell el dia primer de gener de cada any, en un tron que es munta al teatre de l'Ateneu Igualadí.

Es formen fileres fileres per portar-li les cartes destinades als Reis, de les que datarament en rep un total de 2.500.

El malaguanyat mestre Joan Just va musicar un himne en honor d'aquest patge, amb lletra d'en Lluís Valls.

També en els primers anys de la seva existència, feia visites personals a Camé, Castellolí, Odèn, Copons, Vilanova del Camí, i a d'altres pobles de la comarca.

Fins l'any 1961 la Cavalcada es feia amb els Reis a cavall. Hi anaven dos heralds i el banderer,

seguida l'àngel amb l'estrella i els tres reis amb un patge a cada costat també a cavall.

Sortien primer de can Ribá (on ara hi ha la Masia) i després de la Torre del Recasens (actualment les piscines)

i feien el recorregut fins a Santa Mònica, per acabar al nen Jesús. Seguidament es portava a cap el repartiment de joguines.

Hi bé s'intercalaven diverses parades que aprofitava el seguici per "fer beguda", gontiment obsequiats,

i s'acabava a altes hores de la nit.

La Cavalcada, vista amb ulls d'avui, era frida i de poc lluminat, perquè, sobretot, hi mancava llum.

Malgrat que hi anaven uns portadors d'òxigs i unes bateries elèctriques posades a la propa dels cavalls,

que amagaven sota les capes dels reis, no eren suficients per il·luminar la comitiva.

Calla, doncs, adaptar-la als temps moderns. Faltava falta unes carrosses de tracció mecànica, on es pogués posar llum,

molta llum. El 1992 va ser l'any de les carrosses. Per fi la Cavalcada es convertia en una "caravana" resplendent i senyorial, on tota fantasia en l'habilitament que permeti fer-ne un tron real és possible.

En posar en marxa les carrosses i perquè era còmode el creixement d'Igualada i els seus barris,

va fer-se necessària també una reestructuració de l'organització per tal de poder complir a tothom.

Així, després del recorregut tradicional, des del final de l'avinguda de Caresmar fins a la Plaça Castella,

es posaren en pràctica uns serveis d'extrarradis perquè els nombrosos patges, en grups independents, i amb unes

camareres, poguessin fer el repartiment de paquets domiciliari a la mainada, amb el mínim de temps,

per a no fer fúria l'espera del criat dels reis. D'aquesta manera tots els infants poden presenciar el pas de la comitiva real,

al carrer de la Soledat, plaça del Rei i Rambles, i anar-se'n a casa seva per esperar la visita del patge.

Des de fa uns anys les autoritats igualadines donen la benvinguda a Melcior, Gaspar i Baltasar a la plaça del Rei,

a l'escalinata de la façana de l'Escola de Blanquerna.

Mercès a la capacitat d'imaginació dels homes que porten a terme l'organització, ja pregats per l'experiència de

molta anys, va ser possible trobar aquesta solució idònia per poder acudir a totes les llars igualadines d'extrarradis, de tal

manera que en la nit màgica del cinc de gener, les il·lusions i somnis de petits i grans es vegin acomplerts.

Per fer-se una idea de la complexitat d'aquesta organització, ens caldrà sols donar uns detalls estadístics:

Nombre màxim de paquets entregats, l'any 1973, 2.239.

Criats o patges que porten a cap el repartiment, 267.

Hores esmerçades en el repartiment, 3 1/2.

Vehicles per a transportar els paquets, 21.

Aquests són en poques paraules uns retalls de la història de la Cavalcada de Reis a Igualada que, sortosament,

ha trobat uns fideles continuadors igualadins tan esforçats i decidits com aquells que, ara fa 87 anys,

ta començaren al Centre Catòlic d'Obres.

I acabem amb aquelles primeres ratilles que hem llegit al setmanari "El Sometent", que diuen: "Gràcies a Déu, en nostra

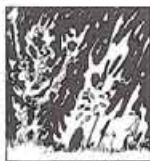
ciutat podem dir que res hi ha pogut la corrent materialista que per totes parts destrueix com flama abrasadora

lo que podríem dir-ne aquesta vida de l'esperit que fan endolzeix les hores amargues d'aquest món".

Que sigui per molts anys!

JOSEP VIDAL I BERTRAN

AUGA DELS REIS DEL 87 (A L'ESTIU CALOR, A L'HIVERN FRED)

A casa d'espasa que, muntada
ha ardit en un moment.

En un hivern i gel,
no ha pogut ser estalviat.

Per això, Rajas, Rajas, Rajas,
perquè no podien resistir-lo.

És que el Rei té a veure,
una gran preocupació.

En que han patit del seu cos,
l'esperança els porta al cel.

En què han patit el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Tant i a que no podien
resistir el cos, no podien resistir-lo.

Perquè gran desgràcia
a casa i de morir.

En que el Rei té a veure,
que se li ha d'ir a veure el Rei.

En que gran desgràcia
a casa i de morir, no podien resistir-lo.

I a que no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

En que gran desgràcia
a casa i de morir, no podien resistir-lo.

Perquè gran desgràcia
a casa i de morir, no podien resistir-lo.

En que gran desgràcia
a casa i de morir, no podien resistir-lo.

En que gran desgràcia
a casa i de morir, no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

Perquè no podien resistir el cos,
perquè no podien resistir-lo.

BARCELONA: Editorial Vinyet i Miquel — GIRONA: Editorial Vinyet — TARRAGONA: Editorial Vinyet — ALICANTE: Editorial Vinyet — MADRID: Editorial Vinyet — SEVILLA: Editorial Vinyet — GRANADA: Editorial Vinyet

PATRONA EL MOLÍ I L'OSTRE AJUNTAMENT D'IGUALADA

CENTRO CATÓLICO DE OBREROS.

REGLAMENTO.

CAPÍTULO PRIMERO.

Objeto del Centro y sus medios.

Artículo 1.º Los objetos del Centro, son: Primero: Fomentar y propagar las creencias católicas romanas baso de las buenas costumbres, por medio de los conocimientos religiosos-morales, científicos, literarios y artísticos. Segundo: Proporcionar al mismo algunos ratos de honesta expansión en especial los Domingos y días festivos.

Art. 2.º Para cumplir el Centro su objeto religioso, se coloca bajo la protección de la Sagrada Familia reconociendo por patronos á Jesús, María y José obreros en el taller de Nazaret. A este fin se consagrará una fiesta todos los años el día 1.º de Enero. En este día se obsequiará además á la Sagrada Familia con una comunión general á la que deberán asistir todos los socios que no se hallen legítimamente impedidos.

Art. 3.º Para cumplir el Centro con su objeto moral, no se admitirán en él á sujetos de costumbres públicamen-

CRIDA

Doc. 2

Que 'l Nunci dels Reis d' Orient fa als nens y nenas bons-minyons ab motiu de la vinguda dels tres Reis Magos à la ciutat d' Igualada la nit del 5 de Janer de 1899.

¡Tre tri! ¡Tre tri! ¡¡Tretretriiiiiiii...!!

Lo Nunci dels Reis, atent,
crida avuy à la manada,
per dirshi que 'ls Reis d' Orient
passaràn per Igualada.

Passaràn dalt de caball,
ab vestits de seda bona,
pels carrers anant y avall,
quan vindrán de Barcelona.

La música, anomenada
dels joves del Sagrat Cor,
los farà una gran tocada
per posàls de bon humor.

Ab los músicots al rebdera
y 'ls criats al sen costat
vindrán per la carretera,
quan las caçh haucàn tocat.

Los tres Reis qu' ab tant amor
vos roben obsequiar
se dihen de nom Melcior
Gaspard y Baltasar.

Tots tres Reis son bons y sabis,
tots tres tenen ab amor,
la rialla sobre 'ls llavis
la bondat à dintre 'l cor.

¡Ay, quin goig poguerhos veure
als tres Reis com los veuréu!
¡Ay, quin gust lo poguer leurer
los plats plens com tots trauréu!

Los veuréu ab robes fines
fent l' utlet als que son bons,
repartit moltes joguinas
per botigas y balcóns.

Portaràn no sé quants cotxes
plens de flautas y timbals
escopetas, jochs de botxas
y vestits de generals.

Carros, bolas, rolas, trampas
y librets ab sants bonichs,
cuadros macos ab estampas
pels ueus grans, mitjons y xichs.

Per las noyas aplicadas
que als papirs han obelhit

ninas macas ben mudadas
qu' están quietas día y nit.

També neulas, pastas fines
y confits de lo milló,
y entre dolços y joguinas...
una mica de carbó.

Apa, nens y nenas-ninas,
feu las cartas desseguit
perque os omplin las botinas
les tres Reis aquella nit.

Si es que feu molt mala letra
y feu topos y gargots,
ells no os han de comprometre,
ni 's riuràn de vostres mots.

Quan tinguéu la carta escrita
~~la tirán dintre 'l bussó,~~
com que molt se necessita
no os deixéu la direcció.

Escribita à estil becòlich
(ó pagés) no mirén prim:
lo bussó al «Centre Catòlich»
del carver de Sant Joaquin.

Apa, nens, creyéu als pares
apa, nenas feu bondat
y podréu veurer las caras
del tres Reis molt aviat.

Feu las cartas desseguida,
fentlas fer si no 'n sabén,
demanéu allí sers mica
las joguinas que volguén.

Y dels Reis à la vigilia
ab lo cor posat ab Deu
al costat de la familia
los presents esperarén.

A l' sírosa comitiva
ben contents podrén mirar
y veuréu com vos arriba
lo que 'ls varéu demanar.

Miraréu entre músicas
y entre llams d' atxas de vent
las joguinas més bonicas
que os han dut los Reis d' Orient.

LO NUNCI DELS REYS.

LA SEMANA DE IGUALDA

PERIODICO DE INTERESES RELIGIOSOS Y LOCALES

PRECIOS DE SUSCRICION	ADMINISTRACION Y REDACCION	A. N.
Igualdá, trimestre 6 reales.	ADMINISTRACION Y REDACCION	A los suscritores
provinciales 6 »	Calle de Santa Maria, 5.	Abonos y Remitidos.
mar y extranjero, semestre 16 »		Se paga por adelantado :

Las mujeres del Mas Castellón, ayer por la noche desesperadas, saqueadamente se dirigieron a aquellos portales. En vista se presentó un eugenario se hallaba resaca de las llamas; las mujeres apagaron el fuego del trasladaron al herido para los remedios que se usaban, el pobre anciano se refirió a ese que para calentarse se había tendido a sus carnes y

los aficionados del día, la noche del 6 del mes siempre aplaudido

no puede hacerse mención de ellos, pues todos están y todos arrancan y estrepitosos logro se nos precisara sobre los aficionados a Jaime Borrás y don que aficionados parecidos y de lo más cogido y de lo más salió complacidísimo

en esta ciudad existe un no ofensivo; confiar uno de los asilados con la comida que se

que cuando se veían los más extraordinariamente concurrido, si el tiempo es favorable.

A las seis y media de la tarde del día 5 del presente, acompañada de la Banda-Orquesta Juventud Filarmónica, salió del Centro Católico de Obreros la magestuosa comitiva de los Reyes Magos, precedidos de brillante estrella guiados por un ángel que ostentaba ricos vestidos. La severidad de los Reyes, sus preciosas vestiduras y la alegría que despertaban entre la gente menuda, repartiendo juguetes a granel, presentaba ante los ojos del espectador, uno de aquellos cuadros que tanto entusiasman al ver hermanada la inocencia con las tradiciones católicas.

También se repartieron dulces y juguetes a más de cuatrocientos niños pobres de ambos sexos, participando así de una fiesta que de otro modo sería tan solo para la clase acomodada.

El día 30 de Diciembre la Comunidad de Presbíteros de Santa María celebró Capítulo para la renovación anual de cargos. Felicitamos a los agraciados.

Están de enhorabuena los Padres misioneros del Inmaculado Corazón de María, y puede estarlo Cataluña también, por la declaración Venerable que la Congregación de Roma ha concedido al Apóstol catalán, el insigne Padre Claret, natural de la villa de Sallent.

La casa del papel de fumar «Job» Rambla Canaletas, 5, Barcelona distribuye este año a sus favorecedores un precioso calendario dibujado por el célebre artista de París Mr. Leandro. Es notorio que entre todos los papeles de fumar el «Job» ocupa el primer lugar; es el más fino

Deo.—Billetes extranjeros.

Francos	27
Liras	28
Marcos	26
Dollars oro	31
Dollars billetes	30 50
Billetes italianos	20

Cupones.—Vencimiento 1 de Enero de 1900.

Cubas em. 1886 Ptas. 1'80 por cupon 1 p. 8	
» » 1890 » 4 » » » »	
Interior y Exterior descuento 21 50 » »	
Amortizable	11 » »

El ha per vendre ó atender según venga, junt ó per rat una casa y terreno propi per cualsivol indú a prop de la Estació del ferro-caril. Donarà rató á cal Sedasser de la pescatería.

Recojed sellos usados de correo

nacionales y extranjeros, hasta los más ordinarios, para tarjetas de visita pobres que se deslucen al ser usadas. Magníficos recuerdos religiosos y afectuosos Rosarios de los Padres Crucíferos y de las Hermanas de San Antonio de Padua serán enviados como recompensa. Pedir los sellos y enviar los sellos de correo al Despacho de la Obra de Italia, PORT BLOU, (Geneva). Los sellos de correo se envían como muestra sin valor en paquetes ordinarios certificados.

sección religiosa

Sábado	13 S. Gumeriando y Sta. Gláfrica
Domingo	14 El Santísimo nombre de Jesús
Lunes	15 S. Pablo y S. Mauro abad.
Martes	16 S. Fulgencio ob. y S. Marcelo
Miércoles	17 S. Antonio abad y Sta. Rosa
Jueves	18 S. La Catedral de S. Pedro en I
Viernes	19 S. Casuto rey y mártir.

Iglesia de RR. Recolectas.—Mañana la Asociación Teresiana celebrará su función mensual. Por lo

El Ayuntamiento,
su señoría del día
de ayer, acordó
dotar de 25 pesos
al objeto mencionado
quince de
Diciembre de 1903

[Signature]

Después de lo que el
Centro Católico de Oaxaca
de esta ciudad, verificar en
Enero próximo la fiesta de
los Reyes que anualmente
celebra, acude a ese M. J.
Ayuntamiento, para que:

Haciéndose cargo
de los cuantiosos gastos que
supone el reparto de jugue-
tes y otros objetos gratis
a los niños y niñas pobres
que concurren a las varias
escuelas de esta ciudad, se
digne contribuir, lo mismo
que el año pasado, con la
cantidad que era conve-
niente al sostenimiento de
la mencionada fiesta, de
cuyo laudable acto queda-
remos sumamente agrade-
cidos.

Al mismo tiempo su-
plicamos a ese M. J. Ayun-
tamiento que, si ser posi-

ble, nos presta dos tra-
jes de Alguacil, propiedad
del mismo, que figuraron
en las fiestas del centenario
del Santo Cristo, y que
serian destinados a la cabal-
gata que para la citada fes-
ta se organiza.

Espero que nos prome-
temos alcanzar de sus bené-
volos corazones.

Dios gde a Vds. muchos años.
Aqualada 26 de Noviembre de 1903

El Presidente

M. J. Cor. Alcalde de esta Ciudad

L'IGUALADÍ

Porta-veu del partit republicà d'Igualada i el seu Districte

Subscripció: **Redacció i Administració:** Rambla de Canaleies, núm. 41

Avísos, Anuncis i Remittits a preus segons tarifa

El preu de cada número és de 500

Per anuncis, dirigir-se a l'Impremta de nostre periòdic

De cada article pot remouar-se al seu autor.

Als nostres amics i subscriptors

Des de fa una llarga temporada que nostre periòdic, per causes de tota coneguda i que no és necessari explicar, veuix actuant amb una feblesa i una moderació tan accentuada que desdria completament de lo que té d'ésser una publicació porta-veu d'un partit republicà. Un partit polític és una agrupació de línia contínua, vigorosa; i per lo mateix necessita que le homes que'l dirigeixen, que l'enramen, poseuixin una gran força de voluntat i espiguen imposar se tota mena de sacrificis i, sobre tot, estiquin inflamats pel foc viu d'un ideal que desperta l'ideal per a'l quin lluiten.

I un periòdic és el reflex d'aquest ideal, la flama que l'illumina l'esperit d'una sol·licitud que pensa i acciona al moment, guida sols per l'afany d'assolir lo que és aliment per a la seva ànima; l'ideal. I aquest periòdic, per a complir hà la seva missió, té d'estar identificat amb el credo polític dels homes que s'agrupen sots els plècs de la mateixa bandera, té de conviure amb ells, té d'infiltrar-los hi la doctrina dels grans homes que han dedicat la seva vida a la consecució de lo que és la gran obra, indispensable per a perfeccionar l'Humanitat, per a que la Justícia regnes sobre la Terra, per a que la Fraternitat presidis tots els actes, per a que l'Amor, regnes el llac de germanor que converteix aquesta vall de llàgrimes en un Paradís. Un periòdic polític, en resum, té d'ésser el porta-estandart que guii en els moments difícils del combat, que encandeix els ànims dels que defalleixen, que entusiasmi als indiferents, que protegeixi als més decidits i que aconselli als veuts.

Per això els elements directores de la política republicana local, han cregut convenient renovar la Redacció de L'IGUALADÍ, aixís com canviar la direcció. Tinguin la seguretat els nostres amics, que d'avi en avant, nostre periòdic, actuarà en el verdader caràcter republicà que sempre ha sigut el seu distintiu, ja des de les seves primeres èpoques.

Ens plau fer-ho constar aixís, i esperem de tots els nostres amics i corresponidors que seguiran prestant pos el seu concurs, com fins avui, en bé del partit. Nosaltres, en nom d'aquella Matrona, gentil, i simbolitzadora de la llagrada causa de la Llibertat, vos ho agratrem.

La Redacció.

MENTRES ELS REIS PASSEN...

En mig d'una aparatoso magnificència, passava la carrera de la noia una cavalcada en la que s'hi destaquen tres figures reials, representant a'ls altres Reis d'Orient de que s'ha parlat a la llegenda bíblica. Van montats en soberbis cavalls i acompanyats d'un munt de criats que, omplint-se per daltura i d'heretes, representen una infinitat de joques que la bona Reis Màgics han portat de llunyes terres, per alegrar de la joventut.

Els aquesos una colla de gent, principalment muntada, feturosa de veure a'ls deturats d'ant de la casa, si pensen amb ells. Empla els Reis ja saben quins són els més que mereixen a'ls seu la veu i quines les cases que han de viuar. Psegueix als Reis Màgics sola porten joques pels nens bones novetes. I als nens bones novetes són tots els de les cases adinerades que han pogut complir joques pels seus fills, novament curia per a que els Reis es recorden d'ells. Pass, nens d'orient no hi hà joques pels fills dels miserables i els pobres. Els d'orient, els bons Reis no porten ni

Els organitzadors d'aquesta cavalcada són homes d'una integritat religiosa sens límits i els veures somriure al pas de la magnitosa comitiva, convençuts de que fan una gran obra, proporcionant una moment d'alegría als infants; més no s'adonen de que amb aquesta alegría dels nens ha ve ajuntada la tristor i fins lodi dels adults... desis que per no haver sigut els seus pares una joques per a començar en joques, han vist desilusionats com els bons Reis passaven sens que'ls seus criats fessuren a casa seva.

Acabada la jornada, els Reis es retiraren a descansar, a solista, amb la agradable impressió que els ha proporcionat veure les cares rialleres dels infants bones novetes per a quos els Reis han portat meravellades joques... mes no s'han desitigat un moment a reflexionar que'ls nens d'orient, per a'ls quals no han portat res, en aquells mateixos instant els privats d'adormir-se, a causa de no haver-los visitat els bons Reis...

L'història també ens parla de Reis que han passat pel camí de la vila, deixant a sol pas un seguici de peddones, les unes nistes, les altres

agradats. D'aquestos Reis n'hi han hagut de bondadosos i de cruels, de savis i d'ignorants, de magnànims i generosos i de vanjosos i superbs, emprò tots han sigut proteges per les lleis humanes. Aquestos homes coronats, son declarats involutables per altres homes que han conciderat una Constitució. Tant-e-val que s'empresen per a dirigir el govern d'una nació, com que no ho fessin; que potessin aquells prelarar insidiegues que necessita que es creu amb dret a imposar la seva voluntat a altres homes, pel aco de l'haver nascut dintre un país real, com que no la potessin; que sien d'ànima mesquina i d'esperit orgullit com de gran volutat i talent d'ociositat per a governar un país; tant-e-val. Són involutables i irresponsables. Les lleis humanes exigeixen als ciutadans respecte al tractament i a aquestes tres coses: en canvi ells estan autoritzats per a procedir com millor els sembli respecte a aquestos mateixos ciutadans. Es veu un major contrastant:

— Els Reis Màgics, de quincells, i els Reis verdaders van passant... els uns representen joques pels nens, els altres lleis pels homes. Els primers, sem que men, amb tal de saber montar a cavall ja serveixen els seus, per a servir, necessàriament moltes qualitats, que la majoria d'ells no tenen... a pesar de lo qual gouguen en el seu lloc fent de rei, per la voluntat d'els pòcs, pòcs, pòcs i per la covardia dels nens que, amb tot i estar descontentos, no tenen el suficient valor per a despendre-amb un gest, heròic—d'aquest regim que'ls roba i els esclaviza.

J. Quintana.

Ecos d'actualitat

Novament els catòlics de nostre districte han organitzat enquany la mascarada dels Reis d'Orient novament han volgut ensenyar en els infants nens i grans, la tremenda desigualtat de nostre societat cristiana. Els pobres en una part i els rics en l'altra. Constitua la comedia. Tots són germans, anons predran el propagandis del cristianisme i immediatament en nosa el aces de la veu anoy arrambant als desheretats a una banda i els privilegiats a un'altra. Els nens pobres haurov vist, desoladament, com els Reis i sots criats passen de llarg davant el balcó de sa casa, i cum alyeunos pensaven l'escalera per a enllisar-se, carregats de paquets, al balcó dels nens rics. La primera desilusión de la seva vida n'indran d'agrimonia i ternarcarada dels Reis catòlics. Aquests si haurov demostrat que en el món que comencen a veure hi hà classas...

Durant aquesos últims temps en que la lluita social s'ha let sentir més intensament—mencis a l'eglogia del capital—bens s'entén l'ocurrència a joques de veudes i amb infinitat d'argumentes aquesta política de classas simbolizada pel Sim-dies som. Tot el poverge s'ha posat d'acord per a desautontar les apropiacions obreres que, baix

DE LA FESTA DELS REIS

El dia 5 del present mes, com els anys anteriors, nostre Centre va organitzar la tradicional festa dels Reis, amb la consegüent cavalcada, que recorregué nostres carrers, per a distribuir joguines als nens i nenes de la ciutat.

Una de les modificacions introduïdes en aquesta festa, i que ha meregut l'aplauiment sincer de tothom, ha estat el repartiment de joguines, entre les famílies necessitades, en llurs propis domicilis, en lloc de fer-se, com abans, en nostre local.

Que aquesta festa ha pres carta de naturalesa en el conjunt d'actes populars igualadins, ho prova autènticament el fet de la subscripció oberta per a eixugar les despeses que aquest acte ocasiona, en defecte de la subvenció que, anteriorment, l'Ajuntament atorgava.

Aprofitant la suggerència d'uns amics nostres, vàrem obrir una subscripció, de caràcter íntim, que donà el resultat següent:

Lliga Econòmica, 100 pessetes; Centre Catalanista Republicà, 56 pessetes; Circol Mercantil, 50 pessetes; Casino Foment, 25 pessetes; Càmera Agrícola, 25 pessetes; Club Excursionista, 22 pessetes, i altres donatius, 120 pessetes.

És perquè no sabríem cloure aquesta nota sense palesar nostre agraïment per a tots aquells que han contribuït, ja sigui per medi de l'auxili econòmic, ja per l'ajut moral, al major esplendor d'aquesta festa que, sincerament, fem constar la participació que tenen en el nostre reconeixement més legítim.

NOTES CURTES

El nostre BUTLLETÍ es reparteix gratuïtament al soci del Centre quan aquests paguen la mesada corresponent. Si algú desitja adquirir-ne altres exemplars, i és possible servir-los-hi, els trobarà a Consergeria, al preu de vint cèntims. Les subscripcions s'admetran únicament per anyades, a 250 pessetes.

El BUTLLETÍ publicarà o es farà eco de totes les suggeriments, iniciatives i comentaris que els socis li trametin per escrit. Aquesta mena de col·laboració espontània, que serà molt agraiada, haurà d'ésser dipositada a la bústia del BUTLLETÍ abans del 1.º de cada mes, a fi de donar-li curs oportunament.

En aparèixer el present número estarà ja celebrant-se el cicle de conferències que sota la rúbrica *Temes d'ara* ha organitzat la nostra Secció de Cultura, i que tan fort interès han desvetllat en els sectors cultes de nostra ciutat. El mes entrant, si Déu vol, ens n'ocuparem tal com pertoca.

El 1.º del passat desembre passà a millor vida la senyora Maria Llorach i Genovés, mare del nostre consoci el Rnd. Ricard Costa. A ell i sa família el nostre cristià condol.

— També féu el seu traspàs a l'eternitat, el dia 29 del mateix mes, el senyor Josep Ortínez i Masarnau, pare del nostre consoci Jaume Ortínez, al qual acompanyem també en el sentiment.

Recomanem aquests difunts a les oracions dels nostres lectors.

Enguany, com és tradicional a casa nostra, durant les festes de Nadal i Cap d'Any s'han celebrat les funcions de pastorets.

Com sempre, també, s'han vist concurrèndissimes, tant les representacions de l'obra «L'Estel de Nazaret» com les de «La Llum de l'Establia».

Les representacions d'aquestes obres de teatre, en aquells dies, deuen coexistir de tal forma amb els torrons i les neules que no és possible prescindir de les unes sense dependre's dels altres.

Així sembla demostrar-ho el fet del gran contingent de públic que ha presenciat les esmentades representacions.

Val a dir, però, que nostres aficionats han complert la seva missió amb un encert ben remarcable, el qual, indubtablement, ha estat el més important factor de l'èxit.

Mereix, en aquesta ocasió, un apartat especial l'exactitud de perspectiva i colorit de les decoracions amb què va equipar-se l'escenari, les quals van ésser celebradíssimes.

El segon diumenge d'aquest mes, festa de la Sagrada Família, fou reeditada profusament una fulla, editada pel Centre Catòlic, contenint les Normes de l'Episcopat Espanyol als catòlics de tot el país. D'aquesta manera tan escaïnt i oportuna el Centre ha començat enguany les seves tasques de propaganda religiosa.

Dintre de poc, organitzat per alguns amics de la bona música, es ce-

lebrarà, en nostra sala-teatre, un concert d'arpa, a càrrec de la senyoreta Rosa Balcells, amb la col·laboració de la «Orquestra Cecilianas».

Alguns de nosaltres poguérem oïrla, quan el seu concert íntim, donat en una dependència de la Caixa de Pensions i, aleshores, ens fèrem càrrec de l'alta valor de la jove concertista.

De totes maneres, és precís treure a relleu que, recentment, ha tornat de París, on ha ampliat els seus estudis de música, que acabat d'una manera brillantíssima. Però, per sobre de tot, hi ha la circumstància de que hagi estat presentada per l'il·lustre mestre Pau Casals, la qual és suficient garantia de l'èxit que augurarem.

Nostra Secció d'Aficionats està treballant intensament per tal de representar, amb tota la propietat possible, l'obra original d'En S. Llanas, el nom de la qual és «Carles de Vianna».

A manera de pròleg, i per tal de situar el públic en l'acció del drama, nostre consoci Joan Lucià farà un resum històric de la vida del príncep i circumstàncies que l'acompanyaren. Cal fer present que aquesta obra no ha estat representada des de l'any 1916, i encara ho fou en castellà.

S'està ultimant el programa de les tradicionals conferències de Quaresma, que tindran lloc, com de costum, els diumenges a la tarda, i van destinades exclusivament als nostres socis i llurs famílies. Esperem que tant el prestigi dels conferenciants com els temes a tractar cridaran fortament l'atenció.

LA FESTA DE REIS

Dirre els records que tots conservem de nostra infantesa, cap païser més joliu, més agradable que el dels Reis. Amb quina emoció vèiem el crut ros, blanc o negre, separar-se de la cuniviva, precedida per l'estrella resplendent, i venir des d' nostre balcó a finestreta. Quina emoció més fonda quan vèiem que aquell ésser sobrenatural, en nostra pensada, ens entregava el paquet, que a nosaltres ens semblava sempre el més voluminós i d'anàvem els juguets que havíem demanat en la lletra feta amb tanta innocència i amb tanta esperança!

Quantes vegades, el pas dels Màgics pels nostres carrers i places havia embadalit als petits i emocionat als grans, i no paques d'aquesta cavalcada. N'havia començat un idil·li que després s'havia transformat en una llor cristiana i, sempre, els records de tot hom embolcallaven la caravina màgica en una alegria pura, una joia intensa, mai a ningú havien molestat.

Forasters i gent de casa omplia el carrer de la Soledat a l'hora de l'arribada dels Reis Màgics; en el repartiment de juguets a les famílies menesteroses es feia que també arribessin a elles la joia que omplia a les demés, i per tot arreu, balcons plens i carrers enlluernats, i els quatre cavalls amb estrella, angel, Màgics i corrossics, passaven una vegada a l'any per tot arreu i tota la ciutat en rebia l'influència benefactora.

I l'endemà, quina gatzara. Les fires omplien els carrers; a la Plaça de la Creu, els guaitaires feien rotlla, i la quitsalla amb tots els instruments discordants produïa del pas dels Reis, feia reunir els sons de festa, i abundava per tot arreu la satisfacció de veu-

re com al Cel es recorden dels nens i nenes que són bons ninyons.

Però, tot això s'ha acabat. El pas dels Màgics aquest any no es farà més que pels moranys del Cel, i l'alegria dels infants benestants solament començarà l'endemà al matí, quan vegin els juguets als balcons o damunt el llit; però, i els infants pobres, aquells que rebien directament dels Reis el juguet, i que ara no el tindran, amb quina tristesa no recordaran la diada de Reis de l'any 1933!

L'autoritat governativa no ha volgut ajudar els desitjos dels que no volien que es perdés un dels nostres costums més típics, i pezi els esforços realitzats per la Comissió de Reis, pesi a les gestions dels comercians a qui perjudica també aquesta decisió, no ha considerat prudent donar el permís que se li demanava, i refermant la seua primera determinació, ha privat el pas dels Reis pels nostres carrers.

I, cosa rara; si consultem individualment els membres de nostre Ajuntament, són molts, la majoria, que diuen que ells no negarien la permisió; el mateix Alcalde sembla, o semblava, inclinat a una transacció, per bé que de moment posava unes condicions inacceptables, que podien anar-se endolint.

Doncs, qui és el causant, qui és el que ha disposat que aquest any no fos permesa la sortida de la cavalcada dels Reis? Fóra convenient sapiguer-ho, per veure a qui han d'agrar els infants "humils" (per utilitzar la paraula de moda) l'haver-se perdut les joguines de la diada de Reis de 1933.

CRONICA LOCAL

Sessió de l'Ajuntament

Després d'el temps breu de la sessió anterior, el Sr. Pons, Parades, Rocca, Parades i Rocca Puig.

El Sr. Parades: bona lectura a l'acta de la sessió anterior, que és aprovada.

DESPATX COMUNAL

QUESTIÓ SERRA, EN NOM DE LA SECCIÓ FEDERAL DEL CENTRE REPUBLICÀ. Sollicita una subvenció per fer la festa que es proposa celebrar per Cap d'Any per a obsequiar la memòria de les famílies pobres de la ciutat.

A propòsit de la Comissió d'Hivern, se'n fa un llistat de 100 pessetes.

La seva comissió d'una instància del Centre Català, demana autorització per a ser portat a l'ordinació municipal dels Reus, i encara una resolució per a controlar i fer despeses que importen els juganets que, com cada any, es repartiran als nens de la ciutat a la vigília de la diada dels Reis.

La mística Comissió sollicita atorgar una altra subvenció de 100 pessetes.

La primera part de la instància està, però, incoordinada.

El Sr. PANADES demana la paraula, però diu que ell no està conforme ni amb l'una ni amb l'altra; l'una, perquè, si és agafant una cosa bona, cada any es presenten els mateixos casos; l'altra, perquè demana més Reus. Torna en el temps — és exactament el mateix argument — el Sr. Parades — que era l'antic l'arranjament dels Reus, és el que ens donarà algun dia bona memòria els Reus que pugem pensar juganets a la ciutat.

Proposa, ja que són diverses les entitats que organitzen aquesta mena de festes, que l'Ajuntament hi faci pel seu compte, i així els donaria un caràcter més general. Amb els diners de les subvencions i amb els que es fan pagues ajuntant-hi, es podrien fer coses de pagar per als pobres. A la festa podrien intervenir-hi tots els entitats, i així s'ompliria una cosa que queda buida, ja que el Centre Republicà i el Centre Català no són massa petits per la grandària d'Igualada.

D'aquesta manera treuríem — diu — la subvenció que es creia que els Reus demanaven a la ciutat.

Alegua que cal evitar que aquestes festes no s'entengui per a comprar a la mateixa manera: cançons, danses, i altre material militar.

El Sr. BOSCA li contesta que la Comissió d'Hivern no vol venir en les subvencions concedides així ni mitjà d'obsequiar la memòria de la ciutat. Així com se'n atorga una altra a l'Ateneu perquè pogués contribuir a una bona humanitat, no per no pagar-la, els recursos que també l'ha sol·licitada. Ara no hi hauria temps de fer el que proposa el Sr. Parades. L'altra part de la seva memòria, referent a les armes de juganets, pot tenir-se no obstant per a inclinar-hi a les entitats amants.

La petició del Centre Català té una primera part...

El Sr. BOSCA no completa el seu parlament, segurament perquè el Sr. Parades rebutja la paraula. No diu que no s'hagi de donar — manifesta en to d'afectament — jo voldria que aquest obsequi al seu més gran. Si no hi ha temps perquè, que l'Ajuntament ho faci per un altre any.

La cosa acaba així.

ORDRE DEL DIA

Es llegeix el text del dictamen de la Comissió d'Hivern, emagist sobre la memòria formulada pel Sr. Bosca en la sessió anterior proposant s'atendís la conveniència d'aportar el pagament del repò. Justifica l'actuació del Sr. Bosca que diu les motius per la indicació que el propi l'administració municipal que ha adoptat un sector de ciutadans en no voler pagar els tributs.

Proposa l'entramada Comissió així a l'ajuda: Primer, que a partir de divendres, dia 22, ja pagui el tribut de l'Impost dels Especials municipals. Segon, que no hi hagi restes de la setmana transcorreguda, però sempre, a l'importació de les corresponents obligacions. Tercer, que es fixi un termini voluntari perquè els deutors a l'Ajuntament satisfacin els debers, declarant-los incursos en cas contrari en apreni del no per tot del seu import. Quart, que es faci públic, per mitjà de premsa, aquesta resolució.

El Sr. BOSCA diu: jo voldria que es discutís íntegrament aquest dictamen. Reitero els motius de la meua memòria, haig de declarar que en crisi en el deure d'assisar a l'Ajuntament sobre les dificultats econòmiques que ens hauria tocat a primers d'any, jo que ho he sentit que en nega sistemàticament a pagar els tributs municipals per la

qual sense si no es prenen mesures energiques menys una podria trobar amb dificultats insuperables.

Si haguessim tingut d'economista, a conseqüència de la greua sector econòmic, les brigades fons i central, hauria aiat parlat d'ajuntar el pagament de l'Imprest.

Ara, però, crec que les mesures que s'han pres, són suficients per a afrontar aquestes dificultats.

Comencem a articular del diari local; el Sr. Bosca diu que (però demostreta la legalitat del Repartiment, pel fet que, des de la salubritat dels canons, tots els repartiments s'han fet igual, segons els canons tributaris).

Tenim altres d'interrogants — continua dient — com són els de l'Hospital comarcal. Per a realitzar-los hauríem de comptar amb les disponibilitats del Pressupost. Si no haguéssim trobat moltes vegades a passiva política i el que agirem, les hauríem trobat sota les conseqüències pressupostàries.

Diu que va a demostrar que la situació econòmica de l'Ajuntament és esplèndida. A tal objecte, llegim un estat demostratiu dels deutes i crèdits de l'Ajuntament, advertint que podem examinar-lo no sols els regidors sinó tots els ciutadans.

Segons la nota de Compensació, l'Ajuntament ha de cobrir:

pel Repartiment de 1924, 17.855 pessetes; pel de 1924, 69.694 ptes. i pel de 1923, 84.222 ptes. Total 171.771 ptes.

Si es cobria el 10 per 100 en concepte de partides fallides, resten 154.713 pessetes.

Per altres procediments, resten 22.058 pessetes. Total dels crèdits, 206.774 ptes, que hem de pagar voluntàriament.

El deute són els següents:

Deutes diversos, 12.715,11 pessetes; imprestos, 42.590. Total: 55.310,11 pessetes.

Per tant, resta un líquid a favor de l'Ajuntament de 131.463,89 pessetes.

D'aquesta quantitat no en dedueix els interessos dels cupons i l'importació de l'Imprest, perquè aquesta diners són en caixa.

Respecte a l'obervació que fa l'articulació de l'elementari diari, de què a Igualada s'ha agostat la important contribució, cal tenir en compte que si comparem els nous tributs amb els dels antics Ajuntaments similars, resulta que ensa en quedem curts.

A més, l'Ajuntament té el deure de subvenir les necessitats i garantir les llagues de caràcter social.

El l'articulació es basa en conservar i el deure, i si les despeses per diari — diu el Sr. Bosca — arriben a menar a l'Ajuntament i sustenten uns crèdits contrastats, hauria d'interrogar.

Analitza d'una que tenia l'obligació de fer el que hauria.

El Sr. ROCA PUIG diu que no hi ha necessitat de discutir íntegrament el dictamen, ja que la seva redacció reflecteix fidelment el criteri de l'Ajuntament.

El que es vol dir és el venible sentit de motiu que té la fraseologia, a la qual s'ha donat una interpretació forçada i conseqüències polítiques. Solament ara, i basant-se en principi d'igualtat, haig de dir la meua opinió per a ser prescisa.

El Sr. Bosca, en els seus l'acta, no ens dona motius, continua dient que hi una vella d'informació, que podria servir amb el dit, que va de dir ja en ja acordat que no es pagui el Repartiment, al llegit i qualsevol les despeses ja els treuen.

Diu que va a citar un cas típic: Un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

El Sr. Bosca, en els seus l'acta, diu que les despeses ja les treuen.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

Un altre cas típic: A la ciutat, hi ha un nen de la ciutat, molt conegut per a la ciutat, en presentat a cobrar una taxa a l'Ajuntament. Li foren llistats els rebuts del Repartiment.

RELOJERIA PONS

Vegi en els nous aparadors de la casa els últims models.

RELOJERIA, JOIERIA I OBJECTES PER A PRESENTS

reduïts

RELOJES GARANTITS a 7,90 pessetes
PULSERS PER A SENYORA des de 25 pessetes.
SENYOR formes decorades des de 25 pessetes

Si et seu gust és deli col... demana setpre

XOCOLA'IA

"Monestir"

Venda exclusiva a Igualada

Cal Sr. Mag

Born, 18; Carre Nou, 16 i 4

HI HA PER A LLOGAR

MAGATZEM DE SOLA

Amb tota la maquinaria (CILINDRE, PREMSES, CANSTRO PEGOS, etc.) en bon molt estatu.—Red. En aquesta Adh. llistada

CRONICA LOCAL

d'«Un mena d'amor», de G. A. Jordana, per exemple.

I és que la nostra novel·lística senyala que faes ara un reconecte cels seus summs. Davant ella s'ha van ara, desorientats com estan a voltes els nostres escriptors prosaistes, veu el naturalisme cosmopolita de bon tu, o ens han de reflectir nos inquietats de la penetració psicològica directa. Narcís Oller i Miquel Lloç, en dues generacions i en dos cursos diferents, vindrien a ésser els dos «capítols» d'aquesta tendència. Oller i Riera i Joan Santamaria, de qui cal dir a bon punt conixer les produccions d'elles, representen un esforç per renovar aquest horitzó limitat, en permutar una imaginació, en temes, en personatges i en accents, a aquesta crisi creadora, a aquesta mitiva de fantasia, més precisa encara que no la observació de que sembla patir a nostra novel·la. S. Juan-Arbó, amb una mena d'humanisme superació del ruralisme. C. Fages de Climent, amb una interpretació contagiada de la petita història, al costat de tanta altra, entre els quals la tradició apalmaria de Millia Raswell destaca positivament, forcen els nous camins. Però hi femos no es evidentment fressar-los, però abans de la serietat ajuda del mestratge, col sempre l'agilitat de la lluita i de la formació del propi temperament.

O. SALTOR

VOIVES I ESPURNES

—RIGIS' HAUCTORERS

J'entenc dels nostres esperances veu la fetta dels Sants Reis Màgics i, en particular, veu les manifestacions joques de la seva producció mística a favor dels nens que són bons i innocents de tot el món—hala figurats que ho vengui al port per a caldr'elles les il·lustracions rústiques de bona feitura, i d'elles per a caldr'elles el carter i com d'elles far—es muntada exclusivament pel simbolisme religiós que inclou.

Fe'la d'elles muntada exclusivament per simbolisme religiós que inclou.

MUEBLES
104
Gran Exposición de DORMITORIOS, COMEDORES, RECIBIDORES, SALONES, etc.
La casa que tiene mejor salida y vende más barato.
10% Hospital 10%

hauré una superació (ella, de gran felicitat) i de veure per l'independència agrícol del nen, amb el març el què què ha tornat quèlques pòdols mestratges.

Però, com que els freres dels infants s'ha desorientats, de nostra esperansa d'han estat presentats a improvisacions, plègans els mestratges i les d'elles cristianes.

Per això, els Sants Reis també passaran, però a contrari certament, pels Costes d'Espagna. Però no els faran personalment els obsequis a la mansada, però tan a voltes es col·laboren de la mansada d'una nova formació.

El fet és que els Reis passen. Però no passen els autèntics — ja tenen del que cremar — ja són, a més, autèntics, caputxins per Cap d'Any. Per això haurem d'observar la seva detestació. Els autèntics tornaran que, a canvi d'unes joguines, deixaran polidors al vot.
Sin ays Reis detestats, veu!

PICS

- Senyoreta, al 294?
- Comuina.

- Altra vegada?
- Sí home, que no veu que t'etornem el demans carbó per a la salafació?

Sessió de l'Atjament

Tingut l'ahir, amb assistència dels senyors Miras, Sàbat, Palau, Galarró, Escudé, Roca Ping i Roca Razon.

Alguns de ells lectura a l'aula de la sessió anterior, el senyor Miras, senyor Escudé, a un moment assignat a la mansada de la figura del que fou President de la Generalitat, senyor Francese Macià. Detalla les disposicions acordades per l'Atjament, reunint no assés extraordinària, per tal d'atjament-riar el dal de la ciutat i tornar-se al de tot Catalunya.

Com que aquesta sessió ha de celebrarse forçaament, proposa i així es fa, que com a homenatge joques, el Comissari, a peu dret, observi un minut de silenci.

El Senyor Sr. Nació Regala Focu que es aprovada.

No hi ha depexs oficials.

Ha procedit al servei de les 19 obligacions de l'Emprensa municipal de 1919, que corresponen avariar-se equenys, les quals porten el número, 1.389, 963, 786, 1244, 999, 665, 1117, 908, 843, 1221, 456, 1163, 403, 248, 479, 1374.

Les obligacions de l'Emprensa de 1920 que resulten amortitzades són: 1208, 1208, 394, 200, 1035, 1115, 1108, 1035, 1577, 126, 1048, 1218, 1765, 1088, 1274, 1374, 1606, 1120, 1096, 1271, 1282, 285, 1240, 390, 130, 471, 1540, 503, 1115, 1099.

S'atjenta per a efectuar obres al senyor Antoni Bausil.

I veu'ra més de nou, i aixeca la sessió.

LA "FULLA DOMINICAL"

Segons el corresponal de La Vanguardia, la "Fulla Dominical" d'Igualda ciutat serà aliverta d'una noveta transformació, suggerint-se el tract, hauran eltra, ja presentat un cas de redactors. Un altre el començament de l'Evangeli, omplint d'oracions dedicades a la liturgia i apologetica.

L'ESTEL DE NATZARET

Tal com anunciarem, diumenge i dilluns, a les cinc de la tarda, un estabí de noies del Cateisme representarà l'"Estel de Natzaret" en el Col·legi de la Divina Pastora, al qual són especialment convidada els Catequistes i Protectora del Cateisme d'Igualda, i les famílies que avien alumnes a més de les Catequistes de la ciutat.

Per tal de proveir a l'ordre, no es permetrà l'entrada fins a dos quarts de cinc, minja hora abans de començar.

PESSEBRES

El Pessebre de la F. J. C. pot visitar-se tota els dies, de 8 a 9 del vespre i d'11 a 1 del matí.

ANIVERSARI

Amb motiu del segon aniversari de la mort del senyor Josep Oriol Masarnau, avui s'han celebrat misses en diverses esglésies de la nostra ciutat i de Barcelona.

A. C. S.

—Amb motiu del setè aniversari de la mort del R. Pare Ribals (R. C. s.), capella que fou del Roser, s'ha celebrat aquest matí una missa en sufragi de la seva ànima.

NECROLOGICA

Aquest matí ha difunt l'Ànima al Creador, el respectable senyor Jaume Gasó Joberi. El difunt gradit de gran simplicitat a la nostra ciutat, on la seva mort serà molt sentida.

Desemem als lectors una oració per la seva ànima, i adreçam a la seva família la nostra més pregona condolencia.

PILATELISTES

Gran antic de agells per a col·leccions, per a vendre a preus rúdics

Santa Maria, 10, l'ris puats a totu!

D'ART

El pessebre de la F. J. C.

Es ha plajut molt la visita al Pessebre de la F. J. C.

El tema pessebrístic és un tema constant, però la inspiració del constructor pot donar-li una o altra forma més o menys ben orientada.

La part principal del Pessebre és la co-

va del Natzament, formada per una grup de peñes que, agostes per una fe ja pensada, proven el seu endreçament; ben Josep, amb mirada mirada a la Ver Maria, contemplat el divi Natzament, i ment les palles haurien i abundant de negrissa com, un rai de llum plena i treu les ribetes soques, i presentat la corona. Dos pastors s'apropen, i alla a la llum naziata l'innocència que s'ajunta al diu.

Es veu que els constructors d'aquest Pessebre han posat tant la seva atenció no en la nova, on es s'hi troba a mostrar detall dintre la seva construcció i justa interpretació, però així fa que possi així així de frudar al llum, el qual'ho a més ben definit.

Tenim de fer constar que les figures una figura esculpida que emmagatzem, llament en tot el seu conjunt.

Cada vegada quedem més admirats a questa existit de Joves Cristians, que presentant i decidida la col·laboració a les o' parais que la nostra terra és arrelada ions de l'ànima d'una manera franca i a, dable.

P. TERRAPET

EL CENTENARI DE LA HUMANA REDEMPCIO

Per a solemnitzar el transcendent es martí de la Redempció Humana, es celebrerà a la mitja Cap d'Any, una funció religiosa extraordinària a l'Església parroquial de la Maria, d'acord amb la Junta de les (Santa Hores.

de la CAIXA D'ESTALVI DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, vol dir una llibre d'Estalvi que s'anirà dotant sense adonar-vos-en, amb i aportacions de l'infant, sen sacrificis ni esforços econòmics: per gran de ningu... De gran i ésser el seu ajut per seguir i l'udis o per muntar un negoci. Si és una dona por ésser seu dut.

Sollicitu-la a la Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya
Born, 2 Igualda

HI HA PER A LLOGAR
MAGATZEM DE SOLA
Amb tota la maquinaria (CILINDRE, PREMSSES, CANASTRO, PESOS, etc.), en lloc molt cèntric.—Red: En aquesta Administració

CRONICA LOCAL

LA TEMPERATURA

De 24 màxima, 9 graus; mínima, 6.
De 16 màxima, 11 graus; mínima, 2.
De 28 màxima, 13 graus; mínima, 9.
De 17 màxima, 15 graus; mínima, 3.

Aneu a veure, diumenge vinent

Els Pastorets d'en Folch i Torres al Centre Tradicionalista

Excmo. El més adequat per a correpondre a una que he treballat a la
MERCERIA FRANQUESA

LES FÈSTES DE NADAL

Nadal fou celebrat a la nostra ciutat amb l'habitual i gaudi tradicional.

Melhorat que el dia de Nadal aparegué rebent el missatge a certes algunes, les nostres primeres vides ciutadanes són ben diferents.

Ahí el cel s'afavoria bon síc, però per les condicions de la nostra ciutat.

No obstant, la temperatura ha estat molt baixa.

En certes nassances han tingut extraordinària raiosa en la major part de les nassades de la ciutat.

La Missa del Gall, de mitja nit, al Centre dels PP. Caputxins, com cada any apleta una concurrència nombrosíssima. Celebrat el sant Sacrament el R. P. Eugeni de la Ribera, vicari del Centre, que dirigí als presents una fervorosa plúvia. Amb el punt i l'interès característic el Col·legi de S. J. de canó irregularment composicions. La Comissió general fou l'acte més rellevant pel gran nombre de participants.

També enguany, tot i que no s'ha celebrat cap processó, són molts els veïns que, seguint una habilitat costum, han construït caselles, que es veuen visitadíssimes.

Una vostra signatura és sempre un
"MECCANO"

MERCERIA FRANQUESA

Optica - Extens assortit
CASA MARGETS
Plaça Dilar, 11 - Igualada

LA CAVALCADA DELS REIS MAGICS

La comissió de la Cavalcada dels Reis, organitzada pel Centre Catòlic, ha pres l'acord de variar un estí l'itinerari dels altres anys per tal de facilitar l'accés dels aplegats visitants a la major part dels carrers.

El camí que faran serà el següent: Pl. Maternitat, S. Berna, Caritat, Soldata, Pl. Anar. Començant Santa Anna, Pla-

taig Llibertat, P. Crua, Baixada de Sant Nicolau, S. Domènec, S. Ignasi, S. Francesc, Travessa de Sant Domènec, P. Sant Joan, Alta, S. Simplicí, P. Teatre, S. Sebastià, Sant Roc, S. Jaume, S. Bartomeu, S. Jordi, S. Pau Major, S. Vicens, Fontana, Passaie Verdaguera, Amalúcia, S. Pau, S. Josep, P. Verdaguera, Odeon, Cua, S. Magí, Passaie Verdaguera, Anselm Clavé, Artís, Sant Ferran, P. Castelló, S. Agustí, Travessa Vallès, R. Canàlies, R. Sant Isidre, Fontana, Nou Argent, P. Blat, Santa Maria, Caritat i Roca.

ES VEN

Per retirades del negoci, luzos i acreditada Perllumina i Artífic per a treball amb més de 30 anys d'experiència, en un lloc de treball de Catalunya. Es venen al nou 9000, a aquesta Administració

El més present de perfecció és la nostra
MERCERIA FRANQUESA

INAUGURACIÓ D'UN LOCAL

El dia 25 tindrà lloc la inauguració del nou local del Centre General Apòlic, instal·lat al Passaie Verdaguera, 48. Amb aquest motiu, es celebraran diverses festes, amantidat per la Banda Municipal de Sabadell.

Des del punt de vista espectacular, cal presentar la manifestació de soca que, sortint de l'antic estatge del carrer de Santa Caterina, es dirigirà a Ca la Ciutat, precedida de la Bandera de la societat i de l'armada Bandera, que serà acompanyada de composicions com a salutació a la nostra ciutat. Des de la Plaça de la República la comissió s'adreçarà al nou local, on el obrer de la Cooperativa "La Econòmica" donarà amb molt soport un concert, que fou molt aplaudit pel nombre públic que omple el local.

Seguidament la Banda Municipal interpretarà algunes composicions.

També foren molt concorreguts els balls que es donaren els dies 23, tarda i nit, i ahir, a la tarda.

Formidable actuació de l'Esbart Dramàtic Igualadí en Els Pastorets d'en Folch i Torres

Visites i jocs de cartó del país i estrangers
MERCERIA FRANQUESA

HIPOTEQUES

Rambla Sant Ferran, 5
I G U A L A D A

ISIDRE SOLÀ I DÍAZ

PROCURADOR DELS TRIBUNALS

Notari comarcal

SANT BARTOMEU, 5, PRAL.

I G U A L A D A

Tramitació de tota mena de negocis jurídic-administratius i lliura atenció

De 9 a 1, tota els dies

Comerç, optant i tot el "Tribunalet". Repre-
MERCERIA FRANQUESA

NECROLOGIA

Ha mort el senyor Jernal Puig Sales, a l'edat de 76 anys. (A. C. S.)
Rubi la seva família el nostre condol.

Ràdio - Rellotges - Òptica - Electricitat CASA MARGETS Plaça Dilar, 11 - Igualada

Nova. Demana als Reis i partim un
MERCERIA FRANQUESA

DE SOCIETAT

Amb molta de les festes nadalzenques, passen uns dies de vacances al costat de llurs famílies, als seminaris Igualadins de Vich i Barcelona i els estudiants universitaris.

— El metge de Frats de Bel, doctor Josep Rodríguez Chaves s'ha desplaçat a la capital de França, on residirà una temporada, per tal d'aperfeccionar-se en ginecologia a una de les clíniques més importants de París.

— Hem rebut una atenta carta de felicitació de la respectable família del senyor Joan Mas i Jordà.
Corresponem agrats.

Tricicle de reparo Per VENDRE - Rod: MAJORAL Rambla Guimerà, 16 - Igualada

Tingui interès en veure el nou traquet de la
MERCERIA FRANQUESA

CONFERENCIA

Està anunciada una conferència al Centre Republicà i obrer de Maria-Dolors Barçaló, sobre "L'evolució de la dona moderna".

Una entronografia "Sheffer's" és garantida per a tota la vida.
MERCERIA FRANQUESA

BARALLER

El cas de policia ha denunciat al jutjat dos veïns que veuen barallers, provocant un considerable estrany.

Si vol sentir amb claretat les missages clarets i estranyes,
MERCERIA FRANQUESA

UN NOTICIARI CINEMATOGRAFIC IGUALADI

Tenim noticies que per any nou comencem a projectar-se al Casal Social una portafilm cinematogràfic igualadins i a les motocicletes de dos joves feixos.

Molt ens plaix la iniciativa dels directors del Casal Social en portar a la seva plaça una reportatge de vida igualadina, quan tenim les millors referències i dels seus autors.

Excèntrics "Yan". Benicio per un
MERCERIA FRANQUESA

Venda
MERCERIA FRANQUESA

CAMPIONAT DE «XAPO» AL CIRCOL MERCANTIL

Partit per a avui:
Primera categoria: A la deu, nit, baté contra Codina.

Tercera categoria: A les onze: G. contra Seiba.

Coberts alguns pleurets, a 95 i 100
MERCERIA FRANQUESA

L'EXPOSICIÓ DEL GRUP SIXTIS

Elle feixistes tenim un debat i en aquest hi ha un tercer precepte que és: «El feixista estima la seva professió i seua ofici, en el qual es perfecciona constantment i aprèn sobretot als primers llocs».

Analitzar per demostrar que fem viviu (mentre sempre ens hem enfrontat l'organyació d'aquesta exposició de treball i feixista, que si bé ens ha costat alguns, ahir la volem veure i aplegats però que sobretot és un assaig d'exposició de treball mensual, ja que s'ha organitzat amb poc temps. Així vol dir que amb el temps i encarregat per l'actiu d'aquesta realització farem altres exposicions, i ens estimem a perfeccionar-nos dintre nostres oficis.

En aquesta exposició hi hem volgut aplegar un interès d'exposició de primera mà que, per M que incompleta, servim aplegar per donar-nos a conèixer el camí que per nodrir el feixista obrer.

R. A. B.

Junt, tal fer un oportú present a una
MERCERIA FRANQUESA

Un bon present, UN APARELL DE RADIO 1936 EMERSON o COLONIAL

Si vol igualar la seva potència i claretat té de comparar-lo amb marques de doble cost

Vulgui sentir-los

5 lampares des de 250 ptes.

Dos anys de garantia

Vendes a plasses

Representant exclusiu per Igualada i Comarca:

MERCERIA FRANQUESA

Roser, 1 - Tel. 231 R. IGUALADA

LLETRA ALS INFANTS

Un Reia passarà, com cada any, pels seus carrers i places i deixarà alguna cosa que us farà grata al peu del vostre cotxe o dintre el vostre bany. S'acosta la nit de Reis i vosaltres heu d'escriure carta a les altes Majestats d'Oriental i el no ho feu ja — en demanda de tot que més preferiu entre les joguines i entre més cotinats. Així, de dir, suposant labor de solista, de meditant. Serment, que per a facilitar-la hauríeu de escriure als vostres pares, més d'un dia, escriviu els apudades de la ciutat, en — cases del vostre món hi ha exposades, entre vint, a tres anys, l'ampí pavorosa dels juguets de sempre i d'alguns més que heu que us heu arribat poderosa l'atenció. Tota aquesta joguina, gireu el vostre cap, encara tendeu. Faltarà — mentir i tot... En afegir la ploma, per a escriure als Reis, caldrà que us, amb l'ajuda dels vostres mitjans de comunicació, en hàgim fet un ordre de prioritats? Els Reis són generosos, però hi poden ésser tant, en vosaltres, que preu de recordar-se de tota els demés, és, fins d'apèndix que no tenen paper ni hi per a escriure's-hi, per als quals, els vosaltres heu de demanar. Essent —, així, potes dividir els regals en dos o tres diferents: els bérics i els no bérics. Així us dir, que de tota els ja que hauru vist, n'hi ha que són per el la guerra i en canvi, n'hi ha d'altres, d'alguns que més aviat poden ajudar a destruir que a destruir. Així, exemple, una soldada de plom, una escopeta, són objectes bérics. Un canó, una mina, una pilota, són joguines bérics.

Un gran present que en el món d'està mitjan una gran batalla entre homes de pobles, italians i albanais, mentre vosaltres ja teniu la vostra carta als Reis. Hi ha infants que el tremolar de les seves es de deixa tranquil per a permetlar com vosaltres. Alguns hauran

perdut els seus pares i potser les seves mares i tot. D'altres estaran, els mateixos, víctimes de la guerra, en un lloc d'hoi... I els Reis no es fan el que vagin als pobles que fan guerra a deixar joguines per als infants...

Oïeu, doncs, en la vostra infantesa tot això que amb majores dimensions arriben per a portar tanta dissort als vostres germans de terres llunyanes. Quina la guerra. Vosaltres que us estimeu tant els vostres pares, els vostres familiars, penseu què seria de vosaltres si ells haurien d'anar a la guerra i ésser víctimes de la guerra. No demanau, doncs, als Reis res que serveixi per a matar o per a destruir. Demanau, per contra, un llibre, una pilota o un patinet... Si us aconsegueu, de petit, a jugar amb aquestes joguines bériques, pujar algun dia, de grana, en sentiu l'anyor del seu mare. No hi vulguem maler res. Penseu que entre el mal i el bé vosaltres teniu l'elecció de descomentar al bé.

Si preguntàveu a un infant de les terres que sostenen la guerra si una escopeta o un canó se us ho o és un mal segurament que us contestaria que és un gran mal, perquè pensaria que sense aquestes armes tindria els seus pares vius i podria escriure, tal regués, amb la salma de la pau, una carta als Reis...

Demaneu per a ells el millor present de Reis: la pau. Potser els Reis tindran mitjana per a fer-lo-hi arribar...

HIPOTEQUES

Rambó Sant Ferran, 8
IGUALADA

ESPECTACLES

TEATRE I CINEMA

«EL DIA QUE ME QUERAS»

Film d'un argument no molt nou, però que aporta interès en el seu desenvolupament i va augmentant a mesura que avança el film.

El seu protagonista, Carlos Gardel, mort trágicament fa uns anys, acaba un fill magníficament. El dia de la cançó crida en el teatre amb gust, i és bastant que han li hagi encomanat un paper dramàtic, que creua no encara ben li amb les dots d'aquest artista.

Rosita Moreno, té en els dos papers que representa.

La partitura ha estat composta pel propi Gardel, la qual la interpreti amb el sentiment que ens té acostumats.

Quant a moral cal posar algunes reserves a causa d'alguns errors que comença i de la indumentaria que el protagonista exhibeix en alguns moments.

«LA TELA DE ARANJA»

L'assumpte d'aquest film potser es un gran mal teatral, però no deixa de tenir interès cinematogràfic.

La parella William Powell i Myrna Loy, que coneixem en els seus «La senyora de les senyores», formen a supervisar el film. Excel·lents actors, posen una sensibilitat artística i un desenvolupament de l'acció que els fa interessants dels més grans sèrics.

Quant a moral hem de dir que és acceptable, car el film acaba amb un desfogat teatre, de gran profunditat de sentiment.

«NIDO DE ACULAS»

L'administratiu repartiment és suficient per a avalar el film. Amb un actor com Wallace Beery, una dama jove que s'anomena Mirene O'Sullivan, Robert Young, com a palan, i l'actor de caràcter Lewis Stone, hi ha molt d'associat per a obtenir una bona pel·lícula.

CARTELLERÀ

DIUMENGE

«El dia que me quieras» (Acceptable)

«Nido de aculas» (Incomparable)

«Misterio» (Acceptable)

DIJOURS

«El dia que me quieras» (Acceptable)

«Espectaculo Fantastico» (No recomanable)

«La gran duquesa» i «El sombrero» (Acceptable)

«La mujer trinita» (Acceptable)

L'atenció se mereix una plaça en les demostracions fàbriques i artístiques d'interès, que són, presenten, no obstant, una «comunicació» trista i dona talle de a qui ho interès demostrar la perfecció del seu art.

Hi ha diumenge, encara tenim a un constant gran desenvolupament, llevat amb un treball monumental.

Nou Teatre, Teatre Espanyol

MERCERIA FRANQUELA
«ROBERTA»
Aquesta pel·lícula pertany al gènere de films musicals i aparentment atractiu. Tant la part instrumental com la cantada són molt bones, però el desenvolupament de la trama, durant gran part de la pel·lícula, dintre les parades (amb estalijans) de París.

En un film teatral espectacular i amb un argument brillant desenvolupa el mateix argument i presenta l'argument de forma més o menys original i de gran interès.

L'argument de El Regal, presentat al teatre, a través de William Powell i Myrna Loy, és molt interessant.

Robert a través de la pel·lícula té interès cap a una comunicació. El desenvolupament de l'argument, durant gran part de la pel·lícula, dintre les parades (amb estalijans) de París.

«LA GRAN DUQUESA» I «CAMARERO»

En un film teatral espectacular i amb un argument brillant desenvolupa el mateix argument i presenta l'argument de forma més o menys original i de gran interès.

En un film teatral espectacular i amb un argument brillant desenvolupa el mateix argument i presenta l'argument de forma més o menys original i de gran interès.

La presentació artística, el ritme lent i la interpretació, no obstant, mitjançant Colores Alpa Placard a 95 i 115 per MERCERIA FRANQUELA.

Acció Popular Catalana

(CEDA)

DIJOURS, dia 6 de gener DIADA DE REIS

HOMENATGE

al Sr. Justí Vilàro i Casulleras, ex-Director General del Treball, i als senyors Ramon Solé Oromí, Gumersind Godó Serra, Jaume Albareda Caus i Antoni Vilaseca Davins, ex-consellers municipals.

ORDRE DE L'ACTE:

Matí, a dos quarts d'onze: **SOLEMNE OFICI AL SANT CRIST** en el seu altar.

Acte seguit: **VISITA** a la Casa de Cultura de la Caixa de Pensions.

A la una: **VERMUT** d'honor. **DINAR** a honor dels homenajats i dels Caps Regionals de la Ceda a Catalunya. **IMPORTANTS PARLAMENTS.**

Comissió Organitzadora de la Cavalcada dels Reis Màgics d'Orient-Igualada

Igualada, desembre de 1985

Benvolgut amic:

Si, han passat molts anys i aquella Igualada de la infantesa o de la joventut ha quedat molt enrera.

La vida t'ha assenyalat altres horitzonts, i nous camins i senderes diferents s'han obert al teu pas.

Només queden els records i quan vols que un record revisqui i véns alguna vegada a la ciutat on vas néixer o bé on visqueres de jove, no ho aconsegueixes del tot.

La ciutat ha canviat! Es el pas del temps!

Com tu mateix. El mirall ja no reflecteix el nen o el jove que fores.

Al passeig ja no hi passa el tren... l'estació ha desaparegut... allò que era un camí és avui una avinguda amb blocs d'apartaments a banda i banda... on hi havia un cafè ara hi ha un Banc... aquella fàbrica és una escola...

I ben mirat, quan voltes per la vila, fins a cert punt t'hi sents foraster.

Però és així. Si acceptes el canvi en tu mateix l'has d'acceptar en la ciutat quan hi véns de tant en tant.

Els qui hi vivim dia rera dia, no sentim el canvi perquè en formem part.

Però hi ha quelcom que no canvia. La Festa dels Reis!

Aquella nit pots aconseguir que el record revisqui amb plenitud perquè tot és igual, malgrat totes les innovacions. Els Reis passen pels carrers de la ciutat, els patges pugen per les escales fins a assolir els balcons, el Patge Faruk continua parlant per la ràdio i la innocència dels infants es fa palesa en uns ulls que traspuen l'emoçió i l'alegria de constatar que la meravella, la màgia i el somni han esdevingut realitats.

Es per això que t'enviem aquestes lletres que comencen amb nostalgia i acaben amb joia.

Com cada any demanem la teva ajuda i t'assegurem que la Igualada de la nit de Reis és la mateixa de sempre.

Si hi véns, reviviràs amb tota la intensitat el record dels vells temps.

Disposa en tot allò que et puguem servir.

La Comissió Organitzadora

FONTS CONSULTADES

Bibliografia:

- AMADES, Joan
«Les Diades Populares Catalanes», Vol. I
Barcelona, Ed. Barcino 1932
- PÉREZ DE URBEL, Justo
Año Cristiano, Vol. I
Madrid, Edic. Fax 1945
- SERRA BOLON, Valerio
Fiestas y Tradiciones Populares en Cataluña
Barcelona, Edimar S.A.
- AMADES, Joan
Costumari Català

Altres fonts d'informació:

- Igualada, Periòdic de l'Anoia
- Altres publicacions d'Igualada
- Biblioteca de la Caixa de Pensions d'Igualada
- Biblioteca de l'Ateneu
- Arxiu del C.E.C.I.
- Arxiu de la Comissió Organitzadora
- Arxiu Municipal
- Arxiu Fotogràfic Municipal

Els Reis repartint caramels.

Índex

Presentació	7
Introducció	9
Epifania	13
La Festa dels Reis a Catalunya	15
Orígens i cronologia de la Festa a Igualada:	
Període: del començament fins a 1936	19
Període: 1940 fins a 1987	37
Tal com va la festa actualment	72
Organització interna	75
Economia	75
Cartes	76
Mecanisme per a la recepció de paquets	77
Gràfica de paquets repartits	79
Mitjans de transport de les joguines	79
Distribució de camions	79
Paquets de beneficència	80
Gràfica de paquets de beneficència	81
Reis	82
Patges	84
Motius que justifiquen la festa	86
Anècdotes curioses	86
«Testimoni d'un patge»	87
Vivències d'un rei	89
Recepció oficial a la Plaça del Rei	91
Detall d'un dels pressupostos	92
Col·lecció de crides	93
Col·lecció d'auques	124
Documents que se citen	140
Fonts consultades	159

